

DYREKTYWA RADY

z 15 lipca 1991 roku

określająca zasady dotyczące organizacji kontroli weterynaryjnych zwierząt,
wprowadzanych do Wspólnoty z krajów trzecich oraz poprawiająca Dyrektywy
89/662/EEC, 90/425/EEC oraz 90/675/EEC

(91/496/EEC)

poprawiona Dyrektywą Rady 91/628 z 19 listopada 1992 roku,

poprawiana Decyzją Rady 92/438 z 13 lipca 1992 roku,

poprawiona przez 94/957/EC z 31 grudnia 1994 roku,

poprawiona przez 94/970/EC z 31 grudnia 1994 roku,

poprawiona Decyzją Rady 95/1 z 1 stycznia 1995 roku,

poprawiona Decyzją Rady 96/43 z 26 czerwca 1996 roku;

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

Mając na względzie Traktat powołujący do życia Europejską Wspólnotę Gospodarczą, a w szczególności Artykuł 43 tam zawarty,

Mając na względzie propozycje Komisji¹,

Mając na względzie opinię Parlamentu Europejskiego²,

Zważywszy, że żywe zwierzęta są umieszczone na liście w Załączniku II do Traktatu;

---

¹ OJ Nr C 252, 6. 10. 1990. str. 10

² OJ Nr C 183, 15. 7. 1991.

Zważywszy, że określenie na szczeblu Wspólnoty zasad organizacji kontroli weterynaryjnych zwierząt pochodzących z krajów trzecich pomoże zabezpieczyć dostawy oraz zapewnić stabilność rynku, harmonizując w tym czasie środki niezbędne dla zapewnienia ochrony zdrowia zwierząt oraz zdrowia publicznego;

Zważywszy, że Artykuł 23 Dyrektywy Rady 90/425/EEC z 26 czerwca 1990 roku dotyczącej kontroli weterynaryjnych i zootechnicznych stosowanych w handlu wewnątrz Wspólnoty, pewnymi zwierzętami żywymi i produktami, z zamiarem zakończenia tworzenia rynku wewnętrznego³ przewiduje w szczególności, że Rada musi przed 31 grudnia 1990 roku, określić ogólne zasady stosowane do kontroli przywozów z krajów trzecich objętych wspomnianą Dyrektywą;

Zważywszy, iż każda wysyłka produktów z krajów trzecich musi być poddana kontroli dokumentów oraz kontroli tożsamości przy wejściu na terytorium Wspólnoty;

Zważywszy, że powinny być ustanowione, obowiązujące w całej Wspólnocie, zasady dotyczące organizacji i sprawdzania kontroli fizycznych, które mają być dokonywane przez właściwe władze weterynaryjne;

Zważywszy, że powinny być wprowadzone postanowienia co do środków zapobiegawczych; zważywszy, że w tym kontekście Komisja musi działać szczególnie poprzez wizyty na miejscu oraz poprzez przyjęcie środków, właściwych do okoliczności;

Zważywszy, iż aby system kontroli dobrze funkcjonował musi być ustalona procedura zatwierdzająca, a punkty kontroli granicznej muszą być poddawane inspekcji oraz musi być zapewniona wymiana osób upoważnionych do dokonywania kontroli żywych zwierząt pochodzących z krajów trzecich;

Zważywszy, że określenie wspólnych zasad na szczeblu Wspólnoty jest więcej niż niezbędne zakładając szczególnie, iż mając w perspektywie utworzenie wspólnego rynku, kontrole na granicach wewnętrznych Wspólnoty powinny być zniesione;

---

³ OJ Nr L 224, 18. 8. 1990, str. 29. Dyrektywa poprawiona Dyrektywą 91/174/EEC (OJ Nr L 85, 5. 4. 1991, str. 37).

Zważywszy, że Dyrektywy 89/662/EEC⁴, 90/425/EEC oraz 90/675/EEC powinny zostać znowelizowane w celu ich przystosowania do niniejszej Dyrektywy:

Zważywszy, że postanowienia o zastosowaniu pewnych środków przejściowych o ograniczonym czasie trwania, będą niezbędne dla przyśpieszenia przejścia do nowych ustaleń kontrolnych wprowadzonych niniejszą Dyrektywą;

Zważywszy, że zadanie przyjęcia środków do zastosowania niniejszej Dyrektywy będzie powierzone Komisji,

PRZYJĘŁA NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

1. Kontrole weterynaryjne zwierząt pochodzących z krajów trzecich wprowadzanych na terytorium Wspólnoty będą przeprowadzane przez Państwa Członkowskie zgodnie z niniejszą Dyrektywą.
2. Niniejsza Dyrektywa nie będzie stosowana do kontroli weterynaryjnych małych zwierząt domowych, z wyjątkiem zwierząt koniowatych, towarzyszących podróży dla celów nie handlowych.

Artykuł 2

1. Dla celów niniejszej Dyrektywy, jeśli to niezbędne, będą stosowane definicje zawarte w Artykule 2 Dyrektywy 90/425/EEC.
2. Dodatkowo:
  - (a) „kontrola dokumentów” będzie oznaczać sprawdzanie świadectw weterynaryjnych albo dokumentów towarzyszących zwierzęciu;

---

⁴ OJ Nr L 395, 30. 12. 1989, str. 13.

(b) „kontrola tożsamości” będzie oznaczać sprawdzanie, wyłącznie wizualne, zgodności pomiędzy dokumentami czy świadectwami i zwierzętami oraz sprawdzanie obecności i zgodności znaków, które muszą występować na zwierzętach;

(c) „kontrola fizyczna” będzie oznaczać sprawdzanie samego zwierzęcia włączając w to prawdopodobne pobieranie próbek i badanie laboratoryjne i ,gdy to właściwe, dodatkowe kontrole przeprowadzane podczas kwarantanny;

(d) „importer” będzie oznaczać każdego obywatela lub osobę prawną, która przedstawia zwierzęta do przywozu na teren Wspólnoty;

(e) „wysyłka” będzie oznaczać pewną ilość zwierząt tego samego gatunku, objętych tym samym świadectwem lub dokumentem weterynaryjnym, przewożonych tymi samymi środkami transportu oraz pochodzących z tego samego kraju trzeciego lub części takiego kraju;

(g) „punkt kontroli granicznej” będzie oznaczać punkt inspekcyjny ulokowany blisko granic zewnętrznych jednego z terytoriów wymienionych w Załączniku I do Dyrektywy Rady 90/675/EEC z 10 grudnia 1990 roku określającej zasady dotyczące organizacji kontroli weterynaryjnych produktów wprowadzanych do Wspólnoty z krajów trzecich⁵, wyznaczony i zatwierdzony zgodnie z Artykułem 6.

ROZDZIAŁ I

Organizacja i kontynuacja kontroli

Artykuł 3

1. Państwa Członkowskie zapewnią, że:

---

⁵ OJ Nr L 373, 31. 12. 1990, str. 1.

(a) importerzy będą zobowiązani powiadomić, z jednodniowym wyprzedzeniem, personel punktu kontroli granicznej, przez który zwierzęta będą przewożone, o ilości, gatunkach oraz przewidywanym czasie przybycia zwierząt;

(b) zwierzęta będą transportowane bezpośrednio i pod urzędowym nadzorem do punktu kontroli granicznej, o którym mówi Artykuł 6, lub gdy to stosowne do stacji kwarantanny, przewidzianej w drugim akapicie podpunktu pierwszego Artykułu 10 (1);

(c) z zastrzeżeniem do postanowień specjalnych, które będą przyjęte zgodnie z procedurą przewidzianą w Artykule 23, zwierzęta nie mogą opuścić punktu czy stacji, jeśli nie zostanie dostarczony dowód:

(i) w formie świadectwa przewidzianego w drugim akapicie Artykułu 7 (1) lub Artykułu 8, że przeprowadzone zostały kontrole weterynaryjne przedmiotowych zwierząt, zgodnie z Artykułem 4 (1) i (2) (a), (b) i (d) oraz Artykułami 8 i 9, a zwierzęta spełniły wymagania właściwych władz;

(ii) że, kontrole weterynaryjne zostały opłacone oraz, gdy to właściwe, został wniesiony depozyt pokrywający wszelkie koszty przewidziane w drugim i trzecim akapicie Artykułu 10 (1), Artykułu 10 (6) oraz Artykułu 12 (2);

(d) z zastrzeżeniem do postanowień specjalnych, które będą przyjęte zgodnie z procedurą przewidzianą w Artykule 23, władze celne nie uwolnią zwierząt do wolnego obrotu, na terytoriach wymienionych w Załączniku I do Dyrektywy 90/675/EEC (*Notatka MediaLex: od 1 lipca Dyrektywa Rady 97/78/EC z 18 grudnia 1997 roku*), jeśli nie zostanie dostarczony dowód, że zostały spełnione wymagania zawarte w punkcie (c).

2. Szczegółowe przepisy realizacji niniejszego Artykułu, jeśli okaże się to konieczne, będą przyjęte zgodnie z procedurą określoną w Artykule 23.

Artykuł 4

1. Państwa Członkowskie zapewnią, że niezależnie od zwyczajowego przeznaczenia zwierząt, każda wysyłka zwierząt z kraju trzeciego będzie podlegała kontrolom dokumentów i kontrolom tożsamości, przeprowadzanym przez właściwe władze weterynaryjne, w jednym z

punktów kontroli granicznej, który jest usytuowany na jednym z terytoriów wymienionych w Załączniku I do Dyrektywy 90/675/EEC (*od 1 lipca Dyrektywa Rady 97/78/EC z 18 grudnia 1997 roku*) oraz, który jest zatwierdzony do przeprowadzania kontroli, w celu sprawdzenia:

-- ich pochodzenia,

-- miejsca ich przeznaczenia, szczególnie w przypadku tranzytu lub gdy dotyczy to zwierząt, obrót którymi nie został jeszcze zharmonizowany na szczeblu Wspólnoty albo, zwierząt które muszą spełnić specjalne wymagania ustalone w decyzji Wspólnoty, w stosunku do Państwa Członkowskiego ich przeznaczenia,

-- że ich dane i cechy, spełniają gwarancje wymagane przez przepisy Wspólnoty lub gdy dotyczy to zwierząt, obrót którymi nie został jeszcze zharmonizowany na szczeblu Wspólnoty, że spełniają one gwarancje wymagane przez ustawodawstwo wewnętrzne, odpowiadające różnym przypadkom przewidzianym w niniejszej Dyrektywie;

92/438

-- że nie zostało dokonane odrzucenie wysyłki za pośrednictwem procedury wyszczególnionej w pierwszym akapicie Artykułu 1 Decyzji Rady 92/438/EEC z 13 lipca 1992 roku o komputeryzacji procedur weterynaryjnych dotyczących importu (projekt Shift).

91/496

2. Z zastrzeżeniem do zwolnień udzielonych zgodnie z Artykułem 8, urzędowy lekarz weterynarii musi przeprowadzać kontrole fizyczne zwierząt, wprowadzanych do punktu kontroli granicznej.

92/438

‘Kontrola musi być przeprowadzona zgodnie z bazą danych omówioną w drugim akapicie Artykułu 1 Decyzji 92/438/EEC.’

91/496

Kontrola ta musi zawierać, w szczególności:

(a) badanie kliniczne zwierząt w celu zapewnienia, że zwierzęta odpowiadają informacjom podanym w towarzyszącym świadectwie lub dokumencie oraz , że są one klinicznie zdrowe.

Zgodnie z procedurą określoną w Artykule 23, mogą być dokonane odstępstwa, zależne od pewnych warunków ustalonych zgodnie z tą samą procedurą, od zasady przeprowadzania

badania klinicznego każdego zwierzęcia w stosunku do niektórych kategorii i gatunków zwierząt:

(b) przeprowadzenie wszystkich testów laboratoryjnych, które wydają się niezbędne do wykonania albo testów, które są przewidziane w przepisach Wspólnoty;

(c) *pobranie oficjalnych próbek na pozostałości i ich analiza tak szybko jak to możliwe;*

(d) sprawdzanie zgodności z wymaganiami Dyrektywy Rady 91/628/EEC z 19 listopada 1991 roku o ochronie zwierząt podczas transportu oraz nowelizującej Dyrektywy 90/425/EEC i 91/496/EEC (*).⁷

91/496

Dla celów późniejszej kontroli transportu oraz, gdy to właściwe, sprawdzenia zgodności z dodatkowymi wymogami gospodarstwa przeznaczenia, urzędowy lekarz weterynarii przekaze niezbędną informację właściwym władzom Państwa Członkowskiego przeznaczenia za pośrednictwem systemu wymiany przewidzianego w Artykule 20 Dyrektywy 90/425/EEC.

Przy wykonywaniu niektórych zadań urzędowemu lekarzowi weterynarii może pomagać wykwalifikowany i specjalnie przeszkolony personel, pracujący pod jego kierunkiem.

4. Jednakże, drogą pominięcia ustępów 1 i 2, dla zwierząt wprowadzanych do portu czy na lotnisko położone na jednym z terytoriów wymienionych w Załączniku I do Dyrektywy 90/675/EEC (*od 1 lipca Dyrektywa Rady 97/78/EC z 18 grudnia 1997 roku*), kontrole tożsamości i kontrole fizyczne mogą być dokonywane w porcie lub na lotnisku ostatecznego ich przeznaczenia, pod warunkiem, że taki port lub lotnisko posiada punkt kontroli granicznej tego typu jak został on określony w Artykule 6, a zwierzęta kontynuują podróż, jak to się może zdarzyć, przy transporcie drogą morską czy powietrzną tym samym statkiem czy samolotem. W takich wypadkach, właściwa władza dokonująca kontroli dokumentów, bezpośrednio lub za pośrednictwem miejscowych władz weterynaryjnych, poinformuje urzędowego lekarza weterynarii punktu inspekcyjnego Państwa Członkowskiego przeznaczenia, za pośrednictwem systemu wymiany przewidzianego w Artykule 20 Dyrektywy 90/425/EEC, że dane zwierzęta zostały odprawione.

4. Wszystkie wydatki poniesione w związku ze stosowaniem niniejszego Artykułu będą obciążały wysyłającego, odbiorcę lub ich agenta, bez refundacji przez Państwo Członkowskie.

5. Szczegółowe przepisy stosowania niniejszego Artykułu, włączając te odnoszące się do szkolenia i podnoszenia kwalifikacji asystentów, jeśli okaże się to niezbędne, zostaną przyjęte zgodnie z procedurą określoną w Artykule 23.

Artykuł 5

Wprowadzenie zwierząt na jedno z terytoriów, wymienionych w Załączniku I do Dyrektywy 90/675/EEC (*od 1 lipca Dyrektywa Rady 97/78/EC z 18 grudnia 1997 roku*), będzie zabronione jeżeli kontrole wykazują, że:

(a) wwożone są zwierzęta gatunków, co do których przepisy importowe zostały zharmonizowane na szczeblu Wspólnoty, z zastrzeżeniem do warunków specjalnych przewidzianych w Artykule 19 Dyrektywy 90/426/EEC⁶ dotyczącej przywozu i importu zwierząt koniowatych z krajów trzecich, a pochodzące z terytorium lub części terytoriów krajów trzecich, nie umieszczonych na liście sporządzonej zgodnie z przepisami Wspólnoty dla danych gatunków zwierząt lub, z których przywozy są zabronione zgodnie z decyzją Wspólnoty;

(b) wwożone są inne zwierzęta niż te wymienione w punkcie (a), jeśli nie stosują się one do wymogów przewidzianych w wewnętrznym ustawodawstwie krajowym, odnoszącym się do poszczególnych przypadków objętych niniejszą Dyrektywą;

(c) zwierzęta cierpią lub są podejrzane o cierpienie albo są zakażone chorobą zaraźliwą lub stanowiącą ryzyko dla zdrowia publicznego czy zdrowia zwierząt oraz z innych powodów przewidzianych w przepisach Wspólnoty;

(d) eksportujący kraj trzeci nie stosuje się do wymagań przewidzianych w przepisach Wspólnoty;

(e) zwierzęta nie są zdolne do kontynuowania podróży;

---

⁶ Oj Nr L 224, 18. 8. 1990, str. 42.

(f) świadectwo lub dokument weterynaryjny, towarzyszący zwierzętom, nie spełnia warunków ustalonych w przepisach Wspólnoty lub jeżeli przepisy nie zostały jeszcze zharmonizowane nie spełnia wymogów przewidzianych w wewnętrznym ustawodawstwie krajowym, odnoszącym się do poszczególnych przypadków objętych niniejszą Dyrektywą; Szczegółowe przepisy stosowania niniejszego Artykułu będą przyjęte zgodnie z procedurą określoną w Artykule 23.

Artykuł 6

1. Punkty kontroli granicznej muszą spełniać wymagania niniejszego Artykułu.
2. Punkty kontroli granicznej muszą być:
  - (a) umieszczone w punkcie wejścia na jedno z terytoriów wymienionych w Załączniku I do Dyrektywy 90/675/EEC (*od 1 lipca Dyrektywa Rady 97/78/EC z 18 grudnia 1997 roku*).

Jednakże, gdy istnieją ograniczenia geograficzne (takie jak nabrzeża wyładunkowe czy przejścia graniczne ze stacjami kolejowymi) zakładając, że w takich wypadkach punkt inspekcyjny jest ulokowany w odpowiedniej odległości od gospodarstw czy miejsc gdzie trzymane są zwierzęta, które mogą być zainfekowane chorobami zaraźliwymi, to umieszczenie punktu kontroli granicznej w pewnej odległości od punktu wejścia może być tolerowane;
  - (b) ulokowane w strefie celnej, umożliwiając w ten sposób wykonywanie innych formalności administracyjnych, włączając w to dokonywanie importowych odpraw celnych;
  - (c) wyznaczone i zatwierdzone zgodnie z ustępem 3;
  - (d) umieszczone pod nadzorem urzędowego lekarza weterynarii, który będzie całkowicie odpowiedzialny za kontrole. Urzędowy lekarz weterynarii może korzystać z pomocy specjalnie przeszkolonej służby pomocniczej, pracującej pod jego kierunkiem.

Urzędowy lekarz weterynarii zapewni, że dokonywane będą wszelkie uaktualnienia bazy danych, o których mówi trzeci akapit Artykułu 1 Decyzji 92/438/EEC .

3. Przed *1 lutym 1992 roku*, po sporządzeniu ostatecznej listy punktów granicznych przez władze poszczególnych krajów, działających wspólnie z departamentami Komisji, które sprawdzą ich zgodność z dopuszczalnymi wymaganiami ustanowionymi w Załączniku *A*, Państwa Członkowskie przedstawią Komisji listę punktów kontroli granicznej, które będą dokonywały kontroli weterynaryjnych zwierząt, wraz z dostarczeniem następujących informacji:

(a) rodzaj punktu kontroli granicznej:

- port,
- lotnisko,
- drogowy punkt kontrolny,
- kolejowy punkt kontrolny;

(b) gatunki zwierząt, których kontrole mogą być dokonywane w danym punkcie kontroli granicznej, biorąc pod uwagę jego wyposażenie i dostępny personel weterynaryjny, jeśli to możliwe z podaniem, które zwierzęta nie mogą być kontrolowane na tych punktach kontroli granicznej oraz dla zarejestrowanych zwierząt koniowatych informacje dotyczące godzin urzędowania, specjalnie do tego celu zatwierdzonych punktów kontroli granicznej;

(c) personel przydzielony do kontroli weterynaryjnych:

- liczbę urzędowych lekarzy weterynarii z przynajmniej jednym urzędowym lekarzem weterynarii na służbie, cały czas gdy punkt kontroli granicznej jest czynny,
- liczbę specjalnie wyszkolonego personelu pomocniczego albo asystentów;

(d) opis dostępnego wyposażenia i pomieszczeń, biorąc pod uwagę różnorodność dokonywanych kontroli dla wykonania następujących operacji:

- kontroli dokumentów,
- kontroli fizycznej,
- pobierania próbek,

-- laboratorium do wykonywania na miejscu podstawowych testów określonych w Artykule 4 (2) (b),

-- dostępne laboratorium dla przeprowadzania specjalnych testów nakazanych przez urzędowego lekarza weterynarii;

(e) wielkość dostępnych pomieszczeń dla przetrzymywania w nich zwierząt do czasu otrzymania wyników testów;

(f) rodzaj sprzętu umożliwiającego szybką wymianę informacji, w szczególności z innymi punktami kontroli granicznej;

(g) wielkość obrotu handlowego (gatunki i ilości zwierząt przechodzących przez dany punkt kontroli granicznej).

4. Działając we współpracy z właściwą władzą danego kraju, Komisja skontroluje punkty kontroli granicznej, wyznaczone zgodnie z ustępem 3, z zamiarem zapewnienia, że istnieje jednolite zastosowanie przepisów o kontrolach weterynaryjnych oraz, że różne punkty kontroli granicznej posiadają niezbędną infrastrukturę i spełniają podstawowe wymagania określone w Załączniku A.

Przed 1 stycznia 1992 roku, Komisja przedstawi Stałemu Komitetowi Weterynaryjnemu sprawozdanie z wyników inspekcji, wspomnianych w ustępie 1, wraz z propozycjami uwzględniającymi wnioski wynikające ze sprawozdania, w celu sporządzenia listy punktów kontroli granicznej Wspólnoty. Lista taka będzie zatwierdzona oraz później uaktualniana zgodnie z procedurą określoną w Artykule 22.

Powyższe sprawozdanie będzie obejmowało wszystkie problemy z jakimi spotkały się niektóre Państwa Członkowskie jeśli sporządzanie listy, wspomnianej w podpunkcie pierwszym ustępu 3, spowodowało eliminację dużej ilości punktów kontroli granicznej, przed 1 lipca 1992 roku.

Biorąc pod uwagę napotkane problemy, pewne punkty kontroli granicznej mogą funkcjonować, a w tym czasie otrzymać okres czasu, nie dłuższy niż trzy lata, na dostosowanie się do wymagań niniejszej Dyrektywy, szczególnie tych dotyczących wyposażenia i infrastruktury.

Komisja opublikuje listę punktów kontroli granicznej, jak również jej późniejsze uaktualnienia w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

5. Jeśli zaistnieje taka potrzeba to Komisja przyjmie szczegółowe przepisy, wymagane do wprowadzenia w życie niniejszej Dyrektywy, zgodnie z procedurą określoną w Artykule 23.

Artykuł 7

1. Jeżeli zwierzęta, dla których przepisy importowe zostały zharmonizowane na szczeblu Wspólnoty, nie są wprowadzane do użytku miejscowego na terytorium Państwa Członkowskiego, które dokonywało kontroli wspomnianej w Artykule 4, to z zastrzeżeniem do specjalnych wymagań dotyczących zwierząt koniowatych zarejestrowanych i zaopatrzonych w dokument identyfikacyjny, przewidziany w Dyrektywie 90/427/EEC⁷, urzędowy lekarz weterynarii odpowiedzialny za punkt kontroli granicznej, powinien:

-- zaopatrzyć osobę zajmującą się wysyłką w kopię a gdy wysyłka zwierząt jest podzielona, w kilka potwierdzonych kopii oryginalnych świadectw odnoszących się do zwierząt; okres ważności takich kopii nie może być dłuższy niż 10 dni,

-- wydać świadectwo, które odpowiada wzorowi, który będzie ustalony przez Komisję zgodnie z procedurą określoną w Artykule 23, potwierdzające, że kontrole wspomniane w Artykule 4 (1) i (2) (a), (b) oraz (*d*), były dokonane zgodnie z wymaganiami urzędowego lekarza weterynarii oraz wymieniające rodzaj pobranych próbek i wyniki przeprowadzonych testów albo podania kiedy wyniki tych kontroli są oczekiwane,

-- zachować oryginały świadectwa lub świadectw towarzyszących zwierzętom.

2. Szczegółowe przepisy dla wprowadzenia ustępu 1, będą przyjęte zgodnie z procedurą określoną w Artykule 23.

3. Po przejściu zwierząt przez punkt kontroli granicznej, obrót zwierzętami wymienionymi w ustępie 1 oraz ich *zezwolenie na* wprowadzenie na terytoria wymienione w Załączniku I do

---

⁷)J Nr L 224, 18. 8. 1990, str. 55.

Dyrektywy 90/675/EEC (od 1 lipca Dyrektywa Rady 97/78/EC z 18 grudnia 1997 roku), będzie odbywał się zgodnie z przepisami dla kontroli weterynaryjnych określonych w Dyrektywie 90/425/EEC.

W szczególności informacja, od właściwej władzy miejsca przeznaczenia zwierząt, podana za pośrednictwem systemu wymiany, przewidzianego w Artykule 20 Dyrektywy 90/425/EEC, musi stwierdzać, czy:

-- zwierzęta są przeznaczone dla Państwa Członkowskiego lub terenu posiadającego specyficzne wymagania,

-- zostały pobrane próbki ale wyniki przeprowadzanych testów nie są jeszcze znane w momencie gdy środki transportu opuszczają punkt kontroli granicznej.

Artykuł 8

A. Państwa Członkowskie zapewnią, że:

1. kontrole importowe zwierząt, nie objętych Załącznikiem A do Dyrektywy 90/425/EEC, będą dokonywane według następujących postanowień:

(a) jeżeli zwierzęta są wprowadzane przez jeden z punktów granicznych Państwa Członkowskiego, które zamierza je importować, to zostaną one poddane kontrolom przewidzianym w Artykule 4;

(b) jeżeli zwierzęta są wprowadzane przez punkt kontroli granicznej usytuowany w innym Państwie Członkowskim, za jego wcześniejszą zgodą:

(i) to albo w tym punkcie, w imieniu kraju przeznaczenia, zostały przeprowadzone wszystkie kontrole wymienione w Artykule 4, szczególnie w celu zapewnienia tego ostatniego, że zostały spełnione wymagania zdrowotności zwierząt;

(ii) lub, w przypadku wcześniejszego porozumienia pomiędzy właściwymi władzami centralnymi dwóch Państw Członkowskich i gdy to niezbędne właściwymi władzami centralnymi Państw Członkowskich tranzytowych, to w tym punkcie powinny być

przeprowadzone wyłącznie kontrole przewidziane w Artykule 4 (1), a kontrole przewidziane w Artykule 4 (2) zostaną przeprowadzone w Państwie Członkowskim przeznaczenia zwierząt.

Jednakże, w tym ostatnim przypadku, zwierzęta mogą opuścić punkt kontroli granicznej, po wcześniejszym przeprowadzeniu kontroli dokumentów i kontroli tożsamości, wyłącznie w zaplombowanych pojazdach i jeżeli urzędowy lekarz weterynarii:

-- wskazał na kopii lub gdy wysyłka zwierząt jest podzielona na kopiach oryginalnych dokumentów, że zwierzęta zostały przepuszczone, a kontrola została dokonana,

-- poinformował, za pośrednictwem systemu wymiany, przewidzianego w Artykule 20 Dyrektywy 90/425/EEC, właściwe władze weterynaryjne miejsca przeznaczenia zwierząt lub, gdy to właściwe, Państwo Członkowskie albo Państwa Członkowskie tranzytowe o przepuszczeniu zwierząt,

-- niezależnie od Artykułu 3 (1) (c), dał zezwolenie właściwym władzom celnym punktu kontroli granicznej w stosunku do wprowadzanych zwierząt.

W przypadku zwierząt przeznaczonych na rzeź, Państwa Członkowskie mogą skorzystać wyłącznie z rozwiązania przedstawionego w podpunkcie (i).

Państwa Członkowskie informują Komisję oraz przedstawicieli innych Państw Członkowskich, członków Stałego Komitetu Weterynaryjnego, o przypadkach skorzystania z rozwiązań ustalonych w podpunkcie (ii);

2. w oczekiwaniu na przyjęcie szczegółowych decyzji, przewidzianych w przepisach Wspólnoty, zwierzęta obrót, którymi nie został jeszcze zharmonizowany na szczeblu Wspólnoty, a które pochodzą z kraju trzeciego, dla którego jednolite warunki zdrowotne zwierząt nie zostały jeszcze ustalone, będą importowane wyłącznie po spełnieniu następujących warunków:

-- muszą one pozostawać w kraju trzecim wysyłki przynajmniej w okresie czasu przewidzianym w Artykule 10 (1) Dyrektywy Rady 72/462/EEC o problemach zdrowotnych i

kontroli weterynaryjnej w imporcie bydła, owiec, kóz i świń oraz mięsa świeżego **lub** produktów mięsnych z krajów trzecich⁸,

-- muszą zostać poddane kontrolom przewidzianym w Artykule 4,

-- nie mogą opuścić punktu kontroli granicznej lub stacji kwarantanny, jeśli kontrole nie wykażą, że zwierzęta lub partie zwierząt:

(i) albo, z zastrzeżeniem do szczególnych wymagań zdrowotnych stosowanych do danych krajów trzecich w związku z chorobami obcymi dla Wspólnoty, spełniają wymagania zdrowotne zwierząt mające zastosowanie w obrocie przedmiotowymi gatunkami zwierząt, jak zostały one określone w Załączniku A do Dyrektywy 90/425/EEC czy spełniają wymagania zdrowotne zwierząt określone w Dyrektywie 72/462/EEC;

(ii) lub, w stosunku do jednej lub kilku bardziej określonych chorób, spełniają warunki uważane za równoważne, pomiędzy wymaganiami kraju trzeciego oraz Wspólnoty, jeśli ustalone to zostanie na zasadzie wzajemności, zgodnie z procedurą określoną w Artykule 23;

-- jeśli są one przeznaczone do Państwa Członkowskiego korzystającego z dodatkowych gwarancji przewidzianych w Artykule 3 (1) (e) (iii) i (iv) Dyrektywy 90/425/EEC, to muszą spełniać **odpowiednie** wymagania określone dla handlu wewnątrz Wspólnoty,

-- po przejściu przez punkt kontroli granicznej, muszą one, w przypadku zwierząt przeznaczonych do uboju, być przewiezione do rzeźni ich przeznaczenia lub w przypadku zwierząt do chowu i produkcji czy zwierząt do hodowli stawowej, być przetransportowane do gospodarstwa ich przeznaczenia;

3. jeśli kontrole wspomniane w punktach 1 i 2 wykazują, że zwierzęta lub partie zwierząt nie stosują się do wymogów w nich określonych to, zwierzęta lub partie zwierząt nie mogą opuścić punktu kontroli granicznej lub stacji kwarantanny, a w stosunku do nich zastosowany zostanie Artykuł 12;

---

⁸ OJ Nr L 302, 31. 12. 1972, str. 28. Dyrektywa ostatnio znowelizowana Dyrektywą 91/266/EEC (OJ Nr L 134, 29. 5. 1991, str. 45).

4. w wypadku, gdy wspomniane w punkcie 1 zwierzęta, nie są przeznaczone do umieszczenia na rynku w Państwie Członkowskim, które dokonywało kontroli weterynaryjnych, to zastosowane tu zostaną postanowienia Artykułu 7, szczególnie te odnoszące się do wydawania świadectwa;

5. zwierzęta do chowu i produkcji, w miejscu przeznaczenia, pozostaną pod urzędowym nadzorem właściwej władzy weterynaryjnej. Po okresie obserwacji zwierząt, który będzie ustalony zgodnie z procedurą określoną w Artykule 23, zwierzęta te mogą być wprowadzone do obrotu wewnątrz Wspólnoty z zachowaniem warunków określonych w Dyrektywie 90/425/EEC.

Zwierzęta przeznaczone do uboju podlegają, w rzeźni przeznaczenia, przepisom Wspólnoty odnoszącym się do uboju danych gatunków.

B. Szczegółowe przepisy dla stosowania niniejszego Artykułu, gdy to niezbędne, będą przyjęte zgodnie z procedurą określoną w Artykule 23.

Artykuł 9

1. Państwa Członkowskie wyrażą zgodę na transport produktów z jednego kraju trzeciego do innego kraju trzeciego pod warunkiem, że:

(a) tranzyt taki był uprzednio autoryzowany przez urzędowego lekarza weterynarii punktu kontroli granicznej Państwa Członkowskiego na terytorium, którego zwierzęta muszą być przedstawione w celu poddania ich kontrolom przewidzianym w Artykule 4, i gdy to niezbędne, był autoryzowany przez właściwą władzę centralną Państwa Członkowskiego lub Państw Członkowskich tranzytowych;

(b) strona, której to dotyczy, dostarczy dowód, że pierwszy kraj trzeci, do którego zwierzęta zostaną wysłane, po przejściu tranzytem przez jedno z terytoriów wymienionych w Załączniku I do Dyrektywy 90/675/EEC (*od 1 lipca Dyrektywa Rady 97/78/EC z 18 grudnia 1997 roku*), w jakichkolwiek okolicznościach odmówi przyjęcia albo odeśle z powrotem zwierzęta, których import lub tranzyt został przez niego autoryzowany oraz, że będzie stosował się do przepisów Wspólnoty o ochronie zwierząt podczas transportu, na terytoriach

wymienionych w Załączniku I do Dyrektywy 90/675/EEC(*od 1 lipca Dyrektywa Rady 97/78/EC z 18 grudnia 1997 roku*);

(c) kontrole wspomniane w Artykule 4, jeśli to stosowne przeprowadzone po przejściu przez stację kwarantanny, wykazują lekarzowi weterynarii, że zwierzęta spełniają wymagania niniejszej Dyrektywy lub, w przypadku zwierząt wymienionych w Załączniku A do Dyrektywy 90/425/EEC, spełniają gwarancje zdrowotne przynajmniej równoważne tym wymaganiom, a zostały uznane za takie zgodnie z procedurą określoną w Artykule 23;

(d) właściwe władze punktu kontroli granicznej powiadomią o fakcie przejścia zwierząt właściwe władze Państwa Członkowskiego lub Państw Członkowskich tranzytowych oraz punkt kontroli granicznej wyjścia zwierząt za pośrednictwem systemu wymiany informacji przewidzianego w Artykule 20 Dyrektywy 90/425/EEC;

(e) w przypadku przejścia przez jedno z terytoriów wymienionych w Załączniku I do Dyrektywy 90/675/EEC(*od 1 lipca Dyrektywa Rady 97/78/EC z 18 grudnia 1997 roku*), taki tranzyt będzie wykonywany zgodnie z procedurą tranzytową Wspólnoty (tranzyt zewnętrzny) lub innymi procedurami tranzytu pod nadzorem celnym, przewidzianymi w przepisach Wspólnoty; podczas tranzytu jedyna dopuszczalna manipulacja zwierzętami, może mieć miejsce w punkcie wejścia zwierząt lub punkcie ich wyjścia z jednego z terytoriów wymienionych w Załączniku I oraz każda inna przeprowadzona dla zapewnienia dobra zwierząt.

2. Wszystkie wydatki poniesione w związku ze stosowaniem niniejszego Artykułu będą obciążały wysyłającego, odbiorcę lub ich agenta, bez refundacji przez Państwo Członkowskie.

Artykuł 10

1. W przypadkach, gdy przepisy Wspólnoty lub w obszarach, które nie zostały jeszcze zharmonizowane krajowe przepisy wewnętrzne miejsca przeznaczenia, a także przepisy ogólne Traktatu, przewidują, że zwierzęta powinny zostać poddane kwarantannie lub izolacji, to taka kwarantanna lub izolacja może być odbyta:

-- przy chorobie innej niż pryszczycza, wścieklizna i pomór rzekomy drobiu, w stacji kwarantanny usytuowanej w kraju pochodzenia zwierząt, zakładając, że stacja ta została zatwierdzona zgodnie z procedurą określoną w Artykule 22 oraz, że jest ona poddawana regularnym inspekcjom Wspólnoty,

-- w stacji kwarantanny usytuowanej na terytorium Wspólnoty, która spełnia wymagania określone w Załączniku B,

-- w gospodarstwie przeznaczenia zwierząt.

Specjalne środki zabezpieczające, będące do spełnienia podczas transportu pomiędzy stacją kwarantanny a gospodarstwami pochodzenia i przeznaczenia zwierząt oraz punktami kontroli granicznej a stacjami kwarantanny wymienionymi w pierwszym akapicie poprzedniego podpunktu, mogą zostać określone zgodnie z procedurą przewidzianą w Artykule 23.

2. Jeżeli urzędowy lekarz weterynarii odpowiedzialny za punkt kontroli granicznej nakaze umieszczenie zwierząt na kwarantannie to musi się ona odbyć, zależnie od stwierdzonego przez niego ryzyka:

-- albo na samym punkcie kontroli granicznej czy też w jego pobliżu.

-- w gospodarstwie przeznaczenia,

-- lub, w stacji kwarantanny usytuowanej w pobliżu gospodarstwa przeznaczenia zwierząt.

3. Warunki ogólne wymagane od stacji kwarantanny wymienionych w pierwszym i drugim akapicie ustępu 1 zostały określone w Załączniku B.

Szczegółowe warunki wymagane do zatwierdzania stacji, dla różnych gatunków zwierząt, będą przyjęte zgodnie z procedurą określoną w Artykule 23.

4. Procedura, określona w Artykule 22 musi być przestrzegana dla zatwierdzania i późniejszego uaktualniania stacji kwarantanny wymienionych w pierwszym i drugim akapicie ustępu 1 oraz pierwszym akapicie ustępu 2. Stacje kwarantanny będą podlegały inspekcjom przewidzianym w Artykule 19.

Komisja będzie publikowała wykaz stacji kwarantanny, wraz z późniejszymi uaktualnieniami, w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

5. Podpunkt drugi ustępu 1 oraz ustępy 3 i 4 nie będą stosowane do stacji kwarantanny, które są przeznaczone wyłącznie dla zwierząt wymienionych w Artykule 8 (A) (1).
6. Wszystkie wydatki poniesione w związku ze stosowaniem niniejszego Artykułu będą obciążały wysyłającego, odbiorcę lub ich agenta, bez refundacji przez Państwo Członkowskie.
7. Przed 1 stycznia 1996 roku, Komisja przedstawi Radzie sprawozdanie, możliwie z towarzyszącymi propozycjami, o potrzebach stacji kwarantanny Wspólnoty oraz o wsparciu finansowych potrzebnym dla ich funkcjonowania.

Artykuł 11

1. Z zastrzeżeniem do pozostałych postanowień niniejszego Rozdziału, urzędowy lekarz weterynarii lub właściwa władza, w przypadku podejrzenia, że ustawodawstwo weterynaryjne Wspólnoty nie jest przestrzegane lub istnieje wątpliwość co do tożsamości zwierzęcia, może dokonywać wszelkich kontroli weterynaryjnych jakie uzna za stosowne.
2. Państwa Członkowskie podejmą wszystkie niezbędne administracyjne lub karne środki aby ukarać jakiegokolwiek naruszenie ustawodawstwa weterynaryjnego, przez osoby fizyczne lub prawne, jeżeli zostanie stwierdzone, że zostały naruszone przepisy Wspólnoty, a szczególnie gdy zastało ustalone, że **przygotowane** świadectwa lub dokumenty nie odpowiadają statusowi zwierząt, że znaki identyfikacyjne nie zgadzają się z przepisami albo, że zwierzęta nie były przedstawione do kontroli w punkcie kontroli granicznej lub, też że zwierzęta nie zostały wysłane do miejsca ich oryginalnego przeznaczenia.

Artykuł 12

1. Jeżeli kontrole przewidziane w niniejszej Dyrektywie wykazują, że zwierzęta nie spełniają warunków określonych w przepisach Wspólnoty albo nie spełniają wymogów przepisów krajowych w sprawach, które nie zostały jeszcze zharmonizowane na szczeblu Wspólnoty lub też gdy takie kontrole wykażą inne nieprawidłowości, to po konsultacji z importerem lub jego przedstawicielem, właściwa władza zadecyduje o:

- (a) *udzieleniu zwierzętom schronienia*, ich żywieniu i pojeniu a jeśli to niezbędne także leczeniu; albo
- (b) jak to się może zdarzyć, umieszczeniu ich na kwarantannie lub w izolacji;
- (c) w okresie czasu będącym do ustalenia przez właściwe władze krajowe, o wysłaniu zwierząt z powrotem poza terytoria wymienione w Załączniku I do Dyrektywy 90/675/EEC (*od 1 lipca Dyrektywa Rady 97/78/EC z 18 grudnia 1997 roku*), gdy zdrowie zwierząt i ich dobro na to pozwolą.

W tym przypadku urzędowy lekarz weterynarii punktu granicznego musi:

-- uruchomić procedurę informacyjną przewidzianą w pierwszym akapicie Artykułu 1 Decyzji 92/438/EEC.

-- zgodnie z ustaleniami będącymi do określenia przez Komisję zgodnie z procedurą przewidzianą w Artykule 23, anulować świadectwo weterynaryjne lub dokument towarzyszący odrzuconym wysyłkom;

-- akapit trzeci uchylony przez 92/438.

Jeżeli wysyłka z powrotem jest niemożliwa, szczególnie z powodu dobra zwierząt, to urzędowy lekarz weterynarii:

-- może zarządzić po porozumieniu się z właściwą władzą oraz po przeprowadzeniu sekcji, ubój zwierząt z przeznaczeniem do spożycia przez ludzi, zgodnie z warunkami określonymi w przepisach Wspólnoty,

-- w innych przypadkach, może zarządzić ubój zwierząt do celów innych niż spożycie przez ludzi albo zarządzić zniszczenie pewnych partii tusz, wyszczególniając warunki dotyczące zużycia otrzymanych produktów.

Właściwa władza poinformuje Komisję o przypadkach skorzystania z tych odstępstw zgodnie z ustępem 4.

Komisja będzie regularnie informowała Stały Komitet Weterynaryjny o zaistnieniu takich przypadków.

2. Importer lub jego przedstawiciel będzie odpowiedzialny za koszty poniesione przy wykonywaniu czynności, przewidzianych w ustępie 1, związanych ze zniszczeniem wysyłki albo przeznaczeniem mięsa do innych celów.

Dochód pochodzący ze sprzedaży produktów wymienionych w trzecim podpunkcie ustępu 1 (c), musi być zwrócony właścicielowi lub jego przedstawicielowi, po potrąceniu poniesionych kosztów.

3. Szczegółowe przepisy dla stosowania niniejszego Artykułu, gdy to niezbędne, będą przyjęte zgodnie z procedurą określoną w Artykule 23.

92/438

4. Będą tu obowiązywać postanowienia Decyzji 92/438/EEC.

90/675

5. Jeżeli to niezbędne, to właściwe władze, przekażą Komisji oraz innym Państwom Członkowskim wszelkie będące w ich posiadaniu informacje, zgodnie z Dyrektywą Rady 89/608/EEC z 21 listopada 1989 roku o wzajemnej pomocy pomiędzy władzami administracyjnymi Państw Członkowskich oraz współpracy między nimi oraz Komisją w celu zapewnienia właściwego zastosowania ustawodawstwa w sprawach weterynaryjnych i zootechnicznych⁹.

Artykuł 13

Zgodnie z procedurą określoną w Artykule 23, na podstawie planów, o których mowa w drugim podpunkcie, Komisja przyjmie przepisy stosowane do importów zwierząt do uboju przeznaczonych do wewnętrznej konsumpcji oraz zwierząt do chowu i produkcji wprowadzanych na niektóre obszary terytoriów wymienionych w Załączniku I do Dyrektywy 90/675/EEC (*od 1 lipca Dyrektywa Rady 97/78/EC z 18 grudnia 1997 roku*), biorąc pod

---

⁹ OJ Nr L 351, 2. 12. 1989, str. 34.

uwagę naturalne ograniczenia specyficzne dla tych obszarów, a w szczególności ich odległe położenie w stosunku do kontynentalnej części terytorium Wspólnoty.

W tym celu, najpóźniej przed 31 grudnia 1991 roku, Państwa Członkowskie przedstawią Komisji plan określający procedury przeprowadzania kontroli importowych zwierząt pochodzących z krajów trzecich, wprowadzanych na terytoria wymienione w podpunkcie pierwszym. Plany te muszą wyszczególniać kontrole przeprowadzane w celu zapobieżenia sytuacji, w której zwierzęta wprowadzane na wyżej wspomniane terytoria zostałyby, w jakichkolwiek okolicznościach, odesłane na inne terytoria Wspólnoty.

Artykuł 14

Dla celów przeprowadzania kontroli wymienionych w Artykule 7 niniejszej Dyrektywy, identyfikacja i rejestracja zwierząt przewidziana w Artykule 3 (1) (c) Dyrektywy 90/425/EEC, z wyjątkiem zwierząt przeznaczonych do uboju i zarejestrowanych zwierząt koniowatych, musi być dokonywana w miejscu przeznaczenia zwierząt, gdy to właściwe, po okresie obserwacji zwierząt jak zostało to przewidziane w Artykule 8 (A) (5) niniejszej Dyrektywy.

Procedury dla identyfikacji i znakowania zwierząt przeznaczonych do uboju będą określone zgodnie z procedurą przewidzianą w Artykule 23.

Artykuł 15

Państwa Członkowskie będą pobierały opłaty za kontrole weterynaryjne i zdrowotne, przeprowadzane przy imporcie zwierząt wymienionych w niniejszej Dyrektywie, zgodnie z Dyrektywą 96/23/EC (*).

Artykuł 16

Zgodnie z procedurą przewidzianą w Artykule 23 oraz na zasadzie wzajemności, kontrole tożsamości i / albo kontrole fizyczne, z zastrzeżeniem do kontroli sprawdzających czy dobro zwierząt jest zachowane podczas transportu, mogą odbywać się z mniejszą częstotliwością,

choć zwolnienie to może być zastosowane tylko pod pewnymi warunkami oraz biorąc pod uwagę wyniki kontroli dokonywanych przed wprowadzeniem w życie niniejszej Dyrektywy.

Komisja przyznając tego rodzaju przywileje weźmie pod uwagę następujące kryteria:

- (a) gwarancje przedłożone przez dany kraj trzeci dotyczące zgodności procedur lokalnych z wymaganiami Wspólnoty, szczególnie tymi określonymi w Dyrektywach 72/462/EEC oraz 90/426/EEC;
- (b) sytuację zdrowotną zwierząt w danym kraju trzecim;
- (c) informację o ogólnym stanie zdrowotnym w kraju;
- (d) rodzaj środków zastosowanych do monitorowania i zwalczania choroby przez dany kraj trzeci;
- (e) struktury i uprawnienia służby weterynaryjnej;
- (f) zgodność przepisów dotyczących dopuszczalnej zawartości pewnych substancji oraz zgodność z wymaganiami ustanowionymi w Artykule 7 Dyrektywy Rady 86/469/EEC z 16 września 1986 roku dotyczącej badania zwierząt oraz świeżego mięsa na zawartość pozostałości¹⁰;
- (g) wyniki inspekcji kontrolnych Wspólnoty;
- (h) wyniki przeprowadzanych kontroli importowych.

Artykuł 17

Prawa do odwołania, istniejące zgodnie z ustawodawstwem obowiązującym w Państwach Członkowskich, przeciwko decyzjom podjętym przez właściwe władze nie będą naruszone niniejszą Dyrektywą.

---

¹⁰ OJ Nr L 275, 26. 9. 1986, str. 36.

Decyzje podjęte przez właściwe władze Państwa Członkowskiego przeznaczenia zwierząt oraz powody ich podjęcia będą przekazane zainteresowanemu importerowi lub jego przedstawicielowi.

Na wniosek zainteresowanego importera lub jego przedstawiciela wspomniane decyzje oraz powody ich podjęcia powinny być przedstawione w formie pisemnej z podaniem szczegółowych praw do odwołania, które przysługują mu zgodnie z ustawodawstwem obowiązującym w Państwie Członkowskim dokonującym kontroli oraz informacje o procedurze odwołania się i o związanych z tym właściwych terminach.

Austria i Finlandia będą miały okres dwóch lat od dnia wejścia w życie Traktatu o Przystąpieniu na wprowadzenie systemu kontroli przewidzianych w niniejszym Rozdziale. Podczas tego okresu przejściowego, Austria i Finlandia będą stosowały środki, które będą ustanowione przed wejściem w życie Traktatu o Przystąpieniu, zgodnie z procedurą określoną w Artykule 23. Środki te muszą zapewnić, że wszystkie niezbędne kontrole będą dokonywane tak blisko granicy zewnętrznej Wspólnoty jak to tylko jest możliwe.

ROZDZIAŁ II

Postanowienia zabezpieczające

Artykuł 18

1. Jeżeli, na terytorium kraju trzeciego, wystąpi lub szerzy się wymieniona w Dyrektywie 82/894/EEC¹¹ choroba, zoonoza lub inna choroba, czy zjawisko mogące spowodować poważne zagrożenie zdrowia zwierząt czy zdrowia ludzi albo jeśli jakikolwiek inny poważny powód, związany ze zdrowiem zwierząt lub zdrowiem publicznym, daje ku temu podstawy, szczególnie w świetle ustaleń ekspertów weterynaryjnych, to Komisja, działając z własnej inicjatywy lub na prośbę Państwa Członkowskiego, może bezzwłocznie przyjąć jeden z następujących środków w zależności od powagi sytuacji:

---

¹¹ OJ Nr L 378, 31. 12. 1982, str. 58. Dyrektywa, która została ostatnio znowelizowana Dyrektywą 90/134/EEC (OJ Nr L 76, 22. 3. 1990, str. 23).

-- zawiesić importy pochodzące z części lub całego danego kraju trzeciego i gdy to wskazane z kraju trzeciego tranzytowego,

-- ustalić specjalne warunki w związku z importami zwierząt pochodzących z części lub całości danego kraju trzeciego.

2. Jeżeli jedna z kontroli przewidzianych w niniejszej Dyrektywie wykaże, że wysyłka zwierząt stanowi prawdopodobne niebezpieczeństwo dla zdrowia zwierząt czy ludzi, to właściwa władza weterynaryjna podejmie natychmiast jeden z następujących środków:

-- skonfiskuje i zniszczy wysyłkę,

-- poinformuje niezwłocznie inne punkty kontroli granicznej oraz Komisję o swoich ustaleniach i miejscu pochodzenia zwierząt, zgodnie z Artykułem 12 (4).

3. W przypadku przewidzianym w ustępie 1, Komisja może przyjąć tymczasowe środki zabezpieczające w stosunku do zwierząt objętych Artykułem 9.

4. Przedstawiciele Komisji mogą złożyć natychmiastową wizytę w danym kraju trzecim.

5. W przypadku gdy Państwo Członkowskie oficjalnie poinformuje Komisję o konieczności powzięcia środków zabezpieczających natomiast Komisja nie odwoła się do postanowień ustępów 1 i 3 albo nie odeśle sprawy do Stałego Komitetu Weterynaryjnego zgodnie z ustępem 6, to Państwo Członkowskie może przyjąć tymczasowe środki zapobiegawcze w stosunku do danych zwierząt.

Jeżeli Państwo Członkowskie podejmuje tymczasowe środki zapobiegawcze w stosunku do kraju trzeciego lub placówki kraju trzeciego na podstawie niniejszego ustępu, to poinformuje ono o tym inne Państwa Członkowskie oraz Komisję zgodnie z Artykułem 12 (5).

6. W przeciągu 10 dni roboczych, Stały Komitet Weterynaryjny zajmie się skierowaną do niego sprawą, zgodnie z warunkami Artykułu 22, z zamiarem przedłużenia, uzupełnienia czy uchylecia środków przewidzianych w ustępach 1, 3 oraz 5.

7. Decyzje co do zmiany, uchylecia lub przedłużenia środków podjętych w związku z ustępami 1, 2, 3 oraz 6 będą podjęte zgodnie z procedurą określoną w Artykule 22.

8. Gdy to niezbędne, to szczegółowe przepisy stosowania niniejszego Rozdziału, będą przyjęte zgodnie z procedurą określoną w Artykule 23.

ROZDZIAŁ III

Inspekcja

Artykuł 19

1. Eksperti weterynaryjni Komisji, we współdziałaniu z właściwymi władzami krajowymi, tak dalece jak jednolite zastosowanie wymogów niniejszej Dyrektywy czyni to niezbędnym, mogą zweryfikować, czy punkty kontroli granicznej zatwierdzone zgodnie z Artykułem 6 oraz stacje kwarantanny zatwierdzone zgodnie z Artykułem 10, spełniają kryteria wymienione w odpowiednich Załącznikach A oraz B.
2. Eksperti weterynaryjni Komisji, we współdziałaniu z właściwymi władzami, mogą dokonać kontroli na miejscu.
3. Państwo Członkowskie, na którego terytorium dokonywana jest inspekcja zapewni ekspertom weterynaryjnym Wspólnoty wszelką pomoc, która może być wymagana podczas wykonywania ich zadań.
4. Komisja poinformuje Państwa Członkowskie o wynikach tych kontroli.
5. Gdy Komisja uważa, że wyniki kontroli to usprawiedliwiają, to dokona ona przeglądu sytuacji w obrębie Stałego Komitetu Weterynaryjnego. Komitet może przyjąć niezbędne decyzje zgodnie z procedurą określoną w Artykule 22.
6. Komisja będzie monitorowała rozwój sytuacji i zależnie od jej rozwoju oraz zgodnie z procedurą określoną w Artykule 22 może ona uzupełnić lub uchylić decyzje, o których mowa w ustępie 5.
7. Szczegółowe przepisy dla stosowania niniejszego Artykułu, gdy to niezbędne, będą przyjęte zgodnie z procedurą określoną w Artykule 23.

Artykuł 20

1. Jeżeli na podstawie kontroli, wykonywanych w miejscu gdzie zwierzęta są sprzedawane właściwa władza Państwa Członkowskiego uzna, że postanowienia niniejszej Dyrektywy nie są przestrzegane w punkcie kontroli granicznej innego Państwa Członkowskiego to skontaktuje się ona bezzwłocznie z właściwymi władzami centralnymi tego Państwa Członkowskiego.

To ostatnie Państwo podejmie wszystkie niezbędne środki oraz poinformuje właściwe władze pierwszego Państwa Członkowskiego o rodzaju przeprowadzonych kontroli, podjętych decyzjach oraz powodach podjęcia takich decyzji.

Jeśli właściwa władza pierwszego Państwa Członkowskiego uważa, że podjęte środki są niewystarczające to sprawdzi, wraz z właściwymi władzami zainteresowanego Państwa Członkowskiego, środki i sposoby, dzięki którym sytuacja powinna być uzdrowiona, jeśli to konieczne poprzez wizytę w danym Państwie Członkowskim.

W przypadku gdy kontrole, wspomniane w pierwszym podpunkcie, wykażą powtarzające niezastosowanie się do wymogów niniejszej Dyrektywy, to właściwa władza Państwa Członkowskiego przeznaczenia poinformuje o tym Komisję oraz właściwe władze pozostałych Państw Członkowskich.

Komisja, na prośbę właściwej władzy Państwa Członkowskiego przeznaczenia lub z własnej inicjatywy, musi wysłać grupę inspekcyjną do danego Państwa Członkowskiego we współdziałaniu z właściwymi władzami krajowymi. W zależności od rodzaju zauważonych naruszeń, grupa inspekcyjna może pozostać w danym Państwie Członkowskim do czasu podjęcia decyzji wymienionych w ostatnim podpunkcie.

W oczekiwaniu na ustalenia Komisji, zainteresowane Państwo Członkowskie, na prośbę Państwa Członkowskiego przeznaczenia poprawi efektywność kontroli przeprowadzanych w przedmiotowych punktach kontroli granicznej lub stacjach kwarantanny.

Państwo Członkowskie przeznaczenia może ze swej strony zintensyfikować kontrole zwierząt pochodzących z tych źródeł.

Na wniosek jednego z dwóch zainteresowanych Państw Członkowskich, jeśli nieprawidłowości te zostaną potwierdzone przez inspekcje wymienione w piątym podpunkcie, Komisja jest zobowiązana podjąć odpowiednie środki, zgodnie z procedurą określoną w Artykule 22. Środki te muszą być rozpatrzone i zatwierdzone tak szybko jak jest to możliwe, zgodnie z tą samą procedurą.

Artykuł 21

1. Każde Państwo Członkowskie sporządzi program wymiany personelu upoważnionego do dokonywania kontroli zwierząt przychodzących z krajów trzecich.
2. Komisja oraz Państwa Członkowskie będą koordynowały wymienione w ustępie 1 programy, w ramach Stałego Komitetu Weterynaryjnego.
3. Państwa Członkowskie podejmą wszystkie niezbędne środki aby umożliwić wdrożenie programów wynikających z koordynacji wymienionej w ustępie 2.
4. Każdego roku wprowadzanie programów będzie ocenione, w obrębie Stałego Komitetu Weterynaryjnego, na podstawie sprawozdań sporządzonych przez Państwa Członkowskie.
5. Państwa Członkowskie wykorzystają nabyte doświadczenie w celu ulepszenia i rozwoju programu wymiany.
6. Może być przyznana dotacja finansowa Wspólnoty w celu promocji skutecznego rozwoju programów wymiany. Szczegółowe przepisy dla określenia udziału Wspólnoty oraz przybliżona kwota przeznaczona z budżetu Wspólnoty, są określone w Decyzji Rady 90/424/EEC z 26 lipca 1990 roku o wydatkach w dziedzinie weterynarii¹²
7. Szczegółowe przepisy dla stosowania ustępów 1, 4 i 5, jeśli zajdzie potrzeba, będą przyjęte zgodnie z procedurą określoną w Artykule 23.

---

¹² OJ Nr L 224, 18. 8. 1990, str. 19. Decyzja znowelizowana Decyzją 91/133/EEC (OJ Nr L 66, 13. 3. 1991, str. 18).

ROZDZIAŁ IV

Postanowienia ogólne

Artykuł 22

Gdy wspomina się o odniesieniu do procedury przewidzianej w niniejszym Artykule, to działanie zostanie podjęte zgodnie z Artykułem 17 Dyrektywy 89/662/EEC.

Artykuł 23

Gdy wspomina się o odniesieniu do procedury przewidzianej w niniejszym Artykule, to działanie zostanie podjęte zgodnie z Artykułem 18 Dyrektywy 89/662/EEC.

Artykuł 24

Jeżeli zaistnieje potrzeba, to załączniki do niniejszej Dyrektywy, mogą być uzupełnione zgodnie z procedurą określoną w Artykule 23.

Artykuł 25

Niniejsza Dyrektywa nie narusza zobowiązań wynikających z istniejących przepisów celnych.

Artykuł 26

1. Artykuły 12 oraz 28 Dyrektywy 72/462/EEC jest niniejszym skreślony.

W oczekiwaniu na podjęcie decyzji przewidzianych w Artykułach 5 oraz 6 niniejszej Dyrektywy będą ciągle obowiązywały decyzje zgodne z Artykułem 12 Dyrektywy 72/462/EEC.

2. Artykuły 20 i 21 Dyrektywy 90/426/EEC oraz Artykuły 27 i 27 Dyrektywy 90/539/EEC są niniejszym skreślone.

Artykuł 27

1. Dyrektywa 89/662/EEC jest niniejszym znowelizowana jak następuje:

(a) w Artykule 19 (2) ‘31 grudnia 1992 roku’ będzie zastąpione ‘31 grudnia 1996 roku’;

(b) Artykuł 22 będzie zastąpiony poniższym artykułem:

‘Artykuł 22

Państwa Członkowskie wprowadzą w życie ustawy, rozporządzenia i przepisy administracyjne, niezbędne do stosowania niniejszej Dyrektywy, 1 lipca 1992 roku’

2. Dyrektywa 90/425/EEC będzie znowelizowana jak następuje:

(a) Artykuł 7 będzie zastąpiony poniższym artykułem:

‘Artykuł 7

1. Państwa Członkowskie zapewnią, że podczas kontroli dokonywanych w miejscach, w których zwierzęta i produkty wymienione w Artykule 1, a pochodzące z kraju trzeciego, mogą być wprowadzane na terytoria określone w Załączniku I do Dyrektywy 90/675/EEC (*od 1 lipca Dyrektywa Rady 97/78/EC z 18 grudnia 1997 roku*) takich jak porty, lotniska i punkty kontroli granicznej z krajami trzecimi, podjęte zostaną następujące środki:

(a) będą sprawdzane świadectwa lub dokumenty towarzyszące zwierzętom i produktom;

(b) zwierzęta i produkty pochodzące ze Wspólnoty będą podlegać przepisom kontrolnym określonym w Artykule 5;

(c) produkty pochodzące z krajów trzecich będą podlegać przepisom określonym w Dyrektywie 90/675/EEC;

(d) zwierzęta pochodzące z krajów trzecich będą podlegać przepisom określonym w Dyrektywie 90/496/EEC.

2. Jednakże, od 1 stycznia 1993 roku, z pominięciem ustępu 1, wszystkie zwierzęta i produkty transportowane za pośrednictwem regularnych, bezpośrednich środków transportu, łączących dwa geograficzne punkty Wspólnoty będą podlegać przepisom kontrolnym określonym w Artykule 5.'

(b) Artykuł 23 będzie zastąpiony poniższym artykułem:

'Artykuł 23

Na podstawie sprawozdania Komisji, popartego przez ewentualne propozycje, o których Rada zadecyduje kwalifikowaną większością, Rada zbada ponownie:

-- postanowienia Artykułu 10 oraz Artykułu 5 (2) (a), przed 1 stycznia 1993 roku,

-- inne postanowienia przed 1 stycznia 1996 roku.'

(c) w Artykule 26:

w podpunkcie pierwszym, punkt (ii) będzie zastąpiony przez poniższy:

'(ii) inne postanowienia niniejszej Dyrektywy 1 lipca 1992 roku';

podpunkt drugi zostaje skreślony.

3. Dyrektywa 90/675/EEC jest niniejszym poprawiona jak następuje:

(a) w Artykule 19 ustęp 6 będzie zastąpiony poniższym ustępem:

'6. W przeciągu 10 dni roboczych, Stały Komitet Weterynaryjny zajmie się skierowaną do niego sprawą, zgodnie z warunkami Artykułu 23, z zamiarem przedłużenia, uzupełnienia czy uchylecia przyjętych środków *przewidzianych w paragrafie 1, 3 i 5*. Środki przewidziane w Artykule 23 mogą być też użyte do podjęcia niezbędnych decyzji włącznie z tymi odnoszącymi się do przewożenia produktów wewnątrz Wspólnoty oraz do ich tranzytu.'

(b) w Artykule 32, 'do 31 grudnia 1991 roku' zostaje zastąpione przez '1 lipca 1992 roku'.

Artykuł 28

Działając zgodnie z procedurą określoną w Artykule 23, Komisja może przyjąć na trzy lata, środki przejściowe niezbędne do przyspieszenia przejścia do nowych uzgodnień kontrolnych przewidzianych w niniejszej Dyrektywie.

Artykuł 29

95/1

Państwa Członkowskie, w szczególności Austria i Finlandia,

91/496

mogą uzyskać pomoc Wspólnoty, przewidzianą w Artykule 38 Dyrektywy 90/424/EEC, dla wdrożenia postanowień niniejszej Dyrektywy, a szczególnie dla ustanowienia sieci połączeń do przekazywania informacji pomiędzy służbami weterynaryjnymi i punktami granicznymi.

Artykuł 30

1. Państwa Członkowskie wprowadzą w życie ustawy, rozporządzenia i przepisy administracyjne niezbędne do stosowania:

(a) postanowień Artykułu 6 (3) oraz Artykułów 13, 18 i 21, 1 grudnia 1991 roku;

(b) innych postanowień niniejszej Dyrektywy 1 lipca 1992 roku.

Poinformują one o tym niezwłocznie Komisję.

Gdy wymienione środki zostaną przyjęte przez Państwa Członkowskie, to powinny one powoływać się na niniejszą Dyrektywę lub zawierać takie powołanie się na nią w momencie oficjalnej publikacji tych środków. Metody dokonania takiego powołania się będą ustalone przez Państwa Członkowskie.

2. Szczegółowe przepisy stosowania niniejszej Dyrektywy, a w szczególności te dotyczące Artykułu 8 (3)

92/438

oraz systemu wspomnianego w Artykule 12 (4) zostaną wprowadzone w życie 1 lipca 1992 roku.

91/496

Jeśli, wymieniona w poprzedzającym ustępie, data nie zostanie dotrzymana to od wspomnianego dnia zostaną wdrożone środki przejściowe przewidziane w Artykule 28.

Artykuł 31

Niniejsza Dyrektywa jest adresowana do Państw Członkowskich.

ZAŁĄCZNIK A

Warunki ogólne dla zatwierdzania punktów kontroli granicznej

W celu otrzymania zatwierdzenia, punkty kontroli granicznej muszą mieć:

- 1) specjalny pas ruchu przeznaczony wyłącznie do transportu żywych zwierząt w celu uniknięcia niepotrzebnego oczekiwania;
- 2) urządzenia (które muszą być łatwe do czyszczenia i dezynfekcji) dla załadunku i wyładunku zwierząt z różnych środków transportu, inspekcji, żywienia, pojenia oraz leczenia zwierząt wraz z odpowiednią ilością przestrzeni, odpowiednim oświetleniem i wentylacją wystarczającymi dla ilości kontrolowanych zwierząt;
- 3) w stosunku do ilości odprawianych zwierząt w danym punkcie granicznym, wystarczającą liczbę personelu weterynaryjnego i pomocniczego specjalnie wyszkolonego do przeprowadzania kontroli towarzyszących dokumentów oraz badań klinicznych wymienionych w Artykułach 4, 5, 8 i 9 niniejszej Dyrektywy;
- 4) wystarczająco duże pomieszczenia przeznaczone dla personelu odpowiedzialnego za przeprowadzanie kontroli weterynaryjnych w tym przebieralnie, prysznic i toalety;

- 5) właściwe pomieszczenia i urządzenia do pobierania i badania próbek w związku z przeprowadzanymi rutynowymi kontrolami określonymi w przepisach Wspólnoty;
  - 6) zapewnione usługi specjalistycznego laboratorium, które może wykonywać specjalistyczne testy na próbkach pobranych w punkcie kontroli;
  - 7) zapewnione usługi ulokowanego w pobliżu przedsiębiorstwa, które posiada urządzenia i wyposażenie dla pomieszczenia zwierząt ich żywienia, pojenia, leczenia oraz jeśli to niezbędne do uboju zwierząt;
  - 8) jeżeli takie punkty służą jako punkty postoju czy transferu dla transportowanych zwierząt, odpowiednie pomieszczenia dla wyładunku zwierząt ich pojenia, żywienia oraz zapewnienia dla nich pomieszczeń do przetrzymywania oraz zapewnienia leczenia, a jeśli to niezbędne również do uboju na miejscu w sposób, który oszczędza im niepotrzebne cierpienia;
  - 9) odpowiedni sprzęt pozwalający na szybką wymianę informacji z innymi punktami kontroli granicznej oraz właściwymi władzami weterynaryjnymi, wspomnianymi w Artykule 20 Dyrektywy 90/425/EEC;
- 100 sprzęt i urządzenia dla czyszczenia i dezynfekcji.

ZAŁĄCZNIK B

Warunki ogólne dla zatwierdzania stacji kwarantanny

1. Mają tu zastosowanie postanowienia punktów 2, 4, 5, 7, 9 i 10 Załącznika A.
2. Dodatkowo, stacje kwarantanny muszą:
  - być umieszczone pod ciągłym nadzorem i pod odpowiedzialnością urzędowego lekarza weterynarii,
  - być ulokowane w pewnej odległości od gospodarstw lub innych miejsc, w których trzymane są zwierzęta mogące być zakażone chorobami zaraźliwymi,

-- posiadać efektywny system kontroli dla zapewnienia wystarczającego wglądu do przetrzymywanych zwierząt.

DECYZJA KOMISJI
z dnia 3 grudnia 1991 r.
ustalające wzór przekazu, jaki winien być transmitowany przy użyciu
skomputeryzowanej sieci "Animo"

91/637/EEC

OJ nr L 343, 13.12.1991, str. 46

zmieniona przez 94/307/EEC (OJ nr L 133, 28.05.1994, str. 54)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

Mając na uwadze Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą,

Mając na uwadze Dyrektywę Rady 90/425/EEC z dnia 26 czerwca 1990, dotyczącą kontroli weterynaryjnej i zootechnicznej stosowanej w obrocie pewnymi żywymi zwierzętami i produktami w obrębie Wspólnoty celem uzupełnienia rynku wewnętrznego⁽¹⁾, po raz ostatni znowelizowaną przez Przepis (EEC) nr 91/496/EEC⁽²⁾, a zwłaszcza jego Art. 20 (3),

PODJĘŁA NASTĘPUJĄCĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Informacja przysyłana poprzez sieć komputerową Animo winna odpowiadać wzorcowi przedstawionemu w Załączniku.

Artykuł 2

Komisja zaktualizuje oprogramowanie użytkowe celem włączenia informacji odnoszących się to ochrony zwierząt i tendencji w różnych plikach komputerowych wymaganych przez dane oprogramowanie. Komisja udostępni zaktualizowane oprogramowanie Państwom Członkowskim nie później niż 1 marca 1995 r.

Artykuł 3

Decyzja niniejsza adresowana jest do krajów członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 3 grudnia 1991 r.

Z ramienia Komisji

Ray MAC SHARRY

Członek Komisji

ZAŁĄCZNIK
INFORMACJA NR:

1. NADAWCA

- Data nadania:
- Przewidywana data odjazdu:
- Przewidywana godzina odjazdu:
- Nazwa dostawcy:
- Miejsce wysyłki (kod kraju, kod jednostki, nazwa miejscowości, kod pocztowy):
- Świadectwo zdrowia:
  - numer
  - data
- Nazwisko weterynarza podpisanego pod świadectwem:

2. ODBIORCA

- Kod kraju i jednostki:
- Nazwa i adres odbiorcy:
- Miejsce przeznaczenia (kod kraju – kod jednostki, nazwa miejscowości, kod pocztowy)

3. TOWAR

- Rodzaj – kod
- Liczba/ilość

4. ŚRODEK TRANSPORTU

- Sposób transportu
- Oznaczenie środka transportu (nr rejestracyjny ciężarówki, numer wagonu, nr lotu, nazwa statku, nr kontenera, itp.)

5. UWAGI

- Dla placówek inspekcji granicznej: pochodzenie zwierząt i produktów
- Przy eksporcie do kraju trzeciego: nazwa kraju docelowego
- W przypadku, gdy zwierzęta nie wyjechały z kraju nadania:
- "zastępuje informację nr..."/ "odwołuje informację nr..."

---

¹ OJ nr L 224, 18.08.1990, str. 29.

² OJ nr L 268, 24.09.1991, str. 56.

**DYREKTYWA RADY
92/35/EEC**

**z dnia 29 kwietnia 1992 roku
określająca zasady kontroli oraz środki do walki z afrykańskim pomorem koni**

OJ No. L 157, 10.06.92 p. 19

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH.

Mając na względzie Traktat powołujący do życia Europejską Wspólnotę Gospodarczą, a w szczególności jego artykuł 43,

Mając na względzie propozycję Komisji (1),

Mając na względzie opinię Europejskiego Parlamentu (2),

Mając na względzie opinię Komitetu Społeczno-Ekonomicznego (3),

Zważywszy, że dyrektywa Rady numer 90/426/EEC z dnia 26 czerwca 1990 roku dotycząca warunków związanych ze stanem zdrowia zwierząt zarządzających przemieszczaniem tych zwierząt oraz ich importem z krajów trzecich (4) zmierza do liberalizacji warunków przemieszczania zwierząt na terytorium krajów Wspólnoty; zważywszy, że zgodnie z poniższym artykułem 5 (4) środki prawne Wspólnoty muszą być wprowadzone tak, aby harmonizowały z zasadami dotyczącymi kontroli i środków do walki z afrykańskim pomorem koni;

Zważywszy, że takie środki pozwolą na racjonalny rozwój sektora rolnego oraz przyczynią się do ochrony zdrowia zwierząt na terenie krajów Wspólnoty;

Zważywszy, że wybuch tej choroby może w krótkim czasie przybrać epizootologiczne proporcje, powodując śmierć zwierząt oraz zakłócenia, które mogą z kolei spowodować znaczne obniżenie rentowności w produkcji bydła;

.....
(1) Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich numer C 312 z 3 grudnia 1991 roku, strona 12

(2) Opinia przedstawiona 10 kwietnia 1992 roku (jeszcze nie publikowana w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich)

(3) Opinia przedstawiona 29 kwietnia 1992 roku (jeszcze nie publikowana w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich)

(4) Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich numer L 224 z 18 sierpnia 1990 roku, strona 42. Dyrektywa - ostatnio wniesione poprawki Decyzją 92/130/EEC (Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich numer L 47 z 22 lutego 1992 roku, strona 26)

.....
Zważywszy, że środki kontroli muszą być podjęte natychmiast po wystąpieniu podejrzenia obecności choroby, oraz zważywszy, że aby zagwarantować ochronę zdrowia zwierząt na terenie krajów Wspólnoty szybka i skuteczna akcja musi być podjęta natychmiast po potwierdzeniu obecności choroby;

Zważywszy, że celem podjętych środków musi być zapobieżenie rozprzestrzenieniu się afrykańskiego pomoru koni; zważywszy, że przemieszczanie zwierząt, które może spowodować przeniesienie choroby musi być odbywać się pod ścisłą kontrolą oraz zważywszy, że wszystkie owady muszą być wyteplone w zakażonych gospodarstwach;

Zważywszy, że warunki w jakich szczepienia przeciwko afrykańskiemu pomorowi koni mają się odbywać muszą być ściśle określone oraz, zważywszy, że zasady zarządzające tymi szczepieniami muszą także być ściśle określone;

Zważywszy, że aby zapewnić bardziej skuteczną kontrolę tej choroby, powinny być podjęte działania, które ustanowiłyby strefy ochronne i strefy kontroli, przy ustalaniu których powinny być wzięte uwagę czynniki: geograficzny, administracyjny, ekologiczny oraz epizootiologiczny;

Zważywszy, że dokładne epizootiologiczne dochodzenie jest czynnikiem niezwykle ważnym przy zapobieganiu rozprzestrzeniania się choroby;

Zważywszy, że artykuł 3 decyzji Rady numer 90/424/EEC z dnia 26 czerwca 1990 roku dotyczący wydatków w sektorze weterynaryjnym (1) odnosi się do wybuchu afrykańskiego pomoru koni;

PRZYJĘŁA NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Niniejsza dyrektywa określa zasady i środki do walki z afrykańskim pomorem koni.

Artykuł 2

Dla celów niniejszej dyrektywy, definicje przedstawione w artykule 2 dyrektywy numer 98/426/EEC będą zastosowane tam, gdzie to możliwe.

Jednakże, *gospodarstwo* oznacza gospodarstwo w znaczeniu podanym w dyrektywie 90/426/EEC oraz rezerwaty przyrodnicze, w których zwierzęta żyją na wolności.

.....
(1) Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich z dnia 18 sierpnia 1990 roku, strona 19. Ostatnie poprawki wprowadzone do Decyzji przez Rozporządzenie (EEC) numer 3763/91 (Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich numer L 356 z dnia 24 grudnia 1991 roku, strona 1)
.....

Co więcej:

(a)przez *właściciel lub opiekun* rozumie się osobę fizyczną lub osobę prawną posiadającą tytuł własności zwierząt, lub której została powierzona opieka nad zwierzętami, za którą jest wynagradzany lub nie;

(b) przez *nosiciel rozumie się* owad z gatunku imicola Culicoides lub każdy inny owad z gatunku Culicoides odpowiedzialny za przenoszenie wirusa afrykańskiego pomoru koni, możliwy do zidentyfikowania zgodnie z procedurami określonymi w artykule 19, które zostały przygotowane po zapoznaniu się z opinią Naukowego Komitetu Weterynaryjnego;

(c) przez *potwierdzenie* rozumie się oświadczenie złożone przez kompetentne władze o wystąpieniu przypadków zachorowań na afrykański pomór koni, które jest oparte na wynikach laboratoryjnych; jednakże, w przypadku epidemii, kompetentne władze mogą potwierdzić wystąpienie choroby opierając się na wynikach klinicznych i/lub epidemiologicznych;

(d) przez *kompetentne władze* rozumie się władze centralne danego Państwa Członkowskiego odpowiedzialne za przeprowadzanie kontroli weterynaryjnych lub jakiegokolwiek władze weterynaryjne, którym odpowiedzialność ta została powierzona;

(e) przez *lekarz weterynarii* rozumie się lekarza weterynarii powołanego przez kompetentne władze.

Artykuł 3

Państwa Członkowskie zagwarantują, że pojawienie się lub podejrzenie pojawienia się wirusa afrykańskiego pomoru koni będzie natychmiast zgłaszane do kompetentnych władz.

Artykuł 4

1. Jeżeli w gospodarstwie znajduje się jedno lub więcej zwierząt podejrzanych o infekcję wirusem afrykańskiego pomoru koni, Państwa Członkowskie zagwarantują, że lekarz weterynarii natychmiast wprawi w ruch wszystkie możliwe dostępne mu służbowe środki dochodzeniowe celem potwierdzenia lub wykluczenia obecności tej choroby.

2. W chwili, w której lekarz weterynarii zostanie powiadomiony o podejrzeniu infekcji podejmie on następujące kroki:

(a) otoczy nadzorem gospodarstwo lub gospodarstwa, w których nastąpiło podejrzenie infekcji,

(b) zainicjuje:

(i) przeprowadzenie oficjalnego spisu wszystkich gatunków zwierząt, podając przy każdym gatunku liczbę zwierząt już padłych, zainfekowanych oraz narażonych na infekcję, oraz zleci nanoszenie na sporządzonym spisie najnowszych informacji, w których zostanie wzięta pod uwagę liczba zwierząt narodzonych oraz liczba zwierząt zmarłych w okresie podejrzenia o infekcję; informacje zamieszczone w spisie muszą być przedstawione na każde żądanie, a także mogą być sprawdzane przy każdej kontroli;

- (ii) przeprowadzenie spisu miejsc, które mogą umożliwić nosicielowi warunki do przetrwania oraz określenie odpowiednich środków, które zwalczą owady w tych przebywające w tych miejscach;
  - (iii) przeprowadzenie zgodnie z artykułem 7 dochodzenie epizootologicznego;
- (c) lekarz weterynarii odbędzie regularne wizyty w gospodarstwach, w czasie których:
- (i) zbada każde zwierzę żyjące w tym gospodarstwie;
  - (ii) przeprowadzi szczegółowe badania kliniczne lub sekcję zwłok zmarłych zwierząt oraz pobierze próbki konieczne do przeprowadzenia badań laboratoryjnych;
  - (iii) wprowadzi odpowiednie środki służące do zwalczenia owadów w pomieszczeniach zwierząt oraz wokół tych pomieszczeń;
  - (iv) upewni się, że ciała zwierząt, które padły w gospodarstwie podejrzanym o infekcję lub zainfekowanym zostały zniszczone, spalone lub zakopane zgodnie z dyrektywą Rady numer 90/667/EEC z dnia 27 listopada 1990 roku określającą zasady weterynaryjne niszczenia i przetwarzania odpadów zwierzęcych, w taki sposób, który ma zapobiec pojawieniu się czynników chorobotwórczych (patogenów) w paszy pochodzenia zwierzęcego lub produkowanej z ryb oraz w dyrektywie numer 90/425/EEC (1), która wnosi poprawki do wyżej wspomnianej dyrektywy Rady numer 90/667/EEC.
3. Podczas wprowadzania oficjalnych środków , o których mowa w paragrafie 2, właściciel lub opiekun zwierząt podejrzanych o infekcję podejmie niezbędną akcję zapobiegawczą, której celem będzie działanie zgodne z paragrafem 2 (d).
- .....
- (1)Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich numer L 363 z dnia 27 grudnia 1990 roku, strona 51
- .....
4. Kompetentne władze mogą zastosować wszystkie środki określone w paragrafie 2 w innych gospodarstwach, jeżeli na taką konieczność będzie wskazywało ich położenie geograficzne lub kontakty z gospodarstwem podejrzanym o infekcję;
5. Poza ustaleniami paragrafu 2, specyficzne ustalenia dotyczące rezerwatów przyrody, w których zwierzęta żyją na wolności mogą zostać określone zgodnie z procedurą, o której mowa w artykule 19;
6. Środki przedstawione w niniejszym artykule mogą być oficjalnie zaniechane tylko w wypadku gdy kompetentne władze stwierdzą brak obecności choroby (afrykańskiego pomoru koni).

Artykuł 5

Szczepienia przeciwko afrykańskiemu pomorowi koni będą prowadzone zgodnie z ustaleniami określonymi w niniejszej dyrektywie.

Artykuł 6

1. Tam, gdzie zostanie oficjalnie potwierdzona obecność afrykańskiego pomoru koni, lekarz weterynarii podejmie następujące kroki:

(a) natychmiast przystąpi do oficjalnie kontrolowanej eliminacji (zabicia) chorych zwierząt oraz zwierząt znajdujących się na terenie zainfekowanego gospodarstwa, u których zostały stwierdzone kliniczne objawy choroby;

(b) przystąpi do zniszczenia, spalenia lub zakopania ciał zwierząt, o których mowa w punkcie (a) zgodnie z zaleceniami dyrektywy numer 90/667/EEC i/lub;

(c) zastosuje środki przedstawione w artykule 4 we wszystkich gospodarstwach położonych w promieniu 20 kilometrów (w strefie ochronnej) od zainfekowanego gospodarstwa;

(d) przeprowadzi w strefie określonej w punkcie (c) systematyczne szczepienia wszystkich zwierząt używając szczepionki zatwierdzonej przez kompetentne władze oraz wyda polecenie oznakowania wszystkich zwierząt w sposób zgodny z procedurami przedstawionymi w artykule 19. Jednakże, w związku z epizootologicznymi, meteorologicznymi, geograficznymi lub klimatycznymi warunkami wymagane szczepienia mogą być odroczone przez kompetentne władze. Kompetentne władze powiadomią Komisję o każdym takim przypadku;

(e) przeprowadzi zgodnie z artykułem 7 dochodzenie epizootologiczne ;

2. Kompetentne władze mogą zastosować środki opisane w paragrafie 1 poza strefą określoną w punkcie (c), jeżeli w związku z geograficzną, ekologiczną i metrologiczną sytuacją lub też w związku z przemieszczaniem zwierząt z gospodarstwa lub na obszar gospodarstwa, na terenie którego potwierdzona została obecność choroby w związku z czym istnieją podstawy do podejrzeń przeniesienia się choroby, a co za tym idzie zastosowania na ich terenie środków opisanych w paragrafie 1.

3. Tam, gdzie strefa określona w paragrafie 1 jest usytuowana na terytorium więcej niż jednego Państwa Członkowskiego kompetentne władze zainteresowanych Państw Członkowskich będą współpracowały przy określaniu obszaru tej strefy. Jeżeli będzie to konieczne strefa będzie określona przy pomocy procedur przedstawionych w artykule 19.

Artykuł 7

1. Dochodzenie epizootologiczne obejmuje:

- okres czasu w jakim afrykański pomór koni mógł panować w danym gospodarstwie,

- możliwe pochodzenie choroby panującej w gospodarstwie oraz identyfikacja innych gospodarstw, gdzie żyjące w nich zwierzęta mogły zostać zakażone przez te same źródła;

- obecność i rozprzestrzenianie się nosicieli choroby,

- przemieszczanie zwierząt z gospodarstw lub do gospodarstw, o których mowa lub przemieszczanie ciał padłych zwierząt usuniętych z tych gospodarstw.

2. W celu stworzenia pełnej koordynacji wszystkich środków niezbędnych do zwalczania afrykańskiego pomoru koni tak szybko, jak tylko to możliwe, a także w celu przeprowadzenia epizootiologicznego dochodzenia, powinny zostać stworzone specjalne jednostki do walki z kryzysem.

Generalne zasady dotyczące krajowych jednostek do walki z kryzysem oraz Wspólnotowych jednostek do walki z kryzysem będą zaadoptowane przez Radę, która działała będzie na podstawie propozycji zwykłej większości Komisji.

Artykuł 8

1. Państwa Członkowskie zagwarantują że, dodatkowo do środków, o których mowa w artykule 6 kompetentne władze stworzą strefę ochronną oraz strefę kontroli. W tworzeniu takich stref zostaną wzięte pod uwagę czynniki (związane z chorobą oraz strukturami kontrolnymi) administracyjne, ekologiczne, epizootiologiczne oraz położenie geograficzne.

2. (a) Strefa ochronna będzie składała się z części terytorium Wspólnoty o promieniu co najmniej 100 kilometrów dookoła całej powierzchni zainfekowanego gospodarstwa.

(b) Strefa kontroli będzie składała się z części terytorium Wspólnoty i będzie sięgała co najmniej 50 kilometrów poza granice strefy ochronnej, na terenie której systematyczne szczepienia nie były przeprowadzane ciągu ostatnich 12 miesięcy.

(c) Tam, gdzie takie strefy będą usytuowane na terenie kilku Państw Członkowskich kompetentne władze zainteresowanych Państw Członkowskich będą współpracowały ze sobą celem dokładnego zdefiniowania obszaru stref, o których mowa w punktach (a) i (b). Jednakże, jeśli to okaże się konieczne, strefa ochronna i strefa kontroli zostaną określone zgodnie z procedurami przedstawionymi w artykule 19.

3. Po szczegółowo uzasadnionym życzeniu Państwa Członkowskiego decyzja dotycząca wytyczenia granic stref zdefiniowanych w paragrafie 2 może być podjęta zgodnie z procedurami określonymi w artykule 19. Zostaną przy tym wzięte pod uwagę:

- geograficzne położenie oraz czynniki ekologiczne,

- warunki meteorologiczne,

- obecność i rozprzestrzenianie się nosicieli choroby,
- wyniki badań epizootiologicznych prowadzonych zgodnie z artykułem 7,
- wyniki badań laboratoryjnych,
- zastosowanie środków kontroli, w szczególności środków związanych z wyępieniem owadów/nosicieli.

Artykuł 9

Państwa Członkowskie zagwarantują, że następujące środki zostaną zastosowane w strefie ochronnej:

- (a) zostaną zidentyfikowane wszystkie gospodarstwa położone w danej strefie, na których terenie znajdują się zwierzęta;
- (b) lekarz weterynarii przeprowadzi:

- okresowe wizyty do wszystkich gospodarstw, na których terenie znajdują się zwierzęta;

- badania kliniczne wyżej omówionych zwierząt, włączywszy w nie, jeśli okaże się to konieczne, pobieranie próbek do badań laboratoryjnych; prowadzony będzie zapis takich wizyt z opisem ich wyników;

- (c) zwierzęta opuszczają gospodarstwo, na którym do tej pory żyły tylko w wypadku ich przewozu (który odbędzie się pod ścisłą kontrolą) do rzeźni, znajdującej się w tej samej strefie, lub jeżeli na terenie danej strefy nie ma rzeźni, w wypadku przewiezienia zwierząt do rzeźni położonej na terenie strefy kontroli wyznaczonej przez kompetentne władze.

2. Dodatkowo do środków określonych w paragrafie 1, decyzja przeprowadzania systematycznych szczepień zwierząt przeciwko afrykańskiemu pomorowi koni oraz identyfikacji zwierząt w strefie ochronnej może być podjęta na podstawie procedur określonych w artykule 19.

Artykuł 10

Państwa Członkowskie zagwarantują, że:

1. środki określone w artykule 9 (1) będą dotyczyły strefy kontroli. Jednakże, jeżeli na terenie strefy kontroli nie ma rzeźni, zwierzęta będą poddane ubojowi w rzeźni wyznaczonej przez kompetentne władze znajdującej się na terenie strefy ochronnej;

2. przeprowadzanie jakichkolwiek szczepień przeciwko afrykańskiemu pomorowi koni będzie zakazane w strefie kontroli.

Artykuł 11

Okres stosowania środków określonych w artykułach 6, 8, 9 i 10 będzie wyznaczony na podstawie procedur przedstawionych w artykule 19. Tam, gdzie zostały przeprowadzone szczepienia zgodnie z artykułem 6(1) oraz 9(2) okres ten w żadnym wypadku nie może być krótszy niż 12 miesięcy.

Jednakże, z zastrzeżeniem artykułów 9 (1) (c) i 10 (1):

(a) zwierzęta żyjące w strefie ochronnej oraz w strefie kontroli mogą być przewożone do stacji kwarantanny określonej w artykule 5 (3) (d) dyrektywy Rady numer 90/426/EEC tylko pod oficjalnym nadzorem oraz w warunkach określonych w artykule 5 (3) niniejszej Dyrektywy.

(b) przemieszczanie zwierząt na terenie stref określonych tym samym statusem będzie wymagało zgody kompetentnych władz udzielonej na podstawie następujących zasad;

(i) zwierzęta:

- zostaną uprzednio przebadane
- zostaną zidentyfikowane
- przemieszczaniu będą towarzyszyły oficjalne dokumenty;

(ii) Państwa Członkowskie zagwarantują, że zwierzęta nie opuszczą gospodarstwa, na którym przebywały w okresie szczepienia w ciągu 60 dni od daty szczepienia;

(iii) Państwa Członkowskie poprzez Stały Komitet Weterynaryjny poinformują Komisję o środkach przedsięwziętych w tej sprawie.

Artykuł 12

Tam, gdzie epizootiologia afrykańskiego pomoru koni jest szczególnie poważna dodatkowe środki, które będą przedsięwzięte przez Państwa Członkowskie muszą być zgodne z procedurami określonymi w artykule 19.

Artykuł 13

Państwa Członkowskie zagwarantują, że kompetentne władze podejmą wszystkie konieczne środki, w celu poinformowania wszystkich mieszkańców żyjących w strefie ochronnej oraz strefie kontrolnej o wprowadzonych restrykcjach oraz podejmą odpowiednie kroki związane z wdrożeniem w życie tych restrykcji.

Artykuł 14

1. W każdym Państwie Członkowskim zostanie wyznaczone krajowe laboratorium, które będzie prowadziło badania laboratoryjne określone w niniejszej dyrektywie. Lista tych laboratoriów oraz ich funkcje i obowiązki są wymienione w załączniku I niniejszej dyrektywy.

2. Laboratoria krajowe wymienione w załączniku I będą współpracowały z Wzorcowym Laboratorium Wspólnoty, o którym mowa w artykule 15.

Artykuł 15

Adres i nazwa Wzorcowego Laboratorium Wspólnoty zajmującego się afrykańskim pomorem koni są podane w załączniku II. Z zastrzeżeniem postanowień decyzji numer 90/424/EEC, a w szczególności artykułu 28, funkcje oraz obowiązki laboratorium są określone w załączniku III.

Artykuł 16

Specjaliści zatrudnieni przez Komisję mogą, jeśli to będzie konieczne dla zapewnienia jednolitego zastosowania niniejszej dyrektywy przeprowadzić we współpracy z kompetentnymi władzami kontrole w terenie. Mogą one być prowadzone poprzez kontrolę określonego procentu gospodarstw, w celu sprawdzania czy kompetentne władze monitorują zgodność postępowania z zaleceniami niniejszej dyrektywy. Komisja powiadomi Państwa Członkowskie o wynikach tych kontroli.

Państwa Członkowskie, na których obszarze przeprowadzane są kontrole udzielą wszelkiej pomocy specjalistom w wykonywaniu ich obowiązków związanych z tymi kontrolami.

Generalne zasady wdrożenia tego artykułu będą adoptowane zgodnie z procedurami określonymi w artykule 19.

Artykuł 17

1. Każde Państwo Członkowskie przygotowuje plan dla nieprzewidzianych wypadków precyzując w nim w jaki sposób planuje wdrożyć środki określone w niniejszej dyrektywie.

Plan taki powinien zapewnić natychmiastowy dostęp do odpowiednich urządzeń, sprzętu, personelu oraz innych materiałów koniecznych do podjęcia szybkiej i skutecznej walki z chorobą.

2. Kryteria, które powinny być stosowane przy tworzeniu planów, o których mowa w paragrafie 1 są określone w załączniku IV.

Plany opracowane zgodnie z tymi kryteriami zostaną przedstawione Komisji nie później niż w okresie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

Komisja zapozna się dokładnie z planami w celu określenia, czy spełniają one wszystkie warunki, oraz zasugeruje Państwu Członkowskiemu (jeśli zajdzie taka potrzeba) konieczne poprawki, których celem będzie zapewnienie zgodności z planami przygotowanymi przez inne Państwa Członkowskie.

Komisja zatwierdzi plany (z poprawkami, jeśli będą one konieczne) zgodnie z procedurami określonymi w artykule 19.

Po pewnym czasie do planów mogą zostać wniesione (zgodnie z tymi samymi procedurami) kolejne poprawki biorące pod uwagę rozwój sytuacji.

Artykuł 18

Po wzięciu pod uwagę propozycji Komisji Rada będzie mogła wprowadzić poprawki do załączników.

Artykuł 19

Tam, gdzie będą stosowane procedury określone w niniejszym artykule prezydent Stałego Komitetu Weterynaryjnego zwanego dalej "komitetem" przekaże bez opóźnień (z własnej inicjatywy lub na prośbę Państwa Członkowskiego) sprawę temu komitetowi ustanowionemu decyzją Rady numer 68/361/EEC (1);

2. Przedstawiciel Komisji przedstawi komitetowi szkic środków, które powinny być podjęte. Komitet przedstawi swoją opinię na temat tych środków w terminie wyznaczonym przez prezydenta, który przy ustaleniu tego terminu weźmie pod uwagę pilność sprawy. W wypadku decyzji, które Rada ma zaadoptować w związku z propozycją Komisji, opinia będzie przekazana większością głosów określoną w artykule 148 (2) Traktatu. Głosy przedstawicieli Państw Członkowskich będą liczone w sposób określony w niniejszym artykule. Prezydent nie ma prawa głosu.

3. (a) Komisja przyjmie środki i wprowadzi je w życie jeśli są one zgodne z opinią komitetu.

(b) jeśli proponowane środki nie są zgodne z opinią komitetu, lub jeżeli opinia nie zostanie przedstawiona przez komitet, Komisja, bez żadnych opóźnień, przedstawi propozycję środków, które powinny być podjęte. Rada uchwali środki większością głosów.

Jeżeli Rada nie uchwali żadnych środków w terminie trzech miesięcy od dnia, w którym sprawa została jej przedstawiona proponowane środki zostaną zaadoptowane przez Komisję jeśli Rada nie głosowała przeciwko tym środkom zwykłą większością głosów.

Artykuł 20

Państwa Członkowskie wprowadzą w życie ustawy, rozporządzenia i przepisy administracyjne potrzebne do zastosowania niniejszej dyrektywy nie później niż do dnia 31 grudnia 1992 roku i poinformują o tym fakcie Komisję.

Każdy środek prawny przyjęty przez Państwa Członkowskie będzie zawierał adnotacje do niniejszej dyrektywy lub zostanie zaopatrzony w taką adnotację w chwili oficjalnej publikacji. Metody sformułowania adnotacji zostaną określone przez każde Państwo Członkowskie.

Artykuł 21

Komisja przedłoży Radzie przed dniem 1 października 1993 roku razem ze stosownymi propozycjami raport oparty na zebranych doświadczeniach dotyczący zastosowania niniejszej dyrektywy

.....
(1) Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich numer L 225 z dnia 18 października 1968 roku, strona 23)
.....

Artykuł 22

Niniejsza Dyrektywa dotyczy Państw Członkowskich.

Opracowano w Luksemburgu w dniu 29 kwietnia 1992 roku.

Za Radę

Prezydent

Arlindo Marques Cunha

ZAŁĄCZNIK I

**A. LISTA KRAJOWYCH LABORATORIÓW SPECJALIZUJĄCYCH SIĘ W
AFRYKAŃSKIM POMORZE KONI**

Belgia	Institut National de Recherche Veterinaire (INRV), Groeselenberg 99, 1180 Bruxelles Nationaal Instituut voor Diergeneeskundig Onderzoek (NIDO), Groeselenbergstraat 99, 1180 Brussel
Dania	Statens Veterinaere Institut for Virusforskning,
Niemcy	Bundesforschungsanstalt fur Viruskrankheiten der Tiere, Paul-Ehrlich-Strase, 7400 Tubingen
Francja	Laboratoire Central de Recherches Veterinaires, 22 Rue Pierre Curie, BP 67, 94703 Maisons Alfors Cedex
Grecja	Institut de fievre aphteuse et des maladies exotiques du Centre des Instituts Veterinaires d'Athenes Rue Neapoleos 25, KA 15 310 Aghia Paraskevi, Athens
Irlandia	Central Veterinary Research Laboratory, Department of Agriculture and Food, Abbotstown, Castleknock, Dublin
Włochy	Instituto Zooprofilattico Sperimentale dell'Abruzzo e del Molise, Via Campo Boario, Teramo
Luksemburg	Laboratoire de Medecine Veterinaire de l'Etat, 54, Avenue Gaston Diderich, L-Luxembourg
Holandia	Centraal Diergeneeskundig Instituut, Lelystad
Portugalia	Laboratorio Nacional de Investigacao Veterinaria, Estrada de Benfica No 102, Lisboa
Hiszpania	Laboratorio de sanidad y produccion animal, Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentacion, 28110 Algete, Madrid
Wielka Brytania	Institute of Animal Health, Ash Road, Pirbright, Woking, Surrey GU 24 ONF

**B. FUNKCJE I OBOWIĄZKI KRAJOWYCH LABORATORIÓW
ZAJMUJĄCYCH SIĘ AFRYKAŃSKIM POMOREM KONI**

Krajowe laboratoria zajmujące się afrykańskim pomorem koni są odpowiedzialne za koordynację, standardy oraz metody diagnostyczne wprowadzane w każdym laboratorium diagnostycznym danego Państwa Członkowskiego, za użycie odczynników oraz testy szczepionek.

Szczególnie odpowiedzialność dotyczy:

- (a) dostawy diagnostycznych odczynników do laboratoriów diagnostycznych, jeśli takie laboratoria zgłoszą zapotrzebowanie na odczynniki,
- (b) kontroli jakości wszystkich odczynników diagnostycznych używanych w Państwach Członkowskich,
- (c) organizowania okresowych testów porównawczych,
- (d) przechowywania wyizolowanych wirusów afrykańskiego pomoru koni z wypadków potwierdzonych w danym Państwie Członkowskim,
- (e) zatwierdzenia dodatnich wyników testu otrzymanych w regionalnym laboratorium diagnostycznym.

.....
ZAŁĄCZNIK II
WZORCOWE LABORATORIUM WSPÓLNOTY
.....

Laboratorio de sanidad y produccion animal,
Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentacion
28110 Algete, Madrid – Espana

.....
ZAŁĄCZNIK III

**FUNKCJE I OBOWIĄZKI WZORCOWEGO LABORATORIUM WSPÓLNOTY
SPECJALIZUJĄCEGO SIĘ W AFRYKAŃSKIM POMORZE KONI**
.....

Wzorcowe Laboratorium Wspólnoty ma za zadanie pełnienie następujących funkcji i obowiązków:

1. koordynacja, w porozumieniu z Komisją, metod używanych przez Państwa Członkowskie Wspólnoty w diagnostyce afrykańskiego pomoru koni, a w szczególności:
  - (a) typowanie, przechowywanie oraz dostarczanie szczepów wirusa afrykańskiego pomoru koni do testów serologicznych oraz produkcji surowicy odpornościowej (antyserum);
  - (b) dostarczanie standardowego osocza oraz innych odczynników do krajowych laboratoriów wzorcowych celem uzyskania standaryzacji testów oraz w każdym Państwie Członkowskim używanych odczynników;

- (c) hodowanie i utrzymywanie zbioru szczepów wirusa afrykańskiego pomoru koni;
  - (d) organizowanie na poziomie Wspólnoty okresowych testów porównawczych procedur diagnostycznych;
  - (e) zbieranie informacji i stworzenie bazy danych na temat używanych metod diagnostycznych oraz wyników testów przeprowadzanych na terenie Wspólnoty;
  - (f) sporządzanie charakterystyki wyizolowanych wirusów afrykańskiego pomoru koni przy zastosowaniu najnowszych dostępnych metod, co pozwoli na lepsze zrozumienie epizootologii afrykańskiego pomoru koni;
  - (g) monitorowanie na całym świecie rozwoju kontroli, epizootologii oraz zapobiegania zachorowaniom na afrykański pomór koni.
2. udzielanie aktywnej pomocy w diagnostyce afrykańskiego pomoru koni na terenie Państw Członkowskich Wspólnoty poprzez otrzymywanie wyizolowanego wirusa celem uzyskania potwierdzenia diagnozy, opracowanie charakterystyki oraz prowadzenie badań epizootologicznych;
3. umożliwienie szkoleń lub dodatkowych szkoleń dla ekspertów w diagnostyce laboratoryjnej, które odbywałyby się pod kątem zharmonizowania technik diagnostycznych w Państwach Członkowskich;
4. prowadzenia wymiany informacji na temat afrykańskiego pomoru koni z laboratoriami na całym świecie wskazanymi przez International Office of Epizootics - IOE (Międzynarodowe Biuro d/s Epizootologii), w szczególności tej dotyczącej rozwoju sytuacji na całym świecie związanej z walką z afrykańskim pomorem koni.

.....

ZAŁĄCZNIK IV
KRYTERIA PLANÓW NA WYPADEK

.....

Plan na wypadek powinien spełniać następujące kryteria:

- 1. powinno zostać stworzone centrum kryzysowe (na poziomie krajowym), które będzie koordynowało i kontrolowało wszystkie stosowane środki w Państwie Członkowskim, którego dany kryzys dotyczy;
- 2. powinna zostać sporządzona lista lokalnych centrów kontroli chorób, które wyposażone są w odpowiednie urządzenia i pomieszczenia, co pozwoli na lepszą koordynację środków kontroli na poziomie lokalnym;
- 3. powinna zostać sporządzona szczegółowa informacja o personelu zaangażowanym w prace związane ze środkami kontroli dotycząca jego kwalifikacji oraz przyjętej odpowiedzialności;

4. każde lokalne centrum kontroli chorób musi mieć możliwość szybkiego kontaktu z osobą/organizacją, które pośrednio lub bezpośrednio są zaangażowane w problemy związane z wybuchem choroby;
5. odpowiedni sprzęt oraz materiały muszą być dostępne w każdej chwili, tak aby można było natychmiast przedsięwziąć odpowiednie środki kontroli;
6. powinny zostać sporządzone szczegółowe instrukcje dotyczące akcji, która ma być przedsięwzięta, w tym wytyczne dotyczące pozbycia się mięsa w razie podejrzenia oraz potwierdzenia jego skażenia;
7. zostanie opracowany program szkoleniowy dotyczący podniesienia kwalifikacji praktycznych oraz administracyjnych procedur;
8. laboratoria diagnostyczne muszą być wyposażone w urządzenia służące do kontroli pośmiertnej zwierząt, oraz mieć odpowiednie warunki do badań serologicznych, histologicznych, itd., muszą także pracować nad podniesieniem kwalifikacji personelu związanych z umiejętnością natychmiastowej diagnostyki (mówiąc o natychmiastowej diagnostyce, powinna zostać zorganizowana możliwość natychmiastowego transportu w razie konieczności przewiezienia na przykład próbek);
9. powinna zostać ustalona szczegółowa ilość szczepionki przeciwko afrykańskiemu pomorowi koni konieczna w wypadku ponownej potrzeby nagłego przeprowadzenia szczepień;
10. powinny zostać opracowane postanowienia zabezpieczające moc prawną konieczną do wdrożenia planów na wypadek.

DYREKTYWA RADY 92/40/EEC

**z dnia 19 maja 1992
wprowadzające zarządzenia w celu zwalczania grypy ptaków**

(OJ L 167, 22.06.92, p. 1)

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH ,

Mając na uwadze Traktat powołujący do życia Europejską Wspólnotę Gospodarczą , a w szczególności Artykuł 43 ,

Mając na uwadze propozycję Komisji (1)

Mając na uwadze opinię Parlamentu Europejskiego(2)

Mając na uwadze opinię Komitetu Społeczno-Gospodarczego (3),

Ponieważ drób jest wymieniony w Aneksie II Traktatu; ponieważ obrót drobiem stanowi poważne źródło dochodu ludności rolniczej;

Ponieważ istnieje potrzeba przyjęcia na szczeblu Wspólnoty zarządzeń dotyczących zwalczania jakie powinny być podjęte w przypadku wybuchu ogniska ostrej postaci grypy ptaków, wywołanej przez posiadający specyficzne właściwości wirus grypy ptaków określanego poniżej jako grypa ptaków, w celu zapewnienia rozwoju krajowego drobiarstwa oraz przyczynienia się do ochrony zdrowia zwierząt w krajach Wspólnoty;

Mając na uwadze fakt, że ognisko grypy ptaków może szybko przekształcić się w epizootię charakteryzującą się wysoką śmiertelnością i w rezultacie doprowadzić do nagłego obniżenia dochodów z rolnictwa lub z hodowli drobiu jako całości .

Ponieważ akcja zwalczania musi być podjęta możliwie jak najwcześniej już w przypadku zaistnienia podejrzenia choroby a skuteczne zarządzenia wprowadzone w momencie potwierdzenia diagnozy tej choroby.

Ponieważ istnieje potrzeba zapobieżeniu szerzenia się choroby w momencie jej wybuchu, poprzez informowanie o przerzutach zwierząt i używaniu zakażonych produktów a jeśli jest to wskazane zastosowaniu szczepień;

Ponieważ rozpoznanie choroby musi być potwierdzone przez właściwe krajowe laboratoria diagnostyczne których praca koordynowana jest przez Laboratorium Referencyjne Wspólnoty;

Ponieważ całokształt zarządzeń mających na celu zwalczanie grypy ptaków tworzy podstawę zachowania zunifikowanego standardu w zakresie zdrowotności zwierząt;

Ponieważ Artykuł 3 Uchwały Rady 90/424/EEC z dnia 26 czerwca 1990 roku dotyczący wydatków w dziedzinie weterynarii(4) ma zastosowanie w przypadku wystąpienia grypy ptaków;

Ponieważ właściwym jest przyznawanie Komisji zadania wprowadzenia odpowiednich zarządzeń wykonawczych ,

PRZYJĘŁA NINIEJSZE ZARZĄDZENIE:

Artykuł 1

Zarządzenie określa rozporządzenia Wspólnoty w zakresie zwalczania jakie powinny być zastosowane w przypadku wybuchu ogniska grypy ptaków u drobiu bez szkody dla postanowień regulujących handel na obszarze Wspólnoty.

Zarządzenie to nie ma zastosowania w przypadku wystąpienia przypadków grypy u innych gatunków ptaków; jednak w takim przypadku, kraj członkowski zobowiązany jest, poinformować Komisję o wszystkich wprowadzonych zarządzeniach .

Artykuł 2

Wszystkie definicje jakie zostały użyte w tym rozporządzeniu określone zostały w Artykule 2 Zarządzenia Rady nr 90/539/EEC z dnia 15 października 1990 dotyczącym warunków zdrowia zwierząt w zakresie wewnątrz-wspólnotowego handlu zwierzętami , ich importu z krajów trzecich, oraz drobiu i jaj wylęgowych.

Użyto ponadto niżej podanych definicji:

a/ **drób zakażony** oznacza drób :

- u którego zachorowanie na grypę ptaków zostało w rozumieniu Aneksu I oficjalnie potwierdzone badaniem wykonanym przez uznane laboratorium diagnostyczne, lub
- w przypadku drugiego lub kolejnych ognisk choroby w których stwierdzona została obecność objawów klinicznych i zmian anatomo-patologicznych charakterystycznych dla grypy ptaków;

b/ **drób podejrzany o zakażenie** oznacza drób wykazujący takie objawy kliniczne i zmiany anatomo- patologiczne które słusznie nasuwają podejrzenie grypy ptaków lub taki drób u którego wykazano obecność podtypów H 5 i H 7 wirusa typu A grypy ptaków.

c/ **drób podejrzany o zarażenie** oznacza drób który mógł mieć kontakt pośredni lub bezpośredni z wirusem grypy ptaków lub podtypami H 5 i H 7 wirusa grypy A;

d/ **właściwa władza** oznacza właściwą władzę w rozumieniu artykułu 2 (6) Dyrektywy 90/425/EEC(6) ;

e/ **urzędowy lekarz weterynarii** oznacza lekarza weterynarii wyznaczonego przez właściwe władze.

Artykuł 3

Kraje członkowskie zobowiązane są do przymusowego i natychmiastowego powiadomienia właściwych władz o przypadkach podejrzenia grypy ptaków .

Artykuł 4

1. W przypadku zaistnienia przypadków podejrzenia o zakażenie lub zarażenie drobiu grypą ptaków na danej fermie Państwo członkowskie zapewni , że urzędowy lekarz weterynarii podejmie natychmiastowe czynności urzędowe mające na celu potwierdzenie lub wykluczenie powstania ogniska choroby a w szczególności musi pobrać lub pobrał odpowiedni materiał do badań laboratoryjnych.

2. Po stwierdzeniu podejrzenia o zakażenie właściwe władze zarządzają na fermie urzędowy nadzór a w szczególności będą wymagały:

a/ rejestrowania na bieżąco liczby przypadków w poszczególnych grupach drobiu które padły, które wykazywały objawy kliniczne lub nie mające objawów chorobowych. Rejestracja na bieżąco przypadków powinna obejmować drób padły lub narodzony w przeciągu całego okresu podejrzenia o chorobę. Zarejestrowane dane powinny być na bieżąco uzupełniane i w każdym momencie przekazywane jeżeli będzie taka potrzeba lub skontrolowane w czasie każdorazowej wizyty na fermie.

b/ aby cały drób na fermie powinien przebywać w swoich kojcach, lub należy go odosobnić w innym miejscu w taki sposób aby nie miał kontaktu z innymi sztukami.

c/ aby zakazać ruchu drobiu z fermy i do fermy.

d/ każde przemieszczenie

-osób , innych zwierząt oraz pojazdów do i z fermy,

-mięsa drobiowego lub drobiu padłego , karmy dla zwierząt, odpadków, odchodów, ściółki lub wszystkich innych rzeczy które mogą przenosić grypę ptaków powinno odbywać się za zgodą właściwych władz.

e/ jaja powinny być wywiezione z fermy , za wyjątkiem tych które są wysyłane bezpośrednio do przedsiębiorstwa wytwarzającego i/lub przetwarzającego wyroby jajczarskie zgodnie z artykułem 6 (1) Dyrektywy 89/437/EEC(3) , i przetransportowane za pozwoleniem właściwych władz. Zezwolenie takie powinno spełniać wymogi określone w Aneksie nr I;

f/ zastosowania odpowiednich środków dezynfekcyjnych przed wejściami i wyjściami do i z kurników jak również na terenie samej fermy.

g/ przeprowadzenia dochodzenia epizootologicznego zgodnie z Artykułem 7.

3. Aż do czasu wprowadzenia zarządzeń zgodnie z paragrafem 5 , właściciel lub osoba odpowiadająca za drób na fermie na terenie której stwierdzono podejrzenie grypy drobiu

podejmą odpowiednie działania zgodne z paragrafem 2, za wyjątkiem punktu (g) tegoż paragrafu.

4. Właściwe władze mogą zastosować niektóre zarządzenia przewidziane na tę okoliczność w paragrafie 2, w przypadku innych ferm których, usytuowanie, umiejscowienie lub kontakt z fermą podejrzaną o chorobę daje uzasadnienie ewentualnego zarażenia.

5. Zarządzenia przedstawione w paragrafie 1 i 2 nie mogą zostać cofnięte zanim urzędowy lekarz weterynarii nie cofnie podejrzenia grypy ptaków.

Artykuł 5

1. W momencie oficjalnego potwierdzenia przypadku grypy ptaków na fermie, Państwo członkowskie zapewni, że właściwe władze zarządzają oprócz zarządzeń wymienionych w Artykule 4(2), wprowadzenie niżej wymienionych zarządzeń:

a/ cały drób na fermie należy jak najszybciej ubić na miejscu. Wszystkie sztuki padłe i ubite jak również wszystkie jaja należy zniszczyć. Czynności te należy wykonać w taki sposób aby ograniczyć niebezpieczeństwo rozprzestrzenienia się choroby.

b/ wszystkie materiały lub odpady, takie jak karma dla zwierząt, ściółka i odchody które mogły ulec zakażeniu należy zniszczyć lub w odpowiedni sposób potraktować. Te działania należy przeprowadzić zgodnie z instrukcjami zarządzanymi przez urzędowego lekarza weterynarii w taki sposób aby zapewnić zabicie wirusa grypy ptaków.

c/ w przypadku drobiu pochodzącego z kurnika w którym dokonano uboju w okresie inkubacji choroby mięso zeń pochodzące podlega gdziekolwiek znajdowały się zniszczeniu;

d/ wysiadywane jaja zniesione w okresie przypuszczalnego okresu inkubacji choroby w zapowietrzonym kurniku należy wyszukać i zniszczyć; natomiast kurcz wyklute z jaj pochodzących podlegają urzędowej obserwacji; natomiast jaja spożywcze zniesione w okresie przypuszczanej inkubacji pochodzące z takiej fermy należy, gdziekolwiek by się znajdowały zniszczyć jeżeli nie były uprzednio właściwie zdezynfekowane.

e/ Po wykonaniu czynności wymienionych w punktach (a) i (b) budynki w których przebywał drób, ich bliskie otoczenie, pojazdy używane do transportu oraz pozostałe sprzęty które mogły ulec zakażeniu, podlegają oczyszczeniu i dezynfekcji zgodnie z postanowieniami Artykułu 11;

f/ Przez okres co najmniej 21 dni po wykonaniu czynności wymienionych w punkcie (e) nie wolno ponownie wprowadzać drobiu do pomieszczeń;

g/ Zgodnie z postanowieniami Artykułu 7 należy przeprowadzić dochodzenie epizootologiczne.

2. Właściwe władze mogą rozszerzyć postanowienia przewidziane w tym celu w paragrafie 1 na sąsiednie farmy których położenie , lokalizacja lub kontakt z fermą na której stwierdzono chorobę uzasadnia możliwość ewentualnego zarażenia.

Artykuł 6

W przypadku ferm składających się z dwóch lub większej liczby oddzielnych kurników właściwa władza może, zgodnie z kryteriami określonymi przez Komisję w Artykule 21 , sędować uchylenie postanowień Artykułu 5(1) w stosunku do zdrowych kurników w zakażonej fermie

na urzędowego lekarza weterynarii który potwierdzi ,że czynności tam wykonane są w ten sposób, że kurniki te są całkowicie odizolowane tak w zakresie pomieszczeń jak również obsługi i karmienia , a więc w taki sposób ,że wirus nie może szerzyć się z jednego kurnika do drugiego.

Artykuł 7

1. Dochodzenie epizootologiczne ma na celu określenie:

- czasu trwania grypy ptaków na fermie,
- źródła zakażenia grypą ptaków w danej fermie oraz wykrycia innych ferm na których jest drób podejrzany o zakażenie lub zarażenie z tego źródła
- ruchu osób , drobiu i innych zwierząt, pojazdów , jaj , mięsa i tuszek drobiu padłego oraz sprzętów i materiałów za pośrednictwem których wirus grypy drobiu mógłby być zawleczony do lub z tej fermy.

2. W celu zapewnienia pełnej koordynacji wykonania wszystkich zarządzeń mających na celu jak najszybszą likwidację grypy ptaków oraz przeprowadzenie dochodzenia epizootologicznego należy powołać grupę d/s zwalczania choroby.

Główne zadania stojące przed grupami d/s zwalczania choroby na szczeblu krajowym i wspólnotowym zostaną zaproponowane kwalifikowaną większością głosów przez Radę na wniosek Komisji.

Artykuł 8

1. W przypadku gdy urzędowy lekarz weterynarii ma podstawę podejrzewać, że na jakiejś fermie drób może być zarażony poprzez przemieszczanie ludzi ,zwierząt , pojazdów lub w inny sposób , wówczas ferma taka zostanie objęta kontrolą urzędową zgodnie z paragrafem 2.

2. Celem kontroli urzędowej jest wczesne wykrycie jakiegokolwiek podejrzenia grypy ptaków , policzenia ptaków oraz powiadamiania o ich przerzutach a w uzasadnionych przypadkach podjęcia działań przewidzianych w paragrafie nr 2.

3. Kiedy ferma jest pod urzędową kontrolą zgodnie z paragrafami 1 i 2 , właściwe władze wprowadzą całkowity zakaz wywozu drobiu z wyjątkiem transportu bezpośrednio do rzeźni , gdzie pod urzędową kontrolą dokonywany jest natychmiastowy ubój . Przed wydaniem takiego zezwolenia , urzędowy lekarz weterynarii musi przeprowadzić badanie kliniczne wszystkich sztuk drobiu celem wykluczenia przypadków grypy ptaków . Zakaz przerzutów drobiu określony w tym Artykule obowiązywać będzie przez okres 21 dni licząc od daty

ostatniego potencjalnego zakażenia; jednak zakaz ten musi obowiązywać przez okres przynajmniej 7 dni .

4. Wówczas gdy warunki na to pozwolą , właściwa władza może ograniczyć wprowadzanie zarządzeń jakie przewidziane są w tym Artykule, jedynie do tej części fermy i znajdującego się w niej drobiu która w całkowicie odizolowanym pomieszczeniu i oddzielnie karmiona przez osobną obsługę.

Artykuł 9

1. W chwili urzędowego potwierdzenia rozpoznania grypy ptaków , właściwe władze Państwa członkowskiego zarządzają wprowadzenie wokół zapowietrzonej fermy okrąg zapowietrzony o promieniu przynajmniej 3 kilometrów oraz wokół niego okrąg zagrożony (kontrolny) o promieniu przynajmniej 10 kilometrów. Tworząc te okręgi należy brać pod uwagę : ukształtowanie terenu , podział administracyjny, czynniki ekologiczne i epizootologiczne związane z grypą ptaków jak również ułatwienia w monitorowaniu .

2. Zarządzenia zastosowane w okręgu zapowietrzonym obejmują:

a/ określenie wszystkich ferm drobiu na terenie tego okręgu.

b/ okresowe wizyty we wszystkich fermach drobiowych , badanie kliniczne tego drobiu oraz jeżeli jest to wskazane , pobranie próbek do badań laboratoryjnych ; wszystkie wizyty oraz stwierdzone zmiany powinny być zaprotokołowane.

c/ przetrzymywanie wszystkich sztuk drobiu w kurnikach lub w innych miejscach umożliwiających odizolowanie.

d/ zastosowanie odpowiednich preparatów dezynfekcyjnych w przy wejściach i wyjściach z fermy.

e/ kontrolowanie ruchu: osób zajmujących się drobiem , tuzzkami sztuk padłych i jajami, oraz pojazdów przewożących drób , tuszki padłe i jaja na terenie okręgu zapowietrzonego. ;

generalnie , wszelki transport drobiu powinien być zabroniony za wyjątkiem ruchu tranzytowego , na autostradach i kolejach;

f/ zakaz przerzutów drobiu i jaj wylęgowych z fermy na której się znajdują , chyba że właściwe władze wyraziły zgodę;

(i) drobiu do natychmiastowego uboju w rzeźni a najlepiej jeżeli jest ulokowana na terenie zakażonym , a w przypadku jeżeli nie jest to możliwe to w rzeźni znajdującej się poza terenem zakażonym ale wyznaczonej przez właściwą władzę . Tuszki ubitych w ten sposób sztuk należy odpowiednio oznakować tak jak jest to przewidziane w Artykule 5(1) Zarządzenia 91/494/EEC(1);

(ii) jednodniowych kurcząt lub młodych niosek do fermy znajdującej się na terenie okręgu zagrożonego gdzie nie ma żadnego innego drobiu. Ferma ta musi być objęta urzędową kontrolą zgodnie z artykułem 8 (2);

(iii) jaj wylęgowych do wylęgarni wyznaczonych przez właściwe władze . Jaja przed wysyłką i zapakowaniem trzeba poddać dezynfekcji. Przerzuty jakie są dozwolone w punktach (i), (ii) i (iii), muszą zostać wykonane bezpośrednio i pod urzędowym nadzorem.

Na przeprowadzenie tego rodzaju przerzutów trzeba aby urzędowy lekarz weterynarii wykonał badanie zdrowotności fermy. Środki transportu użyte do tych przerzutów muszą zostać oczyszczone i zdezynfekowane tak przed jak i po transporcie.

g/ zakaz wywożenia i rozrzucania ściółki oraz obornika drobiowego bez zezwolenia;

h/ zakaz organizowania targów jarmarków , wystaw oraz innych imprez w których jest drób lub inne gatunki ptaków.

3. Zarządzenia zastosowane w okręgu zapowietrzonym powinny być utrzymane w mocy przez okres co najmniej 21 dni licząc od daty przeprowadzenia oczyszczenia i dezynfekcji zakażonej fermy zgodnie z artykułem 11. Wówczas okręg zapowietrzony stanie się częścią okręgu zagrożonego.

4. Zarządzenia zastosowane w okręgu zagrożonym obejmować będą :

a/ rejestracji e wszystkich gospodarstw prowadzących hodowlę drobiu na terenie tego okręgu.

b/ kontrola przerzutów drobiu i jaj lęgowych;

c/ zakaz przerzutów drobiu poza okręg przez okres pierwszych 15 dni , za wyjątkiem transportów kierowanych bezpośrednio do rzeźni znajdującej się poza okręgiem zagrożonym i wyznaczonej przez właściwą władzę. Mięso należy oznaczyć specjalnym znakiem zdrowotnym zgodnie z Artykułem 3 Dyrektywy 91/494/EEC.

d/ zakaz przerzutów jaj lęgowych poza obręb okręgu zagrożonego, za wyjątkiem wylęgarni wyznaczonej przez właściwą władzę. Przed wysyłką jaja jak również opakowanie muszą być poddane dezynfekcji.

e/ zakaz wywożenia poza obszar okręgu , ściółki i obornika drobiowego.

f/ zakaz organizowania targów , jarmarków i wystaw i innych imprez na których jest drób i inne gatunki ptaków.

g/ nie naruszając zapisów określonych w punktach (a) i (b) , zakaz przerzutów drobiu za wyjątkiem przejazdu tranzytowego autostradami lub koleją.

5/. Zarządzenia zastosowane w okręgu zagrożonym powinny być utrzymane w mocy przez okres 30 dni po przeprowadzeniu wstępnego oczyszczenia i dezynfekcji na terenie fermy zakażonej zgodnie z Artykułem 11.

6/ W przypadku gdy okręgi znajdują się na terenie więcej niż jednego państwa członkowskiego, wówczas właściwe władze krajów członkowskich są zobowiązane do współpracy w określeniu i utworzeniu okręgów jakie opisane są w paragrafie 1. Jednak w przypadku gdy jest to konieczne okręgi zapowietrzony i zagrożony zostaną ustanowione zgodnie z postanowieniami zawartymi w Artykule 21.

Artykuł 10

Kraje członkowskie zagwarantują że :

a/ właściwe władze podejmą odpowiednie dyspozycje pozwalające im na śledzenie przerzutów jaj i drobiu.

b/ właściciel lub zarządzający drobiem jest zobowiązany pomagać właściwym władzom jeżeli będą one wymagały podania informacji dotyczących drobiu i jaj jakie będą wwożone i wywożone z fermy.

c/ wszystkie osoby zatrudnione przy transporcie lub handlu drobiem i jajami zobowiązane są do pomocy właściwym władzom w zakresie udzielenia informacji o przerzutach drobiu i jaj które zostały przez nich przetransportowane lub sprzedane oraz podania wszystkich szczegółów dotyczących tych informacji.

Artykuł 11

Kraje członkowskie zapewnią, że:

a/ środki dezynfekcyjne oraz ich stężenia jakie zostaną zastosowane zostaną ustalone przez właściwą władzę.

b/ zabiegi oczyszczania i dezynfekcji zostaną przeprowadzone pod urzędowym nadzorem i zgodnie z :

- (i) instrukcjami wydanymi przez urzędowego lekarza weterynarii,
- (ii) ze sposobem oczyszczenia i dezynfekcji zakażonej fermy , jak to zostało opisane w Aneksie nr II.

Artykuł 12

Pobieranie próbek do badań laboratoryjnych oraz metody badań laboratoryjnych mające na celu wykrycie wirusa grypy ptaków zostanie przeprowadzone zgodnie z Aneksem nr III.

Artykuł 13

Kraje członkowskie zapewnią ,że właściwa władza podejmie odpowiednie środki dla osób znajdujących się w okręgach zapowietrzonym i zagrożonym celem poinformowania ich o wprowadzonych ograniczeniach oraz podejmą właściwe przygotowania celem odpowiedniego wprowadzenia w życie tych środków.

Artykuł 14

1. Kraje członkowskie zagwarantują ,że w każdym z nich zostanie wyznaczone:

a/ krajowe laboratorium w którym sprzęt i wykwalifikowany personel będzie w stanie określić patogenność izolowanych szczepów wirusa grypy , zgodnie z Aneksem III , Rozdział 7, oraz identyfikację podtypów H5 i H7 wirusów grypy A.

b/ krajowe laboratorium w którym będą testowane odczynniki przeznaczone do stosowania w laboratoriach regionalnych .

c/ krajowy instytut lub laboratorium w którym kontrolowane będą dopuszczone do stosowania szczepionki w celu stwierdzenia zgodności z postanowieniami zawartymi w zezwoleniu dopuszczającym je na rynek .

d/ Krajowe laboratoria wymienione w Aneksie nr IV będą odpowiedzialne za koordynację przestrzegania wymaganych standardów i metod diagnostycznych, określonych przez każde laboratorium zajmujące się rozpoznawaniem grypy ptaków na terenie danego kraju członkowskiego. W tym celu:

a/ mogą one dostarczać odczynniki diagnostyczne laboratoriom krajowym;

b/ będą one odpowiedzialne za kontrolę jakości wszystkich preparatów diagnostycznych na terenie tego kraju członkowskiego.

c/ będą okresowo prowadziły testy porównawcze;

d/ będą przechowywały szczepy wirusów grypy ptaków wyizolowane z potwierdzonych przypadków chorobowych na terenie kraju członkowskiego.

e/ zagwarantują potwierdzenie pozytywnych wyników uzyskanych przez laboratoria regionalne;

4. Krajowe laboratoria, wymienione w Aneksie IV będą w kontakcie ze Wspólnotowym laboratorium referencyjnym zgodnie z treścią Artykułu 15.

Artykuł 15

O wspólnotowym laboratorium referencyjnym w zakresie grypy ptaków jest mowa w Aneksie V. Bez szkody w stosunku do postanowień Decyzji 90/424/EEC, a w szczególności Artykułu 28 tegoż uprawnienia oraz obowiązki są takie jakie zostały określone w wyżej wymienionym Aneksie.

Artykuł 16

Prowadzenie szczepień przeciwko grypie ptaków stosując zatwierdzone przez właściwe władze szczepionki, może stanowić jedynie element uzupełniający środków podjętych w celu zwalczania w przypadku wystąpienia ogniska choroby, oraz zgodnie z niżej wymienionymi postanowieniami:

a/ decyzję o rozpoczęciu szczepień jako elementu uzupełniającego zwalczanie podejmie Komisja we współpracy z zainteresowanym Krajem członkowskim, działając zgodnie z przepisami przewidzianymi w Artykule 21. Decyzja ta musi przede wszystkim uwzględniać:

- liczbę drobiu znajdującego się na terenie zapowietrzonym,
- dane charakteryzujące głównie skład szczepionki jaka ma być użyta,
- przepisy dotyczące nadzoru nad dystrybucją, przechowywaniem i stosowaniem szczepionek,
- gatunki i rodzaje drobiu jaki ma być objęty szczepieniami,
- tereny na jakich prowadzone będą szczepienia.

Jednakże, drogą uchylecia pierwszego podparagrafu, decyzja o rozpoczęciu szczepień z konieczności na terenie wokół ogniska choroby może zostać podjęta przez władze zainteresowanego kraju członkowskiego po uprzednim powiadomieniu Komisji, i zapewnia również podstawowe interesy Wspólnoty nie narażając jej na niebezpieczeństwa. Decyzja taka natychmiast zostanie ponownie przeanalizowana przez Stały Komitet Weterynaryjny zgodnie z postanowieniami przewidzianymi w Artykule 21;

b/ w przypadku gdy Państwo członkowskie jest upoważnione , zgodnie z punktem (a) , do przeprowadzenia szczepień z konieczności na ograniczonym terenie , to status pozostałej części tego terenu nie zostanie zmieniony , i zapewnia , że postanowienia dotyczące zakazu ruchu zwierząt zaszczepionych zostaną utrzymane w mocy przez okres określony zgodnie z przepisami Artykułu 21.

Artykuł 17

1. Każdy kraj członkowski sporządzi plan zwalczania formułując przedsięwzięcia jakie zostaną wprowadzone w przypadku wybuchu ogniska grypy ptaków.

Plan taki musi zapewniać środki, sprzęt i personel oraz inne niezbędne materiały służące szybkiej i skutecznej likwidacji ogniska choroby.

2. Wymagania jakie należy uwzględnić przy opracowywaniu takiego planu zostały określone w Aneksie VI .

3. Plan opracowany zgodnie z przedsięwzięciami wymienionymi w Aneksie VI powinien być przedłożony Komisji nie później niż sześć miesięcy po wejściu w życie niniejszego zarządzenia.

4. Komisja zbada czy przedstawione plany pozwalają na osiągnięcie zamierzonych celów, oraz zasugeruje zainteresowanemu krajowi członkowskiemu ewentualne uzupełnienia a w szczególności te które warunkują zgodność z planami innych krajów członkowskich.

Komisja zatwierdzi te plany ,w miarę potrzeby uzupełnione, zgodnie z postanowieniami Artykułu 21.

Plany te mogą ulec uzupełnieniu lub rozszerzeniu , zgodnie z tymi samymi postanowieniami uwzględniając zmieniającą się sytuację w terenie.

Artykuł 18

Eksperti Komisji mogą , we współpracy z właściwymi władzami i jeśli jest to konieczne do jednolitego wykonania niniejszego Zarządzenia , przeprowadzić kontrole na miejscu. W celu wykonania tego, mogą oni skontrolować reprezentatywny procent przedsiębiorstw w celu stwierdzenia czy właściwe władze sprawdzają te przedsięwzięcia w zakresie pełnego wprowadzania wymogów przewidzianych w tym rozporządzeniu. Komisja poinformuje kraje członkowskie o wynikach przeprowadzonych przezeń kontroli.

Kraj członkowski na terenie którego odbywają się tego rodzaju kontrole zobowiązany jest udzielić wszelkiej niezbędnej pomocy ekspertom w wykonywaniu ich powinności.

Ogólne postanowienia do wprowadzenia twego Artykułu zostaną określone zgodnie z postanowieniami Artykułu 21.

Artykuł 19

Szczegółowe warunki dotyczące zaangażowania finansowego Wspólnoty związane z wykonaniem tego Zarządzenia są określone w Decyzji 90/424/EEC.

Artykuł 20

Aneksy zostaną zmienione, jeżeli lub kiedy zachodzi taka potrzeba, przez Radę na wniosek Komisji kwalifikowaną większością, w szczególności w przypadkach postępu w zakresie badań naukowych i metod diagnostycznych.

Artykuł 21

1. W przypadku kiedy postępowanie określone w tym Artykule powinno zostać wprowadzone, to Stały Komitet Weterynaryjny określony Decyzją 68/361/EEC(1), zwany dalej jako "Komitet" zostanie o tym bezzwłocznie poinformowany przez swojego przewodniczącego, z własnej inicjatywy lub na żądanie przedstawiciela kraju członkowskiego.

2. Przedstawiciel Komisji przedłoży komitetowi projekt w terminie jaki zostanie wyznaczony przez przewodniczącego, biorąc pod uwagę jego nagłość. Wniosek zostanie podjęty większością głosów zgodnie z Artykułem 148(2) Traktatu w przypadku decyzji które Rada jest zobowiązana przyjąć na wniosek Komisji. Głosy przedstawicieli krajów członkowskich w Komitecie zostaną wyważone w taki sposób jak zostało to określone w tym Artykule. Przewodniczący nie ma prawa głosu.

3. (a) Komisja przyjmie zaproponowane zarządzenia jeżeli są one zgodne z opinią komitetu.

(b) Jeżeli zaproponowane zarządzenia nie uzyskały zgody komitetu, lub gdy brak jest opinii to wówczas Komisja bezzwłocznie przedłoży Radzie propozycję dotyczącą tych zarządzeń jakie należy przyjąć. Rada będzie podejmowała uchwały zwykłą większością głosów.

Artykuł 22

Kraje członkowskie ustanowią prawa, postanowienia administracyjne i przepisy które będą zgodne z tym Zarządzeniem w terminie do 1 stycznia 1993. Zobowiązane są one również do poinformowania o powyższym Komisji.

W przypadku kiedy Kraje członkowskie podejmą takie postanowienia, muszą przed ich oficjalnym opublikowaniem umieścić referencje z tego Zarządzenia. Sposoby umieszczenia tych referencji zostaną sformułowane przez Państwa członkowskie.

Artykuł 23

Zarządzenie to jest adresowane do wszystkich Krajów członkowskich.

Sporządzone w Brukseli, dnia 19 maja 1992.

Za Radę
Przewodniczący

Arlindo MARQUES CUNHA

ANEKS NR II

PRZEBIEG POSTĘPOWANIA W ZAKRESIE OCZYSZCZANIA I DEZYNFEKCJI ZAKAŻONEJ FERMY

1. Oczyszczanie wstępne i dezynfekcja.

a/ Możliwie jak najszybciej po usunięciu tuszek drobiu padłego, wszystkie części fermy w których przebywał drób jak również inne budynki, podwórza itp. które uległy zakażeniu w czasie uboju lub badania sekcyjnego należy spryskać środkami dezynfekcyjnymi zatwierdzonymi do stosowania zgodnie z postanowieniami Artykułu 11 tego Rozporządzenia.

b/ Jakikolwiek tkanki drobiu lub jaj które mogłyby zakazić budynki, podwórza, narzędzia itp. należy dokładnie pozbierać i umieszczone razem z tuszkami drobiu padłego.

c/ Środek dezynfekcyjny powinien pozostać na powierzchni odkażanej przez co najmniej 24 godziny.

II. Oczyszczanie końcowe i dezynfekcja.

a/ Tłuszcz i brud znajdujący się na powierzchni należy usunąć stosując środki odtłuszczające i obmyte wodą.

b/ Po obmyciu wodą jak zostało to opisane w punkcie (a) należy zastosować spryskiwanie środkiem dezynfekcyjnym.

c/ Po upływie siedmiu dni we wszystkich budynkach należy zastosować środki usuwające tłuszcz, następnie spłukać zimną wodą i spryskać środkiem dezynfekcyjnym i jeszcze raz spłukać wodą.

d/ Ściółkę i obornik poddać odkażeniu taką metodą która zapewni zabicie wirusa. Taka metoda musi polegać na zastosowaniu jednej z poniżej podanych czynności.

(i) spalenie lub poddanie działaniu pary wodnej o temperaturze 70 °C;

(ii) zakopać na taką głębokość aby robactwo i dzikie ptaki nie miały dostępu;

(iii) biotermiczne odkażanie nawozu i zwilżanie (jeśli jest to wskazane w celu ułatwienia fermentacji), przykrycie w celu zapewnienia utrzymania się wewnątrz temperatury 20 °C przez okres 42 dni jak również zabezpieczeniu przed dostępem robactwa i dzikich ptaków.

ANEKS NR III

POSTĘPOWANIE DIAGNOSTYCZNE MAJĄCE NA CELU POTWIERDZENIE CHOROBY ORAZ DIAGNOSTYKA RÓŻNICOWA GRYPY PTAKÓW

Poniżej podane metody izolacji i określania właściwości wirusów grypy ptaków należy uznać za główne kierunki i minimum jakie należy uwzględnić w diagnostyce tej choroby.

W celu postępowania diagnostycznego mającego na celu potwierdzenie jak i diagnostyki różnicowej grypy ptaków została przyjęta niżej podana definicja choroby:

Grypa ptaków jest chorobą drobiu wywołaną zakażeniem wirusem grypy charakteryzującym się u 6-cio tygodniowych kurcząt dożylnym indeksem patogenności powyżej 1.2 lub jakimkolwiek zakażeniem podtypami H5 i H7 wirusów grypy ptaków których sekwencja nukleotydów wykazała obecność licznych zasadowych aminokwasów w miejscu bruzdkowania hemaglutyniny.

ROZDZIAŁ I

POBIERANIE MATERIAŁU DO BADAŃ ORAZ JEGO PRZYGOTOWANIE

1. Materiał do badań

Wymazy z kloaki (lub kał) oraz wymazy z tchawicy chorych ptaków;, kał lub treść pokarmowa jelit , tkanka mózgowa, tchawica, płuca, wątroba , śledziona, lub inne patologicznie zmienione narządy świeżo padłych ptaków.

2. Przygotowanie materiału do badań

Narządy i tkanki wymienione w paragrafie 1 mogą być gromadzone. Jednak materiał kałowy należy poddać odpowiedniemu przygotowaniu. Wymazy należy umieścić w odpowiedniej objętości płynu utrzymującego z zawartością antybiotyków tak aby były całkowicie zanurzone.

Narządy i tkanki wymienione w paragrafie 1 mogą być zebrane, natomiast próbki kału podlegają specjalnej obróbce. Wymazy kałowe należy umieścić w taki sposób aby zapewnić całkowite ich zanurzenie w płynie zawierającym antybiotyki. Próbki kału i narządów powinny zostać zhomogenizowane (w zamkniętym mieszadle lub używając tłuczka i moździerza z dodatkiem wyjałowionego piasku.). w płynie z zawartością antybiotyków tworząc 10-20% części wagowych/ objętość, zawiesinę w tymże płynie. Zawiesinę taką należy pozostawić w temperaturze pokojowej przez okres 2 godzin(lub w temperaturze 4 o C przez dłuższy okres czasu a następnie wyklarować wirując (np. 800-1000 x g przez 10 minut).

3. Płyn z dodatkiem antybiotyków.

Wiele różnych laboratoriów stosuje z powodzeniem rozmaite receptury przyrządzania płynów zawierających antybiotyki, a Laboratoria krajowe będą w stanie zaproponować odpowiednie z nich. Do obróbki materiału kałowego wymagane jest przyrządzenie płynów zawierających duże stężenie antybiotyków a typowa mieszanina powinna mieć następujący skład: 10 000 jm penicyliny / 1 ml, 10 mg streptomycyny / ml, 0.25 mg gentamycyny i 5000 jednostek mycostatyny /ml w PBS. Zawartość antybiotyków może zostać pięciokrotnie obniżona w przypadku przygotowania płynów przeznaczonych do traktowania tkanek i wymazów z tchawicy. W celu wyeliminowania chlamydii należy do płynu dodać oksytetracykliny w dawce 50 mg/ml. W trakcie przygotowywania płynów należy kontrolować pH po dodaniu antybiotyków i ustabilizować je na poziomie 7.0-7.4.

ROZDZIAŁ 2

IZOLACJA WIRUSA

Izolacja wirusa na zarodkach kurzych

Sklarowany supernatant w dawce 0.1 - 0.2 ml należy wprowadzić do worka omocniowego czterech zarodków kurzych? Następnie jaja są inkubowane przez okres 8 do 10 dni. Byłoby idealnie gdyby zarodki kurze pochodziły ze stad SPF, ale gdy jest to niemożliwe można zastosować jaja pochodzące ze stad których kury nie mają przeciwciał w kierunku grypy ptaków. Szczepione jaja przebywają w temperaturze 37 °C i codziennie oglądane są pod specjalną lampą. Jaja z obumarłymi lub obumierającymi zarodkami oraz pozostałe jaja w 6 dni po inokulacji należy schłodzić do temperatury 4 °C a płyn omocniowo-owodniowy zbadany testem hemaglutynacji. W przypadku nie stwierdzenia hemaglutynacji wówczas powyższe postępowanie powtarzamy stosując jako inoculum nie rozcieńczony płyn omocniowo-owodniowy .

W przypadku wykazania hemaglutynacji należy wówczas wykluczyć obecność bakterii zakażając podłoża bakteriologiczne. Kiedy stwierdzimy obecność bakterii wówczas taki płyn trzeba przefiltrować przez filtr o porach 450 nm, dodać antybiotyków a następnie jak to zostało powyżej opisane inokulować .

ROZDZIAŁ 3

Diagnostyka różnicowa

1. Różnicowanie wstępne

Z uwagi na fakt, że zarządzenia mające na celu zwalczanie polegające na ograniczaniu rozprzestrzeniania się wirusa zostały jak najszybciej wprowadzone, każde laboratorium regionalne powinno być w stanie wyizolować jakiegokolwiek wirusa hemaglutynizującego takie jak podtypy H5 i H7 wirusa grypy oraz wirus choroby Newcastle. Płyny hemaglutynujące powinny zostać użyte do wykonania odczynu zahamowania hemaglutynacji (HI) w sposób jaki został opisany w rozdziałach 5 i 6. Hamowanie dodatnie tzn. 2⁴ lub wyższe uzyskane przy zastosowaniu swoistych antysurowic poliklonalnych w stosunku do podtypów H5 i H7 wirusa grypy A , oraz o mianie przynajmniej 2⁹ które może stanowić wstępną identyfikację dającą podstawę do wprowadzenia tymczasowych zarządzeń o zwalczaniu choroby.

2. Potwierdzenie identyfikacji wirusa.

Ponieważ istnieje 13 podtypów hemaglutynujących , 9 podtypów zawierających neuraminidazę oraz liczne odmiany wirusów grypy , nie jest więc możliwe ani z punktu widzenia praktycznego ani finansowego aby każde krajowe laboratorium przechowywało antysurowice pozwalające na pełne antygenowe różnicowanie izolowanych szczepów. Jednak ,każde krajowe laboratorium powinno:

(i) potwierdzić, że dany izolowany szczep badany testem podwójnej hemaglutynacji pozwalającej określić antygeny grupowe jest wirusem grypy A , jak zostało to opisane w

Rozdziale 9 (immunofluorescencja lub test ELISA mogą zostać zastosowane przez krajowe laboratorium) . ;

(ii) określić czy mamy do czynienia z podtypem H5 czy H7 ;

(iii) wykonać test indeksu dożylnego patogeniczności na sześciu tygodniowych kurczętach jak jest to opisane w Rozdziale 7. Indeks patogeniczności dożylnego którego wartość przekracza 1.2 świadczy o obecności wirusa i pociąga za sobą wprowadzenie wszystkich rygorów związanych ze zwalczaniem (jest bardzo wskazane aby laboratoria krajowe przeprowadziły również badania określające czy izolowany szczep jest zdolny tworzyć łyseki (plaque) w hodowlach komórkowych, jak jest to omówione w rozdziale 8) .

Laboratoria krajowe zobowiązane są do natychmiastowego przesłania wyizolowanych podtypów H5 i H7 wirusa grypy ptaków do Wspólnotowego Laboratorium Referencyjnego celem określenia całkowitej ich charakterystyki.

3. Określanie typów oraz cech wyizolowanych szczepów

Wspólnotowe Laboratorium Referencyjne powinno otrzymać z krajowych laboratoriów wszystkie hemaglutynujące szczepy wirusa w celu dokonania dalszych badań antygenowych i genetycznych co umożliwi lepsze zrozumienie zjawisk epizootologicznych schorzenia /schorzeń) na terenie państw Wspólnoty Europejskiej wypełniając w ten sposób zadania i obowiązki laboratorium referencyjnego.

Oprócz tych obowiązków Wspólnotowe Laboratorium Referencyjne w pełni określi typy antygenowe wszystkich otrzymanych wyizolowanych szczepów wirusa . W przypadku wirusów H5 i H7 których dożylny indeks patogeniczności jest niższy niż 1.2 należy przeprowadzić badanie sekwencji nukleotydów genu hemaglutyninowego w celu określenia czy są lub nie liczne podstawowe aminokwasy w miejscu rozszczepienia białka hemaglutyninowego.

ROZDZIAŁ 4

1. W okresie trwania programów zwalczania choroby kiedy podtyp H wirusa został już określony bądź to używając jako antygeny wirusa homologicznego , bądź też badania serologicznego pozwalającego na stwierdzenie zakażenia używając odczynu zahamowania hemaglutynacji opisanego w Rozdziałach 5 i 6.

Jeżeli nie wykazano podtypu hemaglutynującego wirusów grypy A to możemy wówczas stwierdzić ich obecność na podstawie wykrywania obecności przeciwciał stanowiących reakcję na swoiste antygeny grupowe.

W tym celu można wykonać odczyn podwójnej immunodyszki (opisany w Rozdziale 9 lub test ELISA (jednak z testem ELISA może być problem gdyż istnieje swoistość reakcji gospodarza i jest uzależniona od wykazania immunoglobulin gospodarza). Ptactwo wodne badane odczynem podwójnej immunodyszki rzadko daje pozytywne wyniki, chyba że znany jest podtyp wirusa i dlatego prawdopodobnie jedynym praktycznie wykonalnym jest określenie obecności przeciwciał w kierunku podtypów H5 i H7.

2. (a) Materiał do badania

Od wszystkich ptaków należy pobrać próbki krwi jeżeli wielkość stada nie przekracza 20 sztuk, a od 20 sztuk ptaków gdy jego liczebność jest większa (daje to prawdopodobieństwo rzędu 99% wykrycia przynajmniej jednej dodatniej surowicy kiedy 25% lub więcej jest pozytywna, bez względu na wielkość stada).

(b) Badanie na obecność przeciwciał

Pojedyncze próbki surowicy krwi należy przebadać czy są w stanie hamować hemaglutynację wirusa grypy w trakcie wykonywania standardowych odczynów hamowania hemaglutynacji jak zostało to określone w Rozdziale 6.

Pozostaje rzeczą dyskusyjną czy do wykonania odczynu HI należy użyć 4 czy 8 jednostek hemaglutyniny. Ponieważ w obu przypadkach test jest ważny, to ustalenie dawki hemaglutyniny należy pozostawić dyskretnie laboratoriom krajowym.

Jednak w przypadku antygenu sytuacja jest inna i ma on wpływ na poziom na jakim dana surowica uznawana jest za dodatnią; - przy zastosowaniu 4 jednostek hemaglutyniny za surowicę dodatnią uznajemy każdą która osiągnie miano 2^4 lub wyższe a w stosunku do 8 jednostek hemaglutyniny za surowicę dodatnią uznajemy każdą która osiąga miano 2^3 lub wyższe.

ROZDZIAŁ 5

ODCZYN HEMAGLUTYNACJI (HA)

Odczynniki

1. Izotoniczny roztwór zbuforowany przy użyciu fosforanu (0.05 M) o pH 7.0-7.4.
2. Krwinki czerwone pochodzące od trzech kurcząt SPF (jeżeli jest to niemożliwe to można zastosować krew od ptaków u których regularnie badana jest ona na obecność przeciwciał w kierunku grypy ptaków) i zmieszane z równą objętością płynu Alsevera, jako roztworu. Przed użyciem, krwinki należy trzykrotnie przepłukać w PBS. Do innego testu polecane jest zastosowanie 1% zawiesiny (krwinki opłaszczony v/v) w PBS.
3. Wspólnotowe Laboratorium Referencyjne dostarczy lub zaleci wirusy H5 i H7 charakteryzujące się niską wirulencją do użycia jako antygeny standardowe.

Wykonanie odczynu

1. Nakropić po 0.025 ml PBS do każdego otworu w plastikowej płytce do mikrometody (należy używać płytki których otworki mają na przekroju kształt litery V).
2. Dodać po 0.025 ml zawiesiny wirusa (np. płynu omocznioowego) do pierwszego otworu.
3. Używać mikropipety do wykonania dwukrotnych rozcieńczeń (od 1:2, do 1: 1: 4096) w poprzek płytki.
4. Nakropić następne 0.025 ml PBS do każdego otworu.

5. Dodać po 0.025 ml 1% rozcieńczenia czerwonych krwinek do każdego otworka .
6. Wymieszać delikatnie wstrząsając a następnie umieścić w temperaturze + 4 °C.
7. Odczytu dokonujemy po upływie 30-40 minut po opadnięciu krwinek czerwonych w kontrolach. Odczytywanie polega na obserwacji przechylonej płytki i stwierdzeniu lub nie czerwonych krwinek w kształcie kropli . Otworki nie wykazujące hemaglutynacji(HA) powinny być płynne takie same jak w otworkach kontroli komórek nie zawierających wirusa.
8. Miano HA jest to takie najwyższe rozcieńczenie które wywołuje aglutynację czerwonych krwinek . Takie rozcieńczenie można uznać jako zawierające jedną jednostkę HA (HAU). W celu dokładniejszego określenia miana HA należy odczynny zahamowania hemaglutynacji wykonać używając wirusa o dokładniejszych początkowych rozcieńczeniach np. 1:3, 1:4, 1:5, 1:6 itd. Ta metoda zalecana jest do dokładnego przygotowania antygeny stosowanego do odczynny zahamowania hemaglutynacji (Rozdział 6).

ROZDZIAŁ 6

Odczyn zahamowania hemaglutynacji (HI)

Odczynniki :

1. Roztwór buforu fosforanowego (PBS)
2. Wirus zawierający płyn omocniowy rozcieńczony w PBS tak aby zawierał 4 lub 8 jednostek hemaglutynujących (HAU) w 0.025 ml.
3. 1% zawiesina kurczących krwinek czerwonych.
4. Negatywna surowica kontrolna kurczęcia.
5. Pozytywna surowica kontrolna

Wykonanie odczynu

1. Nakropić po 0.025 ml PBS do każdego otworka na plastikowej płytce do mikrometody (przekrój otworków w kształcie litery V).
2. Nakropić po 0.025 ml surowicy do pierwszego rzędu otworków na płytce.
3. Używając mikropipety wykonać dwukrotne rozcieńczenia surowicy w poprzek płytki.
4. Dodać 0.025 ml rozcieńzonego płynu omocniowego zawierającego 4 lub 8 jednostek hemaglutynujących (HAU).
5. Wymieszać potrząsając płytką i umieścić ją w temperaturze 4°C na okres minimum 60 minut lub na 30 minut w temperaturze pokojowej .
6. Dodać do wszystkich otworków po 0.025 ml 1% krwinek czerwonych.

7. Wymieszać delikatnie wstrząsając i umieścić w temperaturze 4°C.
8. Odczytu dokonujemy po upływie 30-40 minut kiedy w otworkach kontrolnych opadną krwinki czerwone. Odczytywanie polega na obserwacji pochylonej płytki i stwierdzeniu lub nie czerwonych krwinek w kształcie kropli w takim samym nasileniu jak w otworkach kontrolnych zawierających wyłącznie krwinki czerwone (0.025 ml) i PBS (0.05 ml).
9. Miano zahamowania hemaglutynacji (HI) jest to najwyższe rozcieńczenie antysurowicy wywołujące całkowite zahamowanie 4 lub 8 jednostek wirusa (do każdego odczynu należy wykonać określenie miana HA w celu potwierdzenia obecności wymaganej liczby jednostek hemaglutynujących).
10. Ważność wyników odczynu jest uzależnione od uzyskania miana poniżej 2^3 w przypadku 4 jednostek HA i 2^2 w przypadku 8 jednostek HA w kontrolnej surowicy negatywnej i miano jednego rozcieńczenia o znanym mianie kontrolnej surowicy pozytywnej.

ROZDZIAŁ 7

Dożylny indeks patogenności (IVPI)

1. Zakażony płyn omoczeniowy pochodzący z możliwie najniższego pasażu, najlepiej z początkowej izolacji bez uprzedniej selekcji należy rozcieńczyć 10^1 w jałowym izotonicznym roztworze soli.
2. 0.1 ml rozcieńczonego wirusa należy podać drogą dożylną 10 sześciotygodniowym kurczętom (należy wziąć kurczęta SPF).
3. Kurczęta poddawane są codziennemu badaniu klinicznemu przez okres 10 dni.
4. W trakcie każdego badania kurczęta mogą być uznane za : zdrowe(o), chore (1), bardzo chore (2), lub padłe(3).
5. Zanotować wyniki i obliczyć indeks tak jak zostało to pokazane na poniższym przykładzie.

Objawy kliniczne	Dni po zakażeniu										Razem	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
zdrowe	10	2	0	0	0	0	0	0	0	0	12	X 0 = 0
Chore	0	4	2	0	0	0	0	0	0	0	6	X 1 = 6
Bardzo chore	0	2	2	2	0	0	0	0	0	0	6	X 2 = 12
Padłe	0	2	6	8	10	10	10	10	10	10	76	X 3 = 228
											Razem	= 246

246

Indeks = średni wynik na badanego ptaka = $\frac{\text{-----}}{100} = 2,46$

(*) Badanie kliniczne jest subiektywne ale najczęściej dotyczy będzie ptaków wykazujących więcej niż jeden z poniżej wymienionych objawów: objawy ze strony układu oddechowego , osłabienie, biegunka, sinienie widocznych partii skóry lub dzwonek , obrzęk głowy, objawy nerwowe.

ROZDZIAŁ 8

Ocena zdolności tworzenia łysinek (plaques).

1. Najlepiej jest użyć szeregu rozcieńczeń wirusa aby w ten sposób zapewnić optymalną liczbę łysinek na płytce. W zupełności wystarczą dziesięciokrotne rozcieńczenia do 10^{-7} w PBS.
2. Zlewająca się jednowarstwowa (monolayer) hodowla komórek zarodków kurzych lub odpowiednia stała linia komórkowa (np. Madine Darby Bovine Kidney - MDBK) powinna zostać przygotowana na płytkach Petri' ego.
3. 0.2 ml każdego rozcieńczenia wirusa należy dodać do każdej z dwóch płytek Petri'ego a następnie adsorbować przez okres 30 minut.
4. Po trzykrotnym przepłukaniu PBS' em zakażoną hodowlę komórkową zalewamy płynem utrzymującym zawierającym 1% agaru i 0.01 mg/ml trypsyny lub bez trypsyny. Nie należy w żadnym przypadku dodawać surowicy do płynu .
5. Po 72 godzinnej inkubacji w temperaturze 37°C powinny osiągnąć odpowiednią wielkość. Będą one jeszcze lepiej widoczne wówczas gdy zdejmujemy agar i zabarwimy jednowarstwową hodowlę komórek przy użyciu fioletu krystalicznego (0.5%) w 25% v/v roztworze alkoholu etylowego.
6. Wszystkie wirusy powinny tworzyć jasne łysinki (plaques) po inkubacji hodowli zalanej płynem zawierającym trypsynę. Kiedy nie ma trypsyny nie ma to wówczas łysinki tworzone są przez wirusy wirulentne dla kurcząt.

ROZDZIAŁ 9

Podwójna immunodyszja

Najlepszą metodą wykazania obecności wirusa grypy A jest stwierdzenie nukleokapsydu

-24-

lub antygenów macierzystych które posiadają wszystkie wirusy grypy A. Można je najczęściej wykazać odczynem podwójnej immunodyszji z użyciem skoncentrowanego wirusa lub wyciągów z zakażonych błon kosmówkowo-omocniowych. Przygotowanie odpowiednio skoncentrowanego wirusa można wykonać poprzez ultrawirowanie płynów kosmówkowo-omocniowych oraz rozbicie wirusa celem uwolnienia wewnętrznego nukleokapsydu oraz antygenów macierzystych używając detergentu sarkozyny sodowo lauriolowej. Można również przeprowadzić precypitację kwasem dodając do 1 N HCl

do zakażonego płynu omocznioowego w ten sposób aby uzyskać końcowe pH od 3.5 do 4.0, następnie schłodzić do temperatury 0°C przez jedną godzinę a w końcu odwirować przy 1000 g przez 10 minut.

Supernatant można wyrzucić a precypitat w którym jest wirus należy zawiesić w minimalnej objętości buforu glicynowo-sarkozynowego (1% sarkozyny sodowo lauriolowej zbuforowanej do pH 9.0 przy użyciu 0.5 M glicyny. Tak przygotowany materiał zawiera nukleokapsyd jak również antygeny macierzyste.

Beard (1970) opisał metodę przygotowania antygeny zawierającego dużą koncentrację nukleokapsydu z błon kosmówkowo-omocznioowych pobranych z zakażonych jaj.

Metoda ta polega na: pobraniu błon kosmówkowo-omocznioowych zakażonych heamglutynino-pozytywnych jaj, roztarciu lub zhomogenizowaniu błon, trzykrotnym zamrożeniu oraz rozmrożeniu oraz wirowaniu przy 1000 g przez 10 minut. Osad należy wyrzucić a supernatant poddać działaniu 0.1% formaliny uzyskując w ten sposób antygen.

Którykolwiek z tych dwóch antygenów może być użyty do wykonania odczynu podwójnej immunodifuzji używając 1% agarozy lub agaru, żeli zawierających 8.0% chlorku sodu i zbuforowanych 0.1M buforem fosforanowym do pH 7.2. Obecność wirusa Influenzy A wykazujemy wystąpieniem linii precypitacyjnych wytworzonych przez antygen i znaną surowicę pozytywną w stosunku do znanej pozytywnej antysurowicy zlewających się tworząc linię identyczności.

ANEKS IV

LISTA KRAJOWYCH LABORATORIÓW ZAJMUJĄCYCH SIĘ GRYPĄ PTAKÓW

Belgia	Institut National de Recherches Veterinaires, Groeselenberg 99, B-1180 Brussels
Dania	National Veterinary Laboratory, Poultry Diseases Division, Hangovej 2, DK-8200 Aarhus N
Niemcy	Institut für Kleintierzucht der Bundesforschungsanstalt für Landwirtschaft, Braunschweig-Volkenrode, Postfach 280, D-3100 Celle
Francja	Centre National d'Etudes Veterinaires et Alimentaires -Laboratoire Central de Recherches Avicoles et Porcines, BP 53, F-22440 Ploufragan
Grecja	Institute of Infectious and Parasitological Diseases, 66, 26 th October Street, 54627 Thessaloniki
Irlandia	Veterinary Research Laboratory, Abbotstown, Castleknock, Dublin 15
Włochy	Instituto Patologie Aviaire, Facolta di Medicina Veterinaria Univesita di Napoli, via Aniezzo, Falcone 394, I-80127 Napoli F Delpino 1
Luksemburg	Institut National de Recherches Veterinaires, Groeseleneberg 99, B-1180 Brussels
Holandia	Centraal Diergeneeskundig Insgtituut, Vestiging Virologie, Houtribweg 39 NL-8221 RA Lelystad

---

Portugalia   Laboratório Nacional de Investigação Veterinária (LNIV),
Estrada de Benfica 701, P-1500 Lisbon

Hiszpania   Centro Nacional de Referencia para la Peste Aviar es el Laboratorio Nacional
de Sanidad y Producción Animal de Barcelona, Zona Franca Circunvalación-
Tramo 6, Esquina Calle 3, Barcelona

W. Brytania   Central Veterinary Laboratory , New Haw, UK-Weybridge, Surrey KT15 3NB

ANEKS V

WSPÓLNOTOWE LABORATORIUM REFERENCYJNE GRYPY PTAKÓW

Nazwa Laboratorium

Central Veterinary Laboratory
New Haw ,
UK Weybridge,
Surrey KT 15 3NB,
United Kingdom

Wspólnotowe Laboratorium Referencyjne ma następujące zadania i obowiązki:

1. koordynowanie w porozumieniu z Komisją Unii Europejskiej zastosowanych metod diagnostyki grypy ptaków w krajach członkowskich . A szczególności poprzez:

- (a) określanie typów , przechowywania i dostarczania szczepów wirusa grypy ptaków do prowadzenia badań serologicznych oraz przygotowywania antybiotyków;
- (b) zapewnianie standardowych surowic i innych odczynników referencyjnych Krajowym Laboratorium Referencyjnym w celu stosowania wystandaryzowanych metod i odczynników jakie będą stosowane w Krajach Członkowskich.
- (c) Tworzenie i gromadzenie banku szczepów i izolatów wirusów grypy ptaków.
- (d) okresowe organizowanie porównawczych testów diagnostycznych dla krajów Wspólnoty
- (e) gromadzenie danych i informacji na temat stosowanych metod diagnostycznych oraz wyników testów wykonywanych na terenie krajów Wspólnoty.
- (f) określanie właściwości izolowanych szczepów wirusów grypy ptaków przy użyciu najnowszych dostępnych metod w celu lepszego zrozumienia epizootologii grypy ptaków jak również mieć wgląd w epizootologię wirusa a głównie w bardzo patogenne i potencjalnie patogenne jego szczepy.
- (g) śledzenie rozwoju wypadków związanych ze zwalczaniem, zapobieganiem i epizootologią grypy ptaków na całym świecie.
- (h) posiadanie odpowiedniego doświadczenia w dziedzinie wirusa grypy ptaków jak i innych pokrewnych wirusów w celu przeprowadzenia szybkiej diagnostyki różnicowej .
- (i) posiadanie odpowiedniego poziomu wiedzy w zakresie przygotowywania i stosowania immunopreparatów weterynaryjnych w zapobieganiu i zwalczaniu grypy ptaków.

2. Czynny udział w rozpoznawaniu ognisk grypy ptaków na terenie Krajów członkowskich poprzez otrzymywanie izolowanych szczepów wirusa do potwierdzenia diagnostyki, charakterystyki i badań epizootologicznych. Laboratorium powinno w szczególności umieć

wykonać analizę sekwencji nukleotydów w celu określenia sekwencji wyprowadzonych aminokwasów w miejscu rozszczepienia cząsteczki hemaglutyniny podtypów H5 lub H7 wirusów grypy ptaków.

3. ułatwianie szkolenia i doksztalcenia specjalistów w zakresie diagnostyki laboratoryjnej w celu jej harmonizacji na terenie Wspólnoty.

ANEKS VI

KRYTERIA JAKIE NALEŻY UWZGLĘDNIĆ PRZY OPRACOWYWANIU PLANÓW ZWALCZANIA

Plany zwalczania powinny spełniać niżej wymienione kryteria:

1. utworzenie ośrodka kryzysowego na szczeblu krajowym który koordynował będzie wszystkie zarządzenia mające na celu zwalczenie choroby w danym kraju członkowskim;
2. należy sporządzić listę lokalnych ośrodków zwalczania zapewniając im odpowiednie środki do koordynowania zwalczania choroby na szczeblu lokalnym;
3. należy przygotować szczegółową informację dotyczącą personelu jaki bierze udział w akcji zwalczania z podaniem jego kwalifikacji i obowiązków;
4. każdy lokalny ośrodek zwalczania musi mieć zapewnioną możliwość szybkiego skontaktowania się z osobami/organizacjami które są bezpośrednio lub pośrednio zaangażowane w ognisku choroby;
5. należy zapewnić odpowiednie materiały i sprzęt tak aby można było w odpowiedni sposób prowadzić akcję zwalczania choroby;
6. należy opracować szczegółowe instrukcje dotyczące prowadzenia akcji w przypadkach podejrzenia lub potwierdzenia zakażenia lub zarażenia zapewniając jednocześnie odpowiednie środki do postępowania ze sztukami padłymi.
7. należy opracować programy szkoleń w celu podnoszenia kwalifikacji w zakresie wprowadzania zarządzeń administracyjnych jak i w terenie;
8. laboratoria diagnostyczne muszą być przygotowane do prowadzenia badań anatomo-patologicznych , spełniać odpowiednie warunki do prowadzenia badań histologicznych , serologicznych itp. jak również być w ciągłej gotowości do postawienia szybkiego rozpoznania. Należy również zapewnić możliwość szybkiego przesyłania materiałów do badań.
9. należy dokładnie określić zapotrzebowanie na szczepionki przeciwko grypie ptaków jakie będzie wymagane w przypadku podjęcia szczepień z konieczności;
10. należy zapewnić niezbędne zabezpieczenia prawne w celu wprowadzenia w życie planów zwalczania choroby.

AKTUALIZACJA: M. DOBEK 25.04.00

DYREKTYWA RADY

z dn. 16 czerwca 1992

**dotycząca zdrowia publicznego i problemów zdrowia zwierząt związanych z ubojem dzikiej
zwierzyny oraz umieszczaniem na rynku jej mięsa**

(92/45/EWG)

*poprawiona Dyrektywą 92/116 z 15 marca 1993 roku,
poprawiona 95/1/EC z 1 stycznia 1995 roku,
poprawiona Decyzją 96/23/EC z 23 maja 1996 roku,
poprawiona Dyrektywą 97/79/EC z 30 stycznia 1998 roku*

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

Mając na względzie traktat powołujący Europejską Wspólnotę Gospodarczą, a w szczególności jego artykuł 43;

Mając na względzie projekt przedłożony przez Komisję⁽¹⁾;

Mając na względzie opinię Parlamentu Europejskiego⁽²⁾;

Mając na względzie opinię Komitetu Społeczno-Ekonomicznego⁽³⁾;

Zważywszy, że mięso z dzikich zwierząt jest uwzględnione na liście produktów w załączniku II traktatu; zważywszy, że umieszczenie na rynku mięsa z dzikich zwierząt stanowi dodatkowe źródło dochodu dla części ludności rolniczej;

Zważywszy, że w celu zapewnienia racjonalnego rozwoju sektora rolniczego oraz zwiększenia wydajności produkcji, zasady dotyczące zdrowia publicznego oraz problemów weterynaryjnych decydujących o produkcji i umieszczaniu na rynku mięsa z dzikich zwierząt muszą być ustalone na poziomie Wspólnoty;

Zważywszy, że różnice dotyczące warunków weterynaryjnych oraz warunków zdrowia publicznego w poszczególnych państwach członkowskich winny być wyeliminowane dla potrzeb promowania handlu takim mięsem wewnątrz

⁽³⁾ O. J. Nr C124, 21.05.1990, s. 7.

⁽⁴⁾ O. J. Nr L 395, 30.12.1989, s.13. Ostatnio uzupełnione w dyrektywie 91/496/EWG (O. J. Nr L268, 24.09.1991, s. 56).

⁽⁵⁾ Dyrektywa Rady 90/675/EWG z 10 grudnia 1990, określająca zasady związane z organizowaniem kontroli weterynaryjnych produktów wprowadzanych do Wspólnoty z krajów trzecich (O. J. Nr L 373, 31.12.1990, s. 1). Uzupełnione w dyrektywie 91/496/EWG (O. J. Nr L 286, 24.09.1991, s. 56).

Wspólnoty, celem utworzenia rynku wewnętrznego;

Zważywszy, że choroby zakaźne zwierząt domowych i ludzi mogą być szerzone na skutek spożycia tego mięsa; zważywszy, że istnieje konieczność ustanowienia przepisów umożliwiających zwalczanie tego ryzyka;

Zważywszy, że istnieje konieczność określenia warunków, jakie muszą towarzyszyć uzyskaniu, przetwarzaniu oraz kontrolowaniu produkcji mięsa z dzikich zwierząt, w celu zapobiegania infekcjom przenoszonym przez pokarm lub zatruciom pokarmowym;

Zważywszy, że istnieje konieczność określania norm higienicznych przewidzianych do stosowania przez zakłady przetwórstwa dziczyzny celem zatwierdzenia dla potrzeb handlu;

Zważywszy, że ze względu na organizowanie i uzupełniania kontroli, które mają być przeprowadzane przez każde z państw członkowskich będące krajem przeznaczenia, i środków zabezpieczających, które mają być wprowadzone należy sformułować adnotacje do zasad ogólnych ustanowionych w dyrektywie Rady 89/662/EWG z dnia 11 grudnia 1989 dotyczącej kontroli weterynaryjnych handlu wewnątrz

⁽¹⁾ O. J. Nr C 327, 30.12.1989, s. 40 i O. J. Nr C 311, 12.12.1990, s. 5.

⁽²⁾ O. J. Nr C 260, 15.10.1990, s.154.

Wspólnoty, celem utworzenia rynku wewnętrznego⁽⁴⁾;

Zważywszy, że dzika zwierzyna oraz jej mięso importowane z krajów trzecich winno podlegać minimalnym wymaganiom ustanowionym przez tę dyrektywę dla handlu między państwami członkowskimi, a stosowanie się do nich winno być nadzorowane zgodnie z zasadami i normami ustanowionymi przez dyrektywę 90/675/EWG⁽⁵⁾;

Zważywszy, że uzasadnionym jest dopuszczenie odstępstw od tych zasad w przypadku małych ilości dzicyzny;

Zważywszy, że uzasadnionym jest dopuszczenie czasowych odstępstw w celu umożliwienia zakładom przetwórstwa dzicyzny zastosowania nowych wymagań;

Zważywszy, że Komisja winna być odpowiedzialna za zatwierdzenia środków prawnych służących realizowaniu niniejszej dyrektywy;

Zważywszy, że, dla osiągnięcia tego celu, należy określić procedurę ustanawiającą ścisłą i skuteczną współpracę pomiędzy Komisją i państwami członkowskimi w ramach Stałego Komitetu Weterynaryjnego;

Zważywszy, że nieprzekraczalny termin przeniesienia powyższych zasad na grunt prawny poszczególnych krajów, ustalony na 1 stycznia 1994 w art. 23, nie powinien mieć wpływu na zniesienie kontroli weterynaryjnych na granicach państw w dniu 1 stycznia 1993,

PRZYJĘŁA NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I

Przepisy Ogólne

Artykuł 1

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia przepisy dotyczące zdrowia publicznego i stanu zdrowotnego zwierząt stosujące się do uboju dzikiej zwierzyny oraz przygotowania i umieszczenia na rynku jej mięsa.
2. Niniejsza dyrektywa nie będzie się odnosić do:
  - (a) małych ilości dzikiej zwierzyny, nie pozbawionej skóry, nie oskubanej oraz, w przy-

padku drobnej zwierzyny dzikiej, nie wypatroszonej, dostarczonej przez myśliwego bezpośrednio do konsumenta lub detalisty;

- (b) małych ilości mięsa z dzikiej zwierzyny dostarczonych bezpośrednio do konsumenta;
- (c) porcjowania i magazynowania dzicyzny w punktach sprzedaży detalicznej lub na terenie lokali sąsiadujących z punktami sprzedaży, gdzie przeprowadzane jest porcjowanie i magazynowanie mięsa, wyłącznie w celu zaopatrzenia konsumenta bezpośrednio na miejscu.

⁽¹⁾ O. J. Nr L 268, 24.09.1991, s. 41

Powyższe działania będą nadal objęte kontrolami zdrowia publicznego przewidzianymi w przepisach krajowych regulujących handel detaliczny.

3. Przepisy niniejszej dyrektywy dotyczące handlu lub importu z krajów trzecich nie będą stosować się do trofeów lub zabitej dzikiej zwierzyny przewożonej przez podróżnych w ich prywatnych pojazdach, pod warunkiem, że będą to jedynie niewielkie ilości drobnej zwierzyny lub pojedyncze okazy grubej zwierzyny dzikiej oraz, że okoliczności wskażą, iż mięso takiej zwierzyny nie jest w żadnym razie przeznaczona do celów handlowych, a także pod warunkiem, że dana zwierzyna nie pochodzi z kraju, lub jego części, z którym zabroniony jest handel, stosownie do art. 11 (2) i 3 lub art. 18.

Artykuł 2

1. Dla potrzeb niniejszej dyrektywy obowiązować będą następujące definicje:
  - (a) „dzika zwierzyna”: dzikie ssaki lądowe łowne (łącznie z dzikimi ssakami żyjącymi na obszarze zamkniętym, w warunkach wolności przypominających te, w których żyją dzikie zwierzęta) oraz dzikie ptaki nie objęte art. 2 dyr. Rady 91/495/EWG z dn. 27 listopada 1990, dotyczącej zdrowia publicznego i problemów zdrowotnych zwierząt wpływających na produkcję i umieszczanie na rynku mięsa królików i mięsa zwierzyny hodowlanej⁽¹⁾;
  - (b) „gruba zwierzyna dzika”: dzikie zwierzęta kopytne;

- (c) „drobna zwierzyna dzika”: dzikie ssaki z rodziny *Leporidae* oraz dzikie ptactwo przeznaczone do spożycia;
- (d) „mięso z dzikich zwierząt”: wszystkie części dzikiej zwierzyny, które nadają się do spożycia przez człowieka;
- (e) „zakład przetwórstwa dziczyzny”: przedsiębiorstwo zatwierdzone zgodnie z art. 7, w którym to przedsiębiorstwie dzika zwierzyna jest przetwarzana i otrzymywane jest z niej mięso, podlegające nadzorowi zgodnie z normami higienicznymi określonymi w niniejszej dyrektywie;
- (f) „punkt skupu”: każde miejsce, w którym przetrzymywana jest ubita dzika zwierzyna, zgodnie z normami higienicznymi zawartymi w załączniku I, roz. IV (2) przed przetransportowaniem do zakładu przetwórstwa;
- (g) „umieszczanie na rynku”: posiadanie lub wystawianie na sprzedaż, oferowanie na sprzedaż, sprzedawanie, dostarczanie lub jakakolwiek inna forma umieszczania na rynku mięsa z dzikich zwierząt przeznaczonego do spożycia wewnątrz Wspólnoty, z pominięciem artykułów omówionych w art. 1 (2);
- (h) „handel”: handel pomiędzy państwami członkowskimi, *zgodnie z* art. 9 (2) traktatu.
2. Dla potrzeb niniejszej dyrektywy obowiązywać będą, w razie konieczności, definicje określone w art. 2 dyrektywy 89/662/EWG oraz dyrektywy 90/425/EWG z 26 czerwca 1990 dotyczących kontroli weterynaryjnych i zootechnicznych dających się zastosować w handlu niektórymi żywymi zwierzętami i produktami wewnątrz Wspólnoty, w celu utworzenia rynku wewnętrznego ⁽¹⁾, a także definicje dotyczące świeżego mięsa zawarte w art. 2 (b) dyrektywy Rady 64/433/EWG z 26 stycznia 1964 odnoszącej się do problemów zdrowotnych mających wpływ na handel świeżym mięsem ⁽²⁾ wewnątrz Wspólnoty.

ROZDZIAŁ II

Przepisy odnoszące się do produkcji i wymiany handlowej wspólnoty

Artykuł 3

1. Państwa członkowskie zagwarantują, że mięso dzikiej zwierzyny:

- ⁽¹⁾ O. J. Nr L 224, 18.08.1990, s. 29. Uzupełniona po raz ostatni w dyrektywie 91/496/EWG (O. J. Nr L 268, 24.09.1991, s.56).
- ⁽²⁾ O. J. Nr L 121, 29.07.1964, s.2021/64. Uzupełniona po raz ostatni w dyrektywie 91/497/EWG (O. J. Nr L 268, 24.09.1991, s. 69).
- ⁽³⁾ O. J. Nr L 302, 31.12.1972, s. 24. Uzupełniona po raz ostatni w dyrektywie 91/266/EWG (O. J. Nr L 134, 29.05.1991, s. 45).
- ⁽⁴⁾ O. J. Nr L 268, 24.09.1991, s. 35.
- (5) O. J. Nr L 55, 08.03.1971, s. 23. Uzupełniona po raz ostatni w dyrektywie 90/654/EWG (O. J. Nr L 353, 17.12.1990, s. 48).

- (a) pochodzi od dzikiej zwierzyny, która:

- została zabita w rejonie łowieckim przy użyciu środków usankcjonowanych przez ustawodawstwo państwowe regulujące problemy łowiectwa,
- nie pochodzi z rejonu objętego ograniczeniami, stosownie do dyrektywy Rady 72/461/EWG z 12 grudnia 1972 dotyczącej problemów zdrowotnych mających wpływ na handel świeżym mięsem wewnątrz Wspólnoty ⁽³⁾, dyrektywy Rady 91/494/EWG z 26 czerwca 1991 dotyczącej warunków weterynaryjnych regulujących handel wewnątrz Wspólnoty oraz import świeżego mięsa drobiowego z krajów trzecich ⁽⁴⁾ i dyrektywy Rady 91/495/EWG, bądź z rejonu łowieckiego objętego ograniczeniami stosownie do art. 10 i 11 niniejszej dyrektywy;
- natychmiast po uboju została przetworzona zgodnie z załącznikiem I, roz. III, oraz przetransportowana w ciągu maksimum 12 godzin do zakładu przetwórczego zgodnie z punktem (b), lub do punktu skupu, gdzie musi być schłodzona do temperatur wyszczególnionych w załączniku I, roz. III, i skąd musi być przekazana do zakładu przetwórczego, zgodnie z punktem (b), w ciągu 12 godzin, lub w przypadku odległych obszarów, i, o ile pozwolą na to warunki klimatyczne, w czasie ustalonym przez właściwe władze, w jakim urzędujący weterynarz rzeczony zakłady przetwórczego będzie mógł przeprowadzić w

należytych warunkach badanie poubojowe przewidziane w załączniku I, roz. V;

Rada działając na podstawie propozycji Komisji, może określić szczegółowe przepisy dające się zastosować do grupy dzikich zwierząt w specyficznych warunkach klimatycznych.

(b) jest pozyskiwane:

(i) bądź w zakładzie przetwórstwa dziczyzny spełniającego ogólne warunki wymienione w załączniku I, roz. I i II, i zatwierdzonego dla potrzeb niniejszego rozdziału zgodnie z art. 7;

(ii) bądź, w przypadku grubej zwierzyny dzikiej, w przedsiębiorstwie zatwierdzonym zgodnie z art. 10 dyrektywy 64/433/EWG, lub w przypadku drobnej zwierzyny dzikiej, zgodnie z art. 5 dyrektywy Rady 71/118/EWG z 15 lutego 1971 dotyczącej problemów zdrowotnych regulujących handel świeżym mięsem drobiowym⁽⁵⁾, z zastrzeżeniem, że:

- zwierzyna ta **jest oprawiana w oddzielnych pomieszczeniach** od tych przeznaczonych do przechowywania mięsa, omówionych w powyższych dyrektywach, lub, **w innym terminie**,
- przedsiębiorstwa te są w specjalny sposób zatwierdzone dla celów niniejszej dyrektywy,
- powzięte zostaną odpowiednie środki prawne umożliwiające jednoznaczną identyfikację mięsa otrzymanego zgodnie z zaleceniami niniejszej dyrektywy oraz mięsa otrzymanego zgodnie z zaleceniami dyrektywy 64/433/EWG i 71/188/EWG;

(c) pochodzi od ubitych zwierząt, które poddane zostały badaniom przez urzędowego weterynarza:

- w celu wykrycia anomalii. Urzędowy weterynarz może oprzeć swą diagnozę na wszelkich informacjach dostarczonych przez myśliwego, lub, o ile zajdzie taka konieczność, skorzystać z zaświadczenia, przedłożonego przez władze odpowiedzialne za przepisy łowieckie, dotyczące zachowania danego zwierzęcia przed ubojem,

- w celu sprawdzenia, czy śmierć zwierzęcia nie jest następstwem przyczyn innych niż polowanie;

(d) pochodzi od dzikiej zwierzyny, która:

- była przetrzymywana w należytych warunkach higienicznych, zgodnie z załącznikiem I, roz. III i IV,
- zgodnie z załącznikiem I, roz. V, była poddana badaniu poubojowemu przez urzędowego weterynarza lub osoby pomocnicze posiadające kwalifikacje zawodowe, określone zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 22, i działające pod nadzorem urzędowego weterynarza,
- nie wykazywała żadnych zmian z wyjątkiem uszkodzeń urazowych, które nastąpiły podczas uboju, bądź zlokalizowanych wad rozwojowych lub zmian, z zastrzeżeniem, że ustalili się, w razie konieczności w oparciu o stosowne badania laboratoryjne, iż wyżej wymienione wady lub zmiany nie spowodowały tego, że mięso stało się niezdatne do spożycia przez ludzi bądź niebezpieczne dla ludzkiego zdrowia,
- w przypadku drobnej zwierzyny dzikiej niewypatroszonej, natychmiast po uboju według zaleceń załącznika I, roz. V (1), została poddana oficjalnej weterynaryjnej kontroli zdrowotnej przeprowadzonej na próbce reprezentacyjnej zwierząt pochodzących z jednego źródła. Jeżeli urzędowy weterynarz stwierdzi chorobę zakaźną dla człowieka lub defekty omówione w załączniku I, roz. V (4), musi on przeprowadzić większą liczbę kontroli na całej partii zwierząt. W świetle rezultatów dodatkowych kontroli, musi bądź wyłączyć całą partię z konsumpcji bądź zbadać każdą **tuszę** indywidualnie.

2. Urzędowy weterynarz musi **zapewnić** wykluczenie z konsumpcji mięsa z dzikiej zwierzyny:

(a) jeżeli stwierdzi się, że zawiera ona defekty omówione w załączniku I, roz. V (3) (e), lub została schwytana zgodnie z ustępem 4 niniejszego rozdziału;

(b) jeżeli kontrole przewidziane w trzecim akapicie ustępu 1 (d) niniejszego artykułu ujawniły obecność choroby zakaźnej dla człowieka;

(c) Jeżeli mięso pochodzi od zwierząt, które spożyły substancje mogące uczynić to mięso niebezpiecznym lub szkodliwym dla zdrowia ludzkiego i co do którego podjęto decyzję wedle procedury określonej w art. 22, po uzyskaniu opinii Naukowego Komitetu Weterynaryjnego. W oczekiwaniu na realizację takiej decyzji, obowiązywać będą krajowe normy dotyczące powyższych substancji, zgodnie z ogólnymi przepisami traktatu;

(d) jeżeli, z zastrzeżeniem aktów prawnych Wspólnoty odnoszących się do jonizacji, mięso było poddawane promieniowaniu jonizującemu lub ultrafioletowemu lub działaniu substancji mających wpływ na jego właściwości organoleptyczne lub barwione środkami innymi niż te, których używa się do oznaczeń sanitarnych.

3. Mięso z dzika lub innych gatunków podatnych na włośnicę musi być poddane analizie z użyciem metody trawienia, stosownie do dyrektywy Rady 77/96/EWG z 21 grudnia 1976 dotyczącej badań na obecność włośieni (*Trichinella spiralis*) w świeżym mięsie pochodzącym od świni domowej ⁽¹⁾ importowanym z krajów trzecich, lub badań trychinoskopicznych za pomocą obserwacji mikroskopowej kilku próbek z każdego zwierzęcia pobranych **co najmniej** z mięśni szczęk i przepony, mięśni przedniego podudzia, mięśni międzyżebrowych i mięśni języka.

Przed 1 stycznia 1994 Rada głosując kwalifikowaną większością głosów nad propozycją komisji i po uzyskaniu opinii Naukowego Komitetu Weterynaryjnego określi metody analizy poprzez trawienie, służącej do wykrywania włośnicy u dzika lub innych gatunków dzikiej zwierzyny podatnych na włośnicę; ta sama procedura będzie obowiązywać w odniesieniu do badań trychinoskopicznych lub mikroskopowych na wykrywanie włośnicy.

4. ~~Mięso dzikich zwierząt~~ ocenione jako zdatne do spożycia musi:

(a) być opatrzone znakiem jakości sanitarnej, stosownie do załącznika I, roz. VIII.

Decyzja o wprowadzeniu zmian lub uzupełnieniu przepisów wyżej wspomnianego rozdziału **zostanie podjęta** stosownie do proce-

dur przewidzianych w art. 22, w celu szczegółowego rozpatrzenia różnych form prezentacji handlowej, z zastrzeżeniem, że **spełniają** one normy higieniczne określonym w niniejszej dyrektywie.

Przepisy punktu 68 z rozdziału XII Dyrektywy 71/118/EEC dotyczące oznaczeń sanitarnych dużych opakowań mutatis mutandis do mięsa drobnej zwierzyny dzikiej.

(b) być magazynowane po badaniu poubojowym, stosownie do załącznika I, roz. X, w należytych warunkach higienicznych w zakładach przetwórstwa dzikiej zwierzyny zatwierdzonych stosownie do art. 7 niniejszej dyrektywy, lub w przedsiębiorstwach zatwierdzonych stosownie do art. 10 dyrektywy 64/433/EWG lub art. 5 dyrektywy 71/118/EWG, lub w chłodniach składowych zatwierdzonych i kontrolowanych stosownie

⁽¹⁾ O. J. Nr L 26, 31.01.1977, s. 67. Uzupełniana po raz ostatni dyrektywą 89/321/EWG (O. J. Nr L 133, 17.05.1989, s. 33).

⁽²⁾ O. J. Nr L 251, 24.09.1980, s. 10.

⁽³⁾ O. J. Nr L 33, 08.02.1979, s. 1. Uzupełnione po raz ostatni dyrektywą 91/72/EWG (O. J. Nr L 42, 16.02.1991, s. 27).

do art. 10 dyrektywy 64/433/EWG;

(c) być zaopatrzone podczas transportu w:

- załączony dokument handlowy poświadczony przez urzędowego weterynarza. Dokument ten musi:

- poza szczegółowymi danymi przewidzianymi w załączniku I, roz. VII (2) zawierającymi w przypadku mrożonego mięsa pełny

- miesiąc i rok zamrożenia być opatrzona numerem kodowym, według którego można zidentyfikować urzędowego weterynarza,

- być przechowywany przez odbiorcę przez okres co najmniej jednego roku w celu przedłożenia na żądanie właściwym władzom.

Szczegółowe przepisy odnoszące się do zastosowania tego punktu, a zwłaszcza te, które dotyczą przydziału numerów kodowych i opracowania jednej lub więcej list stwierdzających tożsamość urzędowych

weterynarzy, zostaną przyjęte stosownie do procedury określonej w art. 22,

- urzędowe świadectwo zdrowia odpowiadające wzorcowi przedstawionemu w załączniku II, w przypadku mięsa z zakładu przetwórstwa dziczyzny w rejonie lub strefie ograniczeń, lub mięsa przeznaczonego na przesłanie do innego państwa członkowskiego po przejeździe w **zawierdzonym** samochodzie ciężarowym przez kraj trzeci;
- (d) być transportowane w należytych warunkach higienicznych stosownie do załącznika I roz. XI;
- (e) być pozyskiwane w przypadku części tusz lub mięsa z kośćmi drobnej zwierzyny dzikiej, w warunkach podobnych do tych, które przewidziano w art. 3 (B) dyrektywy 71/118/EWG, w przedsiębiorstwach zatwierdzonych specjalnie do tego celu, stosownie do art. 7 niniejszej dyrektywy;
- (f) być oznakowane ze wskazaniem gatunku zwierząt, z zastrzeżeniem dyrektywy Rady 79/112/EWG z 18 grudnia 1978 dotyczącej zbliżeniu przepisów prawnych państw członkowskich odnoszących się do znakowania, prezentacji i reklamowania artykułów spożywczych przeznaczonych na sprzedaż konsumentowi docelowemu ⁽³⁾.

Artykuł 4

1. Państwa członkowskie zagwarantują, że:
  - (a) mięso określone jako niezdatne do spożycia **przez człowieka** może być wyraźnie odróżnione od mięsa określonego jako zdatne do spożycia;
  - (b) mięso określone jako niezdatne do spożycia jest przetwarzane stosownie do dyrektywy Rady 90/667/EWG z 27 listopada 1990, określającej przepisy weterynaryjne dotyczące rozporządzania odpadami zwierzęcymi, ich przetwarzania, umieszczania na rynku oraz zapobiegania czynnikom chorobotwórczym w żywności pochodzącej od zwierząt i ryb oraz stosownie do dyrektywy uzupełniającej 90/425/EWG ⁽¹⁾.
2. Mięso pochodzące z obszaru objętego ograniczeniami weterynaryjnymi będzie podlegać szczegółowym przepisom, jakie zostaną określone na zasadzie rozpatrywania każde-

go z przypadków indywidualnie, stosownie do procedury określonej w art. 22.

3. Szczegółowe przepisy umożliwiające **realizację** niniejszego artykułu zostaną, w razie konieczności, określone stosownie do procedury określonej w art. 22.

Artykuł 5

Państwa członkowskie zagwarantują, że handlem objęte będą jedynie następujące towary:

1. pozbawiona skóry i wypatroszona dzika zwierzyna spełniająca wymagania określone w art. 3 i 4, lub świeże mięso z dzikich zwierząt;
2. niepozbawiona skóry i niewypatroszona drobna zwierzyna dzika, nie poddana mrożeniu ani głębokiemu mrożeniu, która podlega kontroli stosownie do trzeciego akapitu art. 3 (1) (b) (ii), z zastrzeżeniem, że jest ona przetwarzana i magazynowana w oddzieleniu od świeżego mięsa objętego dyrektywą 64/433/EWG, mięsa drobiowego oraz pozbawionego skóry i piór mięsa zwierzyny drobnej;
3. niepozbawiona skóry gruba zwierzyna:

⁽¹⁾ O. J. Nr L 363, 27.12.1990, s. 51.

- (a) która spełnia wymagania art. 3 (1) (a) akapit pierwszy i drugi, art. 3 (1) (c) oraz 3 (1) (d) akapit pierwszy;
- (b) której wnętrzości zostały objęte badaniem poubojowym w zakładzie przetwórstwa dziczyzny;
- (c) która jest zaopatrzona w świadectwo zdrowia odpowiadające wzorcowi sporządzoneму stosownie do procedury określonej w art. 22, podpisane przez urzędowego weterynarza w celu poświadczenia, że wynik badań poubojowych przewidzianego w **punkcie** (b) był zadowalający oraz że mięso zostało określone jako zdatne do spożycia;
- (d) która została schłodzona do temperatury pomiędzy -1°C i:
  - (i) +7°C i przechowywana w tej temperaturze podczas transportu do zakładu przetwórstwa w czasie maksimum siedmiu dni od badań poubojowych omówionych w (b), lub

(ii) +1°C i przechowywane w tej temperaturze podczas transportu do zakładu przetwórstwa w czasie maksimum piętnastu od badań poubojowych omówionych w (b).

Mięso pochodzące od takiej niepozabawionej skóry dzikiej zwierzyny nie może być opatrzone oznaczeniem zdrowotnym przewidzianym w art. 3 (4) (i), chyba, że po odarciu ze skóry w docelowym zakładzie przetwórstwa dziczyzny było ono poddane badaniu poubojowemu stosownie do załącznika I, roz. V, oraz zostało ocenione przez urzędowego weterynarza jako zdatne do spożycia.

Artykuł 6

Państwa członkowskie zagwarantują, że:

- zakłady przetwórstwa dziczyzny, które nie spełniają norm określonych w załączniku I, roz. I, oraz nie są objęte uchyleniami prawnymi przewidzianymi w art. 8, nie mogą być zatwierdzone stosownie do art. 7, oraz że produkty pochodzące z takich przedsiębiorstw nie są opatrzone oznaczeniem zdrowotnym przewidzianym w załączniku I, roz. Vii, i nie mogą stanowić przedmiotu handlu,
- dzika zwierzyna, która nie spełnia wymagań art. 3, nie może podlegać wymianie handlowej lub być importowana z krajów trzecich,
- wnętrzności dzikiej zwierzyny określone jako zdatne do spożycia nie mogą podlegać wymianie handlowej o ile nie zostały poddane stosownej obróbce, stosownie do dyrektywy Rady 77/99/EWG dotyczącej problemów zdrowotnych mających wpływ na handel produktami mięsnymi wewnątrz Wspólnoty⁽¹⁾.

Artykuł 7

1. Każde z państw członkowskich sporządzi listę zatwierdzonych zakładów przetwórstwa dziczyzny posiadających numer zatwierdzenia weterynaryjnego. Państwa członkowskie mogą, dla potrzeb przetwórstwa dziczyzny, zatwierdzić przedsiębiorstwa zatwierdzone stosownie do dyrektyw 64/433/EWG i 71/118/EWG, o ile wyposażenie tych przedsiębiorstw będzie przystosowane do przetwarzania dziczyzny, a warunki pracy w nich

panujące będą przystosowane do wymogów norm higienicznych. Państwa członkowskie prześlą tę listę do innych państw członkowskich oraz do Komisji.

Dane państwo członkowskie nie zatwierdzi zakładu przetwórstwa dziczyzny, o ile uzna, że nie odpowiada ono wymogom niniejszej dyrektywy.

W przypadku, gdyby warunki higieniczne okazały się niewłaściwe, a środki prawne przewidziane w załączniku I, roz. V (5), punkt drugi, okazały się niewystarczające, by zaradzić tej sytuacji, odpowiednie władze zawieszają czasowo zatwierdzenie.

Jeżeli operator lub kierownik zakładu przetwórstwa dziczyzny nie naprawi zauważonych niedociągnięć w czasie ustalonym przez odpowiednie władze, wycofują one zatwierdzenie.

Rozpatrywane państwo członkowskie weźmie pod uwagę wyniki każdej z kontroli przeprowadzonych stosownie do art. 12. Pozostałe państwa członkowskie oraz Komisja

⁽¹⁾ O. J. Nr L 26, 31.01.1977, s 85, oraz zawierający określenia prawne O. J. Nr L 57, 02.03.1992, s. 4. Uzupełniona i zaktualizowana po raz ostatni w dyrektywie 92/5/EWG (O. J. Nr L 57, 02.03.1992, s.1).

zostaną poinformowane o zawieszeniu lub wycofaniu zatwierdzenia.

2. Operator lub kierownik zakładu przetwórstwa dziczyzny musi, stosownie do ustępu 4, przeprowadzać regularne kontrole ogólnej higieny warunków produkcji w tym przedsiębiorstwie, między innymi, za pomocą kontroli mikrobiologicznych.

Kontrole muszą obejmować przybory, instalacje i urządzenia mechaniczne na każdym etapie produkcji oraz w miarę potrzeby, także produkty.

Operator lub kierownik zakładu przetwórstwa dziczyzny musi informować urzędowego weterynarza lub weterynaryjnych ekspertów Komisji o charakterze, częstotliwości i wynikach kontroli przeprowadzonych w tym celu, podając, w razie potrzeby, nazwę laboratorium przeprowadzającego badania.

Charakter kontroli, ich częstotliwość oraz metody pobierania próbek i metody badań

bakteriologicznych zostaną ustalone stosownie do procedur określonych w art. 22.

3. Operator lub kierownik zakładu przetwórstwa dziczyzny musi ustalić program szkolenia personelu umożliwiający pracownikom spełnienie warunków higienicznych produkcji dostosowanych do ogólnej struktury produkcji.

Urzędowy weterynarz odpowiedzialny za dany zakład przetwórstwa dziczyzny musi być zaangażowany w planowanie i realizację tego programu.

4. Inspekcje i kontrole zakładów przetwórstwa dziczyzny będą przeprowadzone pod nadzorem urzędowego weterynarza, któremu mogą towarzyszyć pomocnicy, stosownie do art. 9 dyrektywy 64/433/EWG. Urzędowy weterynarz musi mieć w każdej chwili wolny dostęp do wszystkich części zakładu przetwórczego celem upewnienia się, iż niniejsza dyrektywa jest realizowana oraz, w razie zaistnienia wątpliwości co do pochodzenia mięsa lub ubitej zwierzyny dzikiej, dostęp do dokumentacji, która ułatwi mu odnalezienie terenu łowieckiego, z którego pochodzą zwierzęta.

Urzędowy weterynarz musi regularnie analizować wyniki kontroli przewidzianych w ustępie 2. Może on, na podstawie takiej analizy, przeprowadzać dalsze badania mikrobiologiczne na wszystkich etapach produkcji lub badania produktów.

Wyniki tych analiz będą spisane w raporcie, którego wnioski i zalecenia będą przedstawione do wglądu operatorowi lub kierownikowi przedsiębiorstwa, którzy skorygują odnotowane niedociągnięcia celem poprawienia warunków higienicznych.

Artykuł 8

1. Państwa członkowskie mogą, do dnia 31 grudnia 1996 r., upoważnić te zakłady przetwórstwa dziczyzny, które w dniu zgłoszenia niniejszej dyrektywy nie zostały ocenione jako realizujące warunki zatwierdzenia, do pominięcia niektórych wymagań określonych w załączniku I, pod warunkiem, że **mięso pochodzące z tych przedsiębiorstw posiada** oznaczenie krajowe.

2. Prawo do uchylenia się od wymagań wspomniane w ustępie 1 może być przyznane tylko tym zakładom przetwórstwa, które, przed dniem 1 kwietnia 1993 r., przedłożyły właściwym władzom wnioski o uchylenie.

Wniosek ten musi być złożony z planem pracy oraz programem określającym okres czasu, w którym dany zakład przetwórczy będzie mógł spełnić wymagania omówione w ust. 1.

3. Przed dn. 1 października 1992 roku państwa członkowskie przekażą do wiadomości Komisji kryteria, jakie przyjęły, aby zdecydować, czy dane przedsiębiorstwo lub kategoria przedsiębiorstw są objęte przepisami niniejszego artykułu.

Artykuł 9

Państwa członkowskie powierzą służbie lub organowi centralnemu zadanie gromadzenia i korzystania z wyników badań poubojowych przeprowadzonych przez urzędowego weterynarza odnośnie diagnozowania chorób zakaźnych dla człowieka.

W przypadku orzeczenia takiej choroby, wyniki

⁽¹⁾ O. J. Nr L 378, 31.12.1982, s. 58. Uzupełniona po raz ostatni w dyrektywie 90/134/EWG (O. J. Nr L 76, 22. 03.1990, s. 23).

dla poszczególnych przypadków będą, w najkrótszym możliwym czasie, przekazywane do właściwych władz weterynaryjnych odpowiedzialnych za nadzór nad obszarem łowieckim, z którego pochodzi omawiana dzika zwierzyna.

Państwa członkowskie przedłożą Komisji informacje na temat niektórych chorób, a zwłaszcza przypadków, w których stwierdzono choroby zakaźne dla człowieka.

Komisja, działając stosownie do procedury określonej w art. 22, przyjmie szczegółowe przepisy niezbędne dla zrealizowania niniejszego artykułu, a zwłaszcza dotyczące:

- częstotliwości, z jaką informacje muszą być przekazywane do Komisji,
- rodzaju informacji,
- choroby, do której stosować się ma gromadzenie informacji,
- procedur gromadzenia i korzystania z informacji.

Artykuł 10

1. Państwa członkowskie zagwarantują, że przeglądy weterynaryjne zwierzyny dzikiej będą przeprowadzane w regularnych odstępach czasu na obszarach łowieckich znajdujących się na terytorium tych państw
2. W tym celu centralnej służbie lub organowi zostanie powierzone zadanie gromadzenia i korzystania z wyników kontroli weterynaryjnych przeprowadzanych stosownie do niniejszej dyrektywy, w przypadku stwierdzenia chorób zakaźnych dla człowieka lub zwierząt, lub stwierdzenia pozostałości, przekraczających dopuszczalny poziom.
3. W przypadku stwierdzenia choroby lub okoliczności określonych w ust. 2, wyniki przeglądu odnoszące się do konkretnego przypadku zostaną przedłożone, w możliwie najkrótszym czasie, właściwym władzom odpowiedzialnym za nadzór nad danym obszarem łowieckim.
4. W zależności od warunków epizootycznych, właściwe władze przeprowadzą szczegółowe testy dotyczące dzikiej zwierzyny w celu wykrycia obecności chorób wspomnianych w załączniku I do dyrektywy Rady 82/894/EWG z dnia 21 grudnia 1982 r. o zgłaszaniu chorób zwierzęcych wewnątrz Wspólnoty ⁽¹⁾.

Obecność chorób będzie zgłaszana Komisji oraz pozostałym państwom członkowskim, stosownie do rzeczonyj dyrektywy.

Artykuł 11

1. [wykreślony przez 96/23/EC \(OJL 125, 23.05.96, str. 10\)](#)
2. Biorąc pod uwagę wyniki kontroli przedstawionych w ustępie 1 i art. 10 (4) państwa członkowskie zagwarantują, że dzika zwierzyna i jej mięso pochodzące z obszarów łowieckich objętych kontrolami zostaną wykluczone z handlu.
3. Komisja przyjmie szczegółowe przepisy dla [zastosowania](#) niniejszego artykułu stosownie do procedur określonych w art. 22.

Artykuł 12

O ile będzie to konieczne dla jednolitego zastosowania niniejszej dyrektywy, eksperci weterynaryjni z Komisji mogą we współpracy z właściwymi władzami krajowymi przeprowadzić kontrole na miejscu. W szczególności mogą oni ocenić na drodze kontroli reprezentatywnego odsetka zakładów przetwórstwa dziczyzny, czy właściwe władze gwarantują wypełnienie przez zatwierdzone zakłady przetwórstwa postanowień niniejszej dyrektywy. Komisja poinformuje państwa członkowskie o wynikach przeprowadzonych kontroli.

Państwo członkowskie, na którego terytorium przeprowadzana jest kontrola, winno udzielić ekspertom wszelkiej możliwej pomocy w wypełnianiu ich obowiązków.

Szczegółowe przepisy dla realizacji niniejszego artykułu zostaną przyjęte stosownie do procedury określonej w art. 22.

Artykuł 13

1. Z zastrzeżeniem szczegółowych przepisów niniejszej dyrektywy, urzędowy weterynarz lub właściwe władze przeprowadzą wszelkie kontrole weterynaryjne, jakie uznają za stosowne, o ile istnieje podejrzenie, że ustawodawstwo weterynaryjne nie jest przestrzegane, lub, gdy istnieje wątpliwość, że mięso z dzikiej zwierzyny jest zdatne do spożycia.
2. Państwa członkowskie podejmą środki administracyjne i / lub karne dla ukarania każdego naruszenia ustawodawstwa weterynaryjnego Wspólnoty, zwłaszcza, gdy stwierdzi się, iż sporządzone zaświadczenie lub dokumenty nie odpowiadają faktycznemu stanowi mięsa z dzikiej zwierzyny, że oznaczenia identyfikacyjne nie są zgodne z przepisami, że mięso z dzikiej zwierzyny nie było przedstawione do kontroli lub, że takie mięso nie zostało wykorzystane dla pierwotnie określonych potrzeb.

Artykuł 14

1. Przepisy określone w dyrektywie Rady 89/662/EEC dotyczące kontroli weterynaryjnych przewidzianych do przeprowadzenia w handlu wewnątrz Wspólnoty celem utworzenia rynku wewnętrznego stosować się będą zwłaszcza do struktury i działań podejmo-

wanych w następstwie kontroli przeprowadzonych przez kraj przeznaczenia, oraz do środków ochronnych przewidzianych do stosowania w związku z problemami zdrowotnymi oddziałującymi na produkcję i dystrybucję mięsa z dzikiej zwierzyny na terytorium Wspólnoty.

2. Dyrektywa 89/662/EWG zostanie uzupełniona w następujący sposób:

(a) w załączniku A, dodany będzie następujący akapit:

„Dyrektywa Rady 92/45/EWG z dnia 16 czerwca 1992 roku dotycząca zdrowia publicznego i problemów zdrowia zwierząt odnoszących się do uboju dzikiej zwierzyny i umieszczania na rynku mięsa z dzikiej zwierzyny (O. J. Nr L 268, 14.09.1992, s. 35)”

(b) w załączniku B, akapit „mięso z dzikiej zwierzyny” będzie usunięty.

3. W artykule 2 (d) dyrektywy 77/99/EWG zostanie dodany następujący akapit:

„Art. 2 (1) (d) dyrektywy Rady 92/45/EWG (*) i spełnienie wymagań art. 3 i 5,

(*) O. J. Nr L 268, 14. 09.1992, s. 35.”.

ROZDZIAŁ III

Przepisy odnoszące się do importu towarów do Wspólnoty

Artykuł 15

Warunki odnoszące się do umieszczania na rynku mięsa z dzikiej zwierzyny importowanego z krajów trzecich będą przynajmniej odpowiednikiem warunków określonych odnośnie produkcji i umieszczania na rynku mięsa z dzikiej zwierzyny otrzymywanego stosownie do rozdziału II, z pominięciem warunków zawartych w art. 6 i 8.

Artykuł 16

1. W celu jednolitego zastosowania art. 15, zastosuje się przepisy zawarte w kolejnych ustępach.

2. Mięso z dzikiej zwierzyny przeznaczone do importu do Wspólnoty musi:

(a) pochodzić z krajów trzecich lub ich części, z których import towarów nie jest zabroniony ze względów weterynaryjnych;

(b) pochodzić z danego kraju trzeciego objętego listą, która zostanie przygotowana stosownie do ustępu 3 (a);

(c) być opatrzone świadectwem zdrowia odpowiadającym wzorcowi, który zostanie zredagowany zgodnie z procedurą określoną w art. 22, podpisanym przez właściwe władze i potwierdzającym, że dane produkty spełniają wymagania zawarte w roz. II lub wszelkie dodatkowe warunki, bądź dają równoważne gwarancje omówione w ustępie 3 (c) i pochodzą z przedsiębiorstw dających gwarancje przewidziane w załączniku I.

3. Stosownie do procedury określonej w art. 22 ustalone zostaną:

(a) tymczasowa lista krajów trzecich lub ich części mogących zapewnić państwom członkowskim i Komisji warunki i gwarancje omówione w ust. 2 (c), oraz lista przedsiębiorstw, którym wyżej wymienione mogą dać te gwarancje.

Lista tymczasowa zostanie opracowana na podstawie list przedsiębiorstw zatwierdzonych i nadzorowanych przez właściwe władze państw trzecich. Po sprawdzeniu przez Komisję, czy stosują się one do postanowień i przepisów ogólnych określonych w niniejszej dyrektywie;

(b) uaktualnienia do tej listy, w świetle kontroli przewidzianych w ust. 4;

(c) szczegółowe warunki i równoważne gwarancje odnoszące się do wymagań niniejszej dyrektywy, inne niż te, które przewidują niedopuszczenie mięsa do spożycia przez człowieka, a określone stosownie do art. 3 (2) (d) bądź te, które określono w art. 5 i w załączniku I, roz. IV i V, a także w odniesieniu do badań trychinoskopicznych metodą trawienia, stosownie do dyrektywy 77/96/ECC, z zastrzeżeniem, iż takie warunki i gwarancje nie mogą być mniej rygorystyczne od określonych w roz. II, wyłączając art. 6 i 8.

4. Eksperti Komisji oraz państw członkowskich będą przeprowadzać kontrole lokalne w celu sprawdzenia, czy:

- (a) gwarancje dane przez państwa trzecie dotyczące warunków produkcji i umieszczania produktów na rynku, mogą zostać uznane za równoważne gwarancjom stosowanym wewnątrz Wspólnoty;
- (b) warunki zawarte w artykule 18 są spełniane.

Eksperti z państw członkowskich odpowiedzialni za powyższe kontrole będą powoływani przez Komisję działającą na wniosek państw członkowskich.

Kontrole będą organizowane w imieniu Wspólnoty, która będzie ponosić koszty wszelkich wydatków w tym względzie. Częstotliwość tych kontroli oraz procedura ich przeprowadzania zostaną określone stosownie do procedury zawartej w art. 22.

5. W oczekiwaniu na zorganizowanie kontroli wymienionych w ust. 4, obowiązywać będą nadal przepisy krajowe odnoszące się do kontroli w krajach trzecich, wymagające zgłaszania, poprzez Stały Komitet Weterynaryjny, wszelkich zaniedbań w przestrzeganiu przepisów dotyczących higieny stwierdzonych podczas tych kontroli.

Artykuł 17

1. Państwa członkowskie zagwarantują, że dzika zwierzyna lub mięso z dzikiej zwierzyny objęte niniejszą dyrektywą będą importowane do Wspólnoty tylko w przypadku, gdy:
  - (a) są one opatrzone świadectwem przewidzianym w art. 16 (1) (c), obejmującym wymagania dotyczące zdrowia publicznego i zdrowia zwierząt wystawionym przez właściwe władze w czasie załadunku,
  - (b) spełniły wymagania kontroli określone w dyrektywie 90/675/EWG. ([Notatka MediaLex, od 1 lipca 1999 r. dyrektywa 97/78/EC z 18.12.1997](#)).

2. wykreślony

Artykuł 18

Listy przewidziane w art. 16 (2) mogą obejmować tylko te kraje trzecie lub ich części,

- (a) z których import nie podlega zakazowi z powodu występowania któregoś z chorób wy-

mienionych w załączniku A listy OIE, lub jakiegokolwiek innej choroby egzotycznej dla krajów Wspólnoty, lub choroby określonej zgodnie z art. 6, 7 i 14 dyrektywy 72/462/EWG⁽¹⁾ bądź art. 9 - 12 dyrektywy 91/494/EWG;

- (1) Dyrektywa Rady 72/462/EWG z dn. 12 grudnia 1972 dotycząca problemów zdrowia i inspekcji weterynaryjnych, związanych z importowaniem bydła, trzody chlewnej i świeżego mięsa z krajów trzecich (O. J. Nr L 302, 31.12.1972, s. 28). Uzupełniana po raz ostatni w dyrektywie 91/497/EWG (O. J. Nr L 268, 24.09.1991, s. 69).

- (b) które w świetle własnego ustawodawstwa i systemu służb weterynaryjnych oraz służb kontrolnych, uprawnień tych służb oraz nadzoru, któremu podlegają uznano, stosownie do art. 3 (2) dyrektywy 72/462/EWG lub art. 9 (2) dyrektywy 91/494/EWG, za zdolne do wprowadzenia w życie swego ustawodawstwa lub
- (c) których służby weterynaryjne mogą zapewnić przestrzeganie wymagań zdrowotnych odpowiadających wymaganiom określonym w roz. II.

Artykuł 19

1. Zasady i przepisy określone w dyrektywie 90/675/EWG ([Notatka MediaLex, od 1 lipca 1999 r. dyrektywa 97/78/EC z 18.12.1997](#)) będą obowiązywać zwłaszcza w odniesieniu do organizowania i uzupełniania kontroli przewidzianych przez państwa członkowskie oraz środków zabezpieczających przewidzianych do wprowadzenia.
2. W oczekiwaniu na realizację decyzji przewidzianych w art. 8 (3) i art. 30 dyrektywy 90/675/EWG, obowiązywać będą stosowne przepisy krajowe gwarantujące realizację art. 8 (1) i (2) niniejszej dyrektywy, z zastosowaniem zgodności z zasadami i przepisami omówionymi w pierwszym podpunkcie niniejszego artykułu.

ROZDZIAŁ IV

Ustalenia końcowe

Artykuł 20

Niniejsza dyrektywa nie będzie miała wpływu na przepisy Wspólnoty zatwierdzone dla potrzeb ochrony dzikiej przyrody.

Artykuł 21

Załączniki będą uzupełniane przez Radę głosującą na zasadzie kwalifikowanej większości nad propozycjami Komisji, przede wszystkim w celu adaptowania ich dla potrzeb postępu technologicznego.

Artykuł 22.

1. W przypadku, gdyby procedura określona w niniejszym artykule miała być realizowana, kwestie zostaną bezzwłocznie przedłożone Stałemu Komitetowi Weterynaryjnemu (określanemu dalej jako Komitet), powołanemu na mocy dyrektywy 68/361/EWG ⁽¹⁾ przez jego przewodniczącego, z jego inicjatywy własnej, bądź na wniosek danego państwa członkowskiego.
2. Przedstawiciel Komisji przedłoży Komitetowi plan środków prawnych, jakie należy przedsięwziąć. Komitet wyda opinię dotyczącą tego planu w czasie określonym przez przewodniczącego, w zależności od pilności sprawy. Opinia ta będzie wydana większością głosów określoną w art. 148 (2) traktatu, w przypadku decyzji, które wymagają zaakceptowania przez Radę na wniosek Komisji. Głosy przedstawicieli państw członkowskich w ramach Komitetu będą rozpatrywane w sposób określony w powyższym artykule. Przewodniczący nie będzie głosował.
3. (a) Komisja zatwierdzi przewidziane środki prawne i bezzwłocznie wprowadzi je w życie, jeżeli będą one zgodne z opinią Komitetu.
(b) Jeżeli przewidziane środki nie będą zgodne z opinią Komitetu lub, gdy nie zostanie wydana żadna opinia, Komisja bezzwłocznie przedłoży Radzie propozycję dotyczącą środków prawnych, jakie należy przedsię-

wziąć. Rada działać będzie w oparciu o kwalifikowaną większość głosów.

Jeżeli w ciągu trzech miesięcy od chwili przedłożenia sprawy Radzie nie podejmie ona stosownych działań Komisja przyjmie zaproponowane środki prawne, chyba, że

Rada odrzuci rzezone środki zwykłą większością głosów.

Artykuł 23

1. Państwa członkowskie wprowadzą w życie ustawy, rozporządzenia i przepisy administracyjne niezbędne do zastosowania niniejszej dyrektywy przed dn. 1 stycznia 1994, o czym bezzwłocznie poinformują Komisję. Każdy środek prawny przyjęty przez państwa członkowskie będzie zawierał adnotacje do niniejszej dyrektywy lub zostanie opatrzony taką adnotacją w chwili oficjalnej publikacji. Metody sformułowania adnotacji zostaną określone przez państwa członkowskie.
2. Państwa członkowskie informują Komisję o kryteriach głównych przepisów prawa krajowego, które przyjmą w dziedzinie regulowanej przez niniejszą dyrektywę.
3. Ustalenie nieprzekraczalnego terminu dostosowania prawa krajowego na dzień 1 stycznia 1994 roku pozostanie **bez zastrzeżeń** dla zniesienia kontroli weterynaryjnych na granicach, przewidzianych w dyrektywie 89/662/EWG.

Artykuł 24

Dyrektywa niniejsza jest skierowana do państw członkowskich.

Sporządzono w Luksemburgu, dn. 16 czerwca 1992 r.

W imieniu Rady
Przewodniczący
Arlindo Marques Cunha

(¹) O. J. Nr L 255, 18.10.1968, s.23

ZAŁĄCZNIK I

ROZDZIAŁ I

OGÓLNE WARUNKI ZATWIERDZENIA ZAKŁADÓW PRZETWÓRSTWA

Zakład przetwórstwa winien być wyposażony **co najmniej** w:

1. następujące pomieszczenia:

- wystarczające obszerne pomieszczenie - chłodnię, przeznaczone do odbioru dzikiej zwierzyny,
- pomieszczenie przeznaczone do przeprowadzania kontroli oraz, w razie konieczności, patroszenia, odskórzania i skubania,
- pomieszczenie do krojenia i innych rodzajów obróbki, wystarczająco obszerne dla potrzeb zakładu; pomieszczenie to musi posiadać stosowne urządzenia chłodzące oraz przyrząd do pomiaru temperatury,
- pomieszczenie do pakowania i wysyłki, o ile czynności te są wykonywane w zakładzie przetwórczym, oraz, o ile spełnione są warunki w roz. VIII, punkt 5 niniejszej dyrektywy; jeżeli warunki te nie są spełnione, należy wydzielić osobne pomieszczenie dla celów wysyłki,
- wystarczająco obszerne wychładzalnie lub chłodnie do magazynowania mięsa z dzikiej zwierzyny;

2. w pomieszczeniach, w których mięso jest produkowane, obrabiane lub magazynowane oraz w miejscach i korytarzach, przez które mięso jest transportowane:

(a) wodoodporny materiał na podłogi, łatwy do mycia i dezynfekowania, odporny na gnicie i ułożony w taki sposób, by ułatwić odprowadzanie wody; woda musi być odprowadzana kanałami w kierunku ścieku wyposażonego w kraty i syfony kanalizacyjne, w celu zapobiegania wydzielania się zapachów.

Jednakże:

- w wychładzalniach lub chłodniach wystarczające będzie urządzenie, za pomocą którego z łatwością można usuwać wodę
  - w magazynach oraz miejscach i korytarzach, przez które transportowane jest mięso, wystarczające będzie wodoodporne i odporne na gnicie pokrycie podłogowe;
- (b) gładkie, trwałe, nieprzepuszczalne ściany o pomalowanych na jasno, zmywalnych powłokach sięgających do wysokości co najmniej 2 metrów; w wychładzalniach lub chłodniach i w magazynach ściany muszą być powleczone co najmniej do wysokości składowych. Z wyjątkiem magazynów połączenia pomiędzy ścianami i podłogą muszą być zaokrąglone lub podobnie wykończone.

Jednakże, zastosowanie ścian drewnianych w magazynach zakładów przetwórczych już działających w czasie obwieszczenia niniejszej dyrektywy nie stanowi podstawy do wstrzymania zatwierdzenia tych zakładów;

- (c) drzwi wykonane z wytrzymałego, odpornego na korozję materiału, lub, w przypadku drzwi drewnianych, powleczone gładkim i nie przepuszczalnym pokryciem na wszystkich powierzchniach;
- (d) odporne na korozję i bezwonne materiały izolacyjne;
- (e) odpowiedni system wentylacji i pochłaniania pary;
- (f) odpowiednie naturalne lub sztuczne oświetlenie nie zniekształcające kolorów;
- (g) czysty i łatwo zmywalny sufit, lub, zamiast tego, pokrycie dachu o wewnętrznej powierzchni spełniającej te warunki;
3. (a) dostateczną liczbę urządzeń służących do mycia i dezynfekcji rąk oraz do mycia urządzeń ciepłą wodą, umieszczonych możliwie najbliżej stanowisk pracy. Krany nie mogą być ręcznie uruchamiane. Urządzenia do mycia rąk muszą być wyposażone w ciepłą i zimną bieżącą wodę lub wodę zmieszaną do odpowiedniej temperatury, środki czyszczące i dezynfekujące oraz środki higieny przeznaczone do suszenia rąk;
- (b) urządzenia do dezynfekcji narzędzi gorącą wodą o temperaturze nie niższej niż 82°C;
4. odpowiednie urządzenia do ochrony przed szkodnikami, tj. owadami i gryzoniami;
5. (a) narzędzia i sprzęt do pracy, tj. stoły do krojenia, kontenery, pasy transmisyjne oraz piły, wykonane z odpornego na korozję materiału, nie podatnego na działanie zepsutego mięsa oraz łatwe do czyszczenia i dezynfekowania. Powierzchnie wchodzące w kontakt lub mogące wchodzić w kontakt z mięsem, łącznie ze spoinami i złączami, muszą pozostać gładkie. Stosowanie drewna jest zabronione, z wyjątkiem pomieszczeń, w których jedynym rodzajem magazynowanego mięsa jest mięso higienicznie opakowane;
- (b) odporny na korozję osprzęt i wyposażenie spełniające wymogi higieniczne pod względem:
- obróbki mięsa
  - magazynowania kontenerów na mięso w taki sposób, by ani mięso, ani kontenery nie wchodziły w bezpośredni kontakt z podłogą lub ścianami;
- (c) urządzenia do higienicznej obróbki i zabezpieczania mięsa podczas załadunku i rozładunku, wraz z odpowiednio rozplanowaną i wyposażoną powierzchnią odbiorczą i **zbiorczą**;
- (d) pojemniki do przechowywania mięsa nie przeznaczonego do spożycia, wykonane ze specjalnego wodoszczelnego i odpornego na korozję materiału zaopatrzone w pokrywy i elementy złączne w celu uniemożliwienia osobom niepowołanym usuwania z nich rzeczy lub zamykane pomieszczenie do przechowywania takiego mięsa, jeśli jego ilości są wystarczająco duże, lub, jeśli mięso nie jest usuwane lub niszczone pod koniec każdego dnia pracy. Jeżeli mięso takie jest usuwane kanalami, należy je tak skonstruować i zainstalować, by uniknąć jakiegokolwiek ryzyka skażenia mięsa;
- (e) urządzenie do magazynowania, klinicznych warunkach, materiałów do owijania i pakowania, o ile takie czynności są przeprowadzane w danym zakładzie;
6. sprzęt chłodniczy do utrzymywania odpowiedniej temperatury mięsa na poziomach określonych w tej dyrektywie. Sprzęt ten musi zawierać system do spuszczenia wody kondensacyjnej zabezpieczający przed skażeniem mięsa;
7. odpowiedni zasób gorącej wody pitnej, odpowiadającej parametrom określonym w załącznikach D i E dyrektywy 80/778/EWG. Jednakże zapas wody nie nadającej się do picia może być, w wyjątkowych przypadkach przeznaczony do produkcji pary, zwalczania pożarów i schładzania urządzeń chłodniczych, o ile rury zainstalowane dla tych celów wykluczają użycie tej wody dla innych potrzeb i nie stanowią ryzyka skażenia mięsa. Rury z wodą nie nadającą się do picia muszą być wyraźnie odróżnione od rur z wodą pitną;
8. odpowiedni zasób gorącej wody pitnej w rozumieniu dyrektywy 80/778/EWG ⁽¹⁾;
9. systemy usuwania odpadów ciekłych i stałych spełniające wymogi higieniczne;
10. odpowiednio wyposażone, zamykane pomieszczenia do wyłącznego użytku służb weterynaryjnych, lub stosowne urządzenia w pomieszczeniach magazynowych;
11. urządzenia umożliwiające przeprowadzanie w dowolnym czasie kontroli weterynaryjnych przewidzianych w niniejszej dyrektywie;

12. odpowiednią liczbę przebieralni z gładkimi, wodoodpornymi, zmywalnymi ścianami i podłogami, umywalkami, prysznicami i toaletami spłukiwanymi silnym strumieniem wody, wyposażonych w taki sposób, by zabezpieczyć czyste części budynku przed skażeniem. Drzwi toalety nie powinny otwierać się bezpośrednio do pomieszczeń pracy. Pysznice nie są konieczne w chłodniach składowych otrzymujących i przechowujących tylko higienicznie pakowane mięso. Umywalki muszą być wyposażone w zimną i gorącą bieżącą wodę lub wodę zmieszaną do odpowiedniej temperatury, środki do mycia i dezynfekcji rąk i środki higieny przeznaczone do suszenia rąk. Krany umywarek nie mogą być ręcznie uruchamiane. Wystarczająca liczba takich umywarek musi być umieszczona blisko toalet;

(¹) Dyrektywa Rady 80/778/EWG, z 15 lipca 1980 dotycząca jakości wody przeznaczonej do spożycia (O. J. Nr L 353, 17.12.1990, s. 59).

13. miejsce i odpowiednie urządzenia do czyszczenia i dezynfekcji środków transportu, z wyjątkiem chłodni składowych przyjmujących i eksportujących wyłącznie higienicznie pakowane mięso. Jednakże te miejsca i urządzenia nie są konieczne, o ile istnieją przepisy nakazujące, by środki transportu były czyszczone i dezynfekowane przy wykorzystaniu oficjalnie do tego przeznaczonych urządzeń;

14. pomieszczenie lub bezpieczne miejsce do składowania detergentów, środków dezynfekujących oraz podobnych substancji.

ROZDZIAŁ II

HIGIENA PERSONELU, POMIESZCZEŃ I SPRZĘTU W ZAKŁADACH

1. Personel, pomieszczenia i sprzęt podlegać będą wymogom absolutnej czystości. W szczególności:

(a) personel zajmujący się obróbką mięsa lub pracujących w pomieszczeniach i miejscach, w których mięso poddawane jest obróbce, pakowane i transportowane, muszą mieć czyste i łatwo zmywalne nakrycia głowy i obuwie, stroje robocze w jasnych kolorach, oraz, w razie konieczności, osłonę szyi lub inne ubiory ochronne. Pracownicy zajmujący się obróbką mięsa muszą zakładać czyste stroje robocze na początku każdego dnia pracy, zmieniać te stroje w ciągu dnia, o ile zajdzie taka potrzeba oraz myć i dezynfekować ręce kilkakrotnie w ciągu dnia pracy i przy każdorazowym wznawianiu pracy. Osoby, które miały kontakt z zakażoną zwierzyną lub mięsem, muszą natychmiast dokładnie umyć ręce i ramiona ciepłą wodą oraz zdezynfekować je. Palenie jest zabronione w pomieszczeniach pracy, magazynach, miejscach załadunku, przyjmowania, rozładunku i wyładunku oraz w innych miejscach i korytarzach, którymi transportowane jest mięso z dzikich zwierząt;

(b) żadne zwierzęta nie mogą wejść na teren zakładu. Gryzonie, owady oraz inne szkodniki muszą być systematycznie likwidowane;

(c) sprzęt i przyrządy używane do obróbki mięsa będą utrzymywane w czystości i dobrym stanie technicznym. Będą one starannie czyszczone i dezynfekowane kilkakrotnie w ciągu dnia pracy, pod koniec dnia pracy oraz po zabrudzeniu, a przed ponownym użyciem.

2. Pomieszczenia, przyrządy i sprzęt roboczy nie mogą być użyte do celów innych niż obróbka świeżego mięsa, mięsa drobiowego i dziczyzny. Krojenie dzikich zwierząt i dzikiego ptactwa musi odbywać się w różnym czasie, a rozbieralnia mięsa musi być dokładnie sprzątnięta i wydezynfekowana przed ponownym wykorzystaniem do krojenia mięsa innej kategorii.

Przyrządy służące do krojenia mięsa muszą być używane wyłącznie **do krojenia mięsa** zgodnie ze swym przeznaczeniem.

3. Narzędzia nie mogą być pozostawiane w mięsie; oczyszczanie mięsa poprzez wycieranie tkaniną lub innymi materiałami oraz (inflation ?) jest zabronione.

4. Mięso i pojemniki na mięso nie mogą mieć bezpośredniego kontaktu z podłożem.
5. Do wszystkich celów należy używać wody pitnej. Jednakże woda nie nadająca się do picia może być użyta w wyjątkowych przypadkach do produkcji pary i schładzania urządzeń chłodniczych pod warunkiem, że rury zainstalowane dla tych celów wykluczają użycie tej wody dla innych potrzeb i nie stanowią ryzyka skażenia mięsa. Rury z wodą nie nadającą się do picia muszą być sposób wyraźny różnić się od rur z wodą pitną.
6. Rozsypywania trocin lub innych tego typu substancji na podłogi pomieszczeń roboczych i magazynów jest zabronione.
7. Detergenty, środki odkażające i inne tego typu substancje muszą być tak stosowane, by zapobiec ich kontaktowi z narzędziami, sprzętem roboczym i mięsem. Narzędzia te oraz sprzęt roboczy muszą być po użyciu dokładnie opłukane pitną wodą.
8. Osobom mogącym skazić mięso nie wolno pracować przy jego obróbce.
Wszystkie osoby rekrutowane do pracy przy obróbce mięsa będą musiały przedstawić zaświadczenie lekarskie, stwierdzające, że nie istnieją żadne przeszkody do wykonywania przez nie tej pracy. Nadzór medyczny nad tymi osobami będzie regulowany poprzez ustawodawstwa krajowe obowiązujące w danym państwie członkowskim.

ROZDZIAŁ III

ZASADY HIGIENY PRZY PREPAROWANIU DZICZYNY ORAZ KROJENIU I OBRÓBCE MIĘSA Z DZIKIEJ ZWIERZYNY

1. Bezpośrednio po uboju dziczyzna musi być poddana następującym procesom:
  - gruba zwierzyna musi być wypatroszona,
  - trzewia piersiowe, nawet po oddzieleniu od tusz, a także wątrobę i śledzionę należy umieścić i przechowywać razem ze zwierzyną i umożliwić ich identyfikację tak, by urzędowy weterynarz mógł przeprowadzić badanie poubojowe trzewi w połączeniu z resztą tuszy; pozostałe trzewia brzuszne należy usunąć i poddać badaniom na miejscu. Głowę można usunąć jako trofeum myśliwskie,
  - **bez zastrzeżeń** przypadku przewidzianego w trzecim akapicie art. 3 (1) (a) niniejszej dyrektywy, drobna zwierzyna dzika może być całkowicie lub częściowo wypatroszona na miejscu lub w zakładzie przetwórstwa, do którego dziczyzna jest transportowana przy temperaturze otoczenia nie przekraczającej $+4^{\circ}\text{C}$ w ciągu 12 godzin od uboju.
2. Dzczyzna musi być schłodzona natychmiast po poddaniu jej zabiegom przewidzianym w ustępie 1 tak, by temperatura wewnętrzna wynosiła $+7^{\circ}\text{C}$ lub mniej w przypadku grubej zwierzyny, lub $+4^{\circ}\text{C}$ lub mniej w przypadku drobnej dziczyzny. Jeżeli temperatura wewnętrzna nie jest wystarczająco niska, zabita zwierzyna musi być przewieziona do zakładu przetwórstwa lub punktu odbioru w jak najkrótszym czasie, nie przekraczającym 12 godzin od czasu uboju, przy założeniach, że:
  - gruba zwierzyna musi być transportowana do zakładu przetwórstwa w jak najkrótszym czasie po poddaniu procesom przewidzianym w ustępie 1, w zadowalających warunkach higienicznych, a zwłaszcza z uniknięciem układania w stos oraz spiętrzania,
  - podczas transportu do zakładu przetwórczego, dziczyzna, której trzewia zostały już poddane badaniu pośmiertnemu, musi być opatrzona świadectwem wydanym przez weterynarza, poświadczającym pozytywny wynik badania i określającym przybliżony czas uboju.
3. Jeżeli zwierzęta nie zostały poddane patroszeniu na miejscu, należy je przeprowadzić bez zbędnego opóźnienia po przybyciu do zakładu przetwórstwa, z wyjątkiem przypadku omówionego w art. 3 (1) (d).
Płuca, serce, wątroba, nerki, śledziona i śródpiersie mogą zostać oddzielone od reszty ciała lub pozostać przytwierdzone do niego za pomocą naturalnych połączeń.

4. Do chwili ukończenia badania tusze oraz wnętrzności, które nie zostały poddane badaniu nie mogą mieć styczności z tuszami i wnętrznościami już skontrolowanymi; usuwanie, krojenie oraz dalsza obróbka tusz będzie zabroniona.
5. mięso odrzucone lub uznane za niezdatne do spożycia, żołądki, jelita oraz niejadalne produkty uboczne nie mogą mieć styczności z mięsem uznany za zdatne do spożycia. W tym celu należy umieścić je, możliwie najszybciej, w specjalnych pomieszczeniach lub pojemnikach rozlokowanych i zaprojektowanych w taki sposób, by uniknąć skażenia pozostałego mięsa.
6. Formowanie, oprawianie i dalsza obróbka i transport mięsa oraz wnętrzności muszą przebiegać zgodnie z wszelkimi wymogami higienicznymi. Jeżeli mięso takie jest pakowane, należy spełnić warunki określone w roz. VIII. Mięso pakowane i niepakowane muszą być magazynowane w osobnych pomieszczeniach.
7. Właściwe władze określają szczegółowe zasady odnoszące się do badania trofeów zatrzymanych przez myśliwych.

ROZDZIAŁ IV

WYMAGANIA ODNOSZĄCE SIĘ DO MIĘSA Z DZIKIEJ ZWIERZYNY, PRZEZNACZONEGO DO KROJENIA

1. Krojenie części mniejszych niż tusze lub półtusze grubej zwierzyny oraz obieranie z kości odbywać się mogą wyłącznie w zakładach przetwórstwa zatwierdzonych stosownie do art. 7 niniejszej dyrektywy lub dyrektyw 64/433/EWG i 71/118/EWG, i wyposażonych w pomieszczenia do odskórzania i rozbieralnie mięsa.
2. Operator lub kierownik zakładu winien ułatwiać przeprowadzanie czynności związanych z kontrolą zakładu, a zwłaszcza wszelkich niezbędnych form obsługi. Winien też udostępniać do dyspozycji służb nadzoru niezbędne urządzenia oraz, na wniosek urzędowego weterynarza odpowiedzialnego za nadzór, udzielać informacji o źródle, z którego pochodzi mięso sprowadzane do zakładu i o pochodzeniu ubitej dziczyzny.
3. (a) Mięso z dzikiej zwierzyny musi być dostarczane do pomieszczeń roboczych jeżeli i gdy jest potrzebne. Po skrojeniu i ewentualnym pakowaniu, mięso winno być przekazane do odpowiedniej wychładzalni lub chłodni.
(b) Mięso z dzikiej zwierzyny napływające do rozbieralni mięsa musi być skontrolowane i, w razie konieczności, pozbawione zbędnych części. Stanowisko pracy przeznaczone do wykonywania tych czynności musi być wyposażone w odpowiednie urządzenia i stosowne oświetlenie.
(c) Podczas krojenia, obierania z kości, owijania i pakowania, temperatura wewnętrzna mięsa z dzikiej zwierzyny musi być utrzymana na stałym poziomie $+7^{\circ}\text{C}$ lub niższym w przypadku grubej zwierzyny, oraz $+4^{\circ}\text{C}$ w przypadku drobnej zwierzyny. Podczas krojenia temperatura w rozbieralni mięsa nie może przekraczać $+12^{\circ}\text{C}$.
(d) Krojenie musi przebiegać tak, by uniknąć jakiegokolwiek zanieczyszczenia mięsa z dzikiej zwierzyny. Odłamki kości i skrzepy krwi muszą być usuwane. Mięso poddane krojeniu i nie przeznaczone do spożycia należy gromadzić w urządzeniach, pojemnikach lub pomieszczeniach wymienionych w roz. I, punkt 5 (d).

ROZDZIAŁ V

BADANIE POUBOJOWE

1. Wszystkie części dziczyzny muszą być poddane badaniom poubojowym w ciągu 18 godzin od chwili przyjęcia do zakładu przetwórstwa w celu ustalenia, czy mięso z dzikiej zwierzyny jest

zdatne do spożycia; zwłaszcza jamy ciała muszą zostać otwarte w celu umożliwienia badań wzrokowych.

2. Na wniosek urzędowego weterynarza kręgosłup oraz głowa winny być wzdłużnie rozszczepione.

3. Urzędowy weterynarz w ramach badań poubojowych musi przeprowadzić:

(a) badanie wzrokowe dziczyzny i jej organów.

Jeżeli wyniki badania wzrokowego nie pozwalają na dokonanie oceny, należy przeprowadzić dokładniejsze badania w laboratorium. Badania te mogą się ograniczać do ilości próbek wystarczającej do oceny ogółu dziczyzny zabitej podczas polowania;

(b) badanie nieprawidłowości konsystencji, koloru i woni;

(c) badanie palpacyjne organów, o ile uzna je za konieczne;

(d) analizę pozostałości metodą pobierania próbek, zwłaszcza w przypadku, gdy istnieją poważne przesłanki do uznania jej za uzasadnioną.

W przypadku przeprowadzania dokładniejszych badań na podstawie tychże przesłanek, weterynarz winien poczekać do zakończenia tego badania, nim rozpocznie ocenę ogółu lub części dziczyzny zabitej w czasie danego polowania, o której można przypuszczać, że wykazuje te same anomalie;

(e) wykrycie cech, świadczących o tym, że mięso stanowi zagrożenie dla zdrowia. Odnosi się to zwłaszcza do następujących przypadków:

(i) nieprawidłowego zachowania lub zaburzeń w ogólnym stanie żywych zwierząt, zgłoszonych przez myśliwego;

(ii) występowania guzów lub ropni, o ile są one liczne lub wpływające na stan organów wewnętrznych lub mięśni;

(iii) zapalenia stawów, zapalenia jąder, zmian w wątrobie i trzustce, zapalenia jelit lub okolicy pępkowej;

(iv) obecności ciał obcych w jamach ciała, zwłaszcza w żołądku i jelitach lub w moczu, w przypadku, gdy opłucna lub otrzewna są odbarwione;

(v) powstawania znacznych ilości gazu w przewodzie żołądkowo - jelitowym, wraz z odbarwieniem organów wewnętrznych;

(vi) znacznych nieprawidłowości barw, konsystencji lub woni tkanki mięśniowej lub organów;

(vii) złamań otwartych, o ile nie są bezpośrednio związane z polowaniem;

(viii) wycieńczenia oraz / lub ogólnego lub miejscowego obrzęku;

(ix) oznak świadczących o tym, że organy wewnętrzne przylegały ostatnio do opłucnej i otrzewnej;

(x) innych oczywistych rozległych zmian, takich jak odbarwienie lub gnicie.

4. Urzędowy weterynarz winien zarządzić konfiskatę mięsa z dzikiej zwierzyny:

- które charakteryzują zmiany chorobowe, z wyjątkiem niedawnych uszkodzeń, będących wynikiem zabicia, oraz zlokalizowanych wad rozwojowych i nieprawidłowości, o ile czynią one mięso niezdatnym do spożycia lub niebezpiecznym dla ludzkiego zdrowia.

- pochodzącego od zwierząt, które nie zostały zabite stosownie do krajowych przepisów łowieckich,

- u której, podczas badania poubojowego stwierdzono objawy określone w stępie 3 (e)

- od drobnej zwierzyny, która została przejęta stosownie do akapitu czwartego, art. 3 (1) (d),

- u której stwierdzono zakażenie włosieniem.

5. W przypadku zaistnienia wątpliwości, urzędowy weterynarz może dokonać dalszych nacięć i badań odpowiednich części zwierząt koniecznych do podjęcia końcowej decyzji. Jeżeli urzędowy weterynarz stwierdzi, że przepisy higieniczne określone w niniejszym rozdziale są w sposób oczywisty łamane lub, że istnieją przeszkody dla przeprowadzenia stosownej kontroli weterynaryjnej, zostanie on uprawniony do wszczęcia postępowania odnośnie wykorzystania sprzętu i zaplecza oraz podjęcia niezbędnych środków, aż do przerwania procesu produkcyjnego.

6. Wyniki badań poubojowych zostaną zaprotokołowane przez urzędowego weterynarza i, w przypadku stwierdzenia chorób zakaźnych dla człowieka, omówione w trzecim akapicie art. 3 (1) (d)

lub art. 9, podane do wiadomości właściwych władz weterynaryjnych odpowiedzialnych za nadzór nad terenami łowieckimi, z których pochodzi dana dziczyzna oraz osób odpowiedzialnych za rzeczony teren.

ROZDZIAŁ VI

KONTROLA WETERYNARYJNA KROJONEGO MIĘSA Z DZIKIEJ ZWIERZYNY I MAGAZYNOWANEGO MIĘSA Z DZIKIEJ ZWIERZYNY

Nadzór urzędowego weterynarza musi obejmować następujące czynności:

- nadzór nad przyjęciem i oddaniem mięsa z zakładu,
- kontrola weterynaryjna nad mięsem przetrzymywanym z zakładach przetwórczych,
- kontrola weterynaryjna mięsa przed poddaniem go krojeniu oraz w czasie, gdy opuszcza ono zakład przetwórstwa wymieniony w drugim akapicie,
- nadzór nad stanem czystości zaplecza, urządzeń i przyrządów, o których mowa w roz. I oraz higienę personelu oraz jego stroju,
- inne rodzaje nadzoru, które urzędowy weterynarz uzna za niezbędne dla zapewnienia zgodności z niniejszą dyrektywą.

ROZDZIAŁ VII

ZNAKOWANIE MIĘSA

1. Znakowanie mięsa musi być przeprowadzane pod kontrolą urzędowego weterynarza, który dla tego celu będzie przechowywał:
  - (a) przyrządy do znakowania mięsa, przekazywane personelowi pomocniczemu wyłącznie w faktycznym czasie znakowania i na czas niezbędny do przeprowadzenia tej czynności;
  - (b) etykiety i opakowania, jeżeli posiadają już one jedno z oznaczeń lub pieczęci wymienionych w ustępie 2. Wymagana ilość etykiet, opakowań i pieczęci zostanie wręczona przez urzędowego weterynarza personelowi pomocniczemu w czasie, gdy będą miały zostać użyte.
2. (a) Oznaczenie weterynaryjne musi być:
  - (i) pięciokątnym oznaczeniem zawierający następujące informacje zapisane idealnie czytelnym pismem:
    - w górnej części - pełną nazwę lub inicjał(y) kraju wysyłki zapisane drukiem; dla krajów Wspólnoty są to następujące litery: B / D / DK / EL / ESP / F / IRL / I / L / NL / P / UK, (94/958) - RSM, (Traktat Akcesyjny) - AT - FI - SE
    - na środku - numer weterynaryjnego zatwierdzenia zakładu przetwórczego lub, stosownie, rozbieralni mięsa,
    - w dolnej części - jeden z następujących zestawów inicjałów: CEE, E0F, EWG, EOK, EWG, EEG, (94/589) CE-RSM, (Traktat Akcesyjny) ETY lub inicjały określające kraj trzeci, będący krajem pochodzenia.Wysokość liter i cyfr musi odpowiadać wymogom załącznika I, roz. XI dyrektywy 64/433/EWG dla grubej zwierzyny oraz załącznika I, roz. III dyrektywy 91/495/EWG dla drobnej zwierzyny;
  - (ii) pięciokątną pieczęcią, wystarczająco dużą, by pomieścić informacje wymienione w punkcie (a);
- (b) Materiał użyty do znakowania musi spełniać wszelkie wymogi higieniczne, a informacje omówione w punkcie (a) muszą być na nim umieszczone w idealnie czytelnej formie.
- (c) (i) Znakowanie mięsa omówione w punkcie (a) winno być zastosowane:

- na nieopakowanych tuszach - za pomocą pieczęci zawierającej informacje wymienione w punkcie (a),
  - na, lub w sposób widoczny, pod osłonkami i innymi opakowaniami tusz,
  - na, lub w sposób widoczny, pod osłonkami i innymi opakowaniami części tusz lub wnętrzości, opakowanych w małych ilościach.
- (ii) Znakowanie mięsa, o którym mowa w punkcie (a) (ii) winno być stosowane dla dużych opakowań.

ROZDZIAŁ VIII

OWIJANIE I PAKOWANIE MIĘSA Z DZIKIEJ ZWIERZINY

1. (a) Opakowania (np. skrzynie do pakowania, pudła kartonowe) muszą spełniać wszelkie normy higieniczne, a w szczególności:
  - nie mogą zmieniać właściwości organoleptycznych mięsa,
  - muszą zapobiegać przenikaniu do mięsa substancji szkodliwych dla zdrowia ludzkiego,
  - muszą być wystarczająco mocne, by zapewnić skuteczną ochronę mięsa w czasie transportu i dostawy
- (b) Opakowania nie mogą być użyte ponownie do mięsa z dzikiej zwierzyny, o ile nie są wykonane z materiałów odpornych na korozję, **które są łatwe do mycia i zostały uprzednio** wyczyszczone i wydezynfekowane.
2. Pakowanie mięsa z dzikiej zwierzyny musi być przeprowadzone natychmiast po skrojeniu zgodnie z wymaganiami higieny.

Osłonka mięsa musi być przezroczysta, bezbarwna i musi spełniać warunki przedstawione w pierwszym i drugim akapicie ustępu 1 (a); nie może być użyta do ponownego pakowania mięsa z dzikiej zwierzyny.
3. Owinięte mięso z dzikiej zwierzyny musi być opakowane.
4. Jednakże, jeżeli osłonki mięsa spełniają wszelkie warunki ochronne opakowania, nie muszą być przezroczyste i bezbarwne i umieszczanie mięsa w drugi pojemniku nie jest konieczne, pod warunkiem, że spełnione zostaną pozostałe warunki ustępu 1.
5. Krojenie, obieranie z kości, owijanie i pakowanie mogą odbywać się w tym samym pomieszczeniu spełniającym następujące warunki:
  - (a) pomieszczenie to musi być wystarczająco duże i tak urządzone, by zapewnione były higieniczne warunki pracy;
  - (b) opakowania i osłonki muszą być umieszczone w zabezpieczonym pokrowcu ochronnym bezpośrednio po wyprodukowaniu; pokrowiec ten musi być zabezpieczony przed zniszczeniem podczas transportu do zakładu przetwórstwa i przechowywany w higienicznych warunkach w oddzielnym pomieszczeniu zakładu;
  - (c) pomieszczenia do magazynowania materiałów opakunkowych muszą być bezpyłowe i wolne od robactwa i nie mogą mieć połączenia powietrznego z pomieszczeniami zawierającymi substancje, mogące skażać mięso. Opakowania nie mogą być przechowywane na podłodze;
  - (d) przed przyniesieniem do pomieszczenia roboczego, opakowania muszą być gromadzone w higienicznych warunkach;
  - (e) opakowania muszą być przeniesione do pomieszczenia roboczego przy zachowaniu norm higienicznych i wykorzystane bez zwłoki. Nie mogą być one przenoszone przez personel zajmujący się mięsem;
  - (f) natychmiast po opakowaniu mięso musi być umieszczone w przeznaczonym do tego magazynie.
6. Opakowania umieszczone w niniejszym rozdziale mogą zawierać jedynie krojone mięso z dzikiej zwierzyny pochodzące od tego samego gatunku zwierząt.

ROZDZIAŁ IX

ŚWIADECTWO ZDROWIA

Mięso z dzikiej zwierzyny musi być, podczas transportu do miejsca przeznaczenia, opatrzone oryginałem świadectwa zdrowia wydanym przez urzędowego weterynarza podczas załadunku.

Świadectwo to musi odpowiadać w formie i treści wzorcowi w załączniku II i być sporządzone co najmniej w oficjalnym języku lub językach miejsca przeznaczenia. Musi składać się z pojedynczego arkusza papieru.

ROZDZIAŁ X

MAGAZYNOWANIE

Po badaniu poubojowym, mięso z dzikiej zwierzyny winno być schłodzone lub zamrożone i przechowywane w temperaturze, która, w przypadku schłodzenia nie może przekroczyć $+4^{\circ}\text{C}$ u drobnej dziczyzny i $+7^{\circ}\text{C}$ u grubej zwierzyny, a w przypadku zamrożenia nie może przekroczyć -12°C .

ROZDZIAŁ XI

TRANSPORT

1. Mięso z dzikiej zwierzyny musi być ekspediowane w taki sposób, by podczas transportu było zabezpieczone przez wszelkimi czynnikami mogącymi wywołać jego skażenie lub uszkodzenie, mając na względzie czas trwania i warunki transportu oraz rodzaj środków transportu. Zwłaszcza pojazdy użyte do transportu muszą być wyposażone w taki sposób, by temperatury określone w roz. X nie zostały przekroczone.
2. Mięso z dzikiej zwierzyny nie może być transportowane w pojeździe lub kontenerze, który nie został oczyszczony i poddany dezynfekcji.
3. Nieopakowane tusze lub półtusze muszą być zawieszane lub umieszczone na podpórkach, bądź umieszczone w odpornych na korozję pojemnikach. Podpórki opakowania i pojemniki muszą spełniać wymogi higieny oraz przepisy niniejszej dyrektywy, zwłaszcza w odniesieniu do opakowań. Mogą one być użyte ponownie tylko po wyczyszczeniu i dezynfekcji.
4. Urzędowy weterynarz winien zagwarantować przed wysyłką, że pojazdy transportowe i warunki załadunku spełniają wymogi higieny, o których mowa w niniejszym rozdziale.

*ZALĄCZNIK II***WZÓR****ŚWIADECTWO ZDROWIA PUBLICZNEGO / ZDROWIA ZWIERZĄT**

DLA MIĘSA Z DZIKIEJ ZWIERZYNY ⁽¹⁾ PRZEZNACZONEGO DO WYSYŁKI DO KRAJU CZŁONKOWSKIEGO PO PRZEWIEZIENIU PRZEZ TERYTORIUM KRAJU TRZECIEGO

Państwo eksportujące:.....

Ministerstwo: .....

Właściwe służby: .....

Adnotacje ⁽²⁾: .....

I. Specyfikacja mięsa

Mięso z dzikiej zwierzyny pochodzące od: .....
(gatunek zwierząt)

Rodzaj cięcia: .....

Rodzaj pakowania: .....

Ilość opakowań: .....

Waga netto: .....

II. Pochodzenie mięsa

Adres(y) i numer(y) zatwierdzenia weterynaryjnego przedsiębiorstw: .....
.....
.....

Adres(y) i numer(y) zatwierdzenia weterynaryjnego zatwierdzonych krajalni ⁽⁴⁾: .....
.....
.....

III. Miejsce przeznaczenia dziczyzny

Mięso będzie wysłane

Z .....
(miejsce załadunku)

do .....
(kraj i miejsce przeznaczenia)

następującymi środkami transportu ⁽³⁾: .....

Nazwa i adres nadawcy: .....

Nazwa i adres odbiorcy: .....

⁽¹⁾ Mięso z dzikiej zwierzyny, które nie było poddane obróbce innej niż schłodzenie lub mrożenie, zapewniające jego konserwację.

⁽²⁾ Nieobowiązkowe.

⁽³⁾ Określić numer lub numer rejestracyjny (wagony kolejowe i ciężarówki), numer lotu (samolot) lub nazwę (statek).

⁽⁴⁾ Pomiąć, stosownie do potrzeb.

IV. Świadectwo zdrowia

Ja, niżej podpisany, urzędowy weterynarz, zaświadczam, że:

- (a) mięso z dzikiej zwierzyny pochodzące od gatunków opisanych wyżej zostało pozyskane w zakładzie przetwórstwa usytuowanym w regionie lub na obszarze podlegającym ograniczeniom weterynaryjnym i zostało uznane za zdatne do spożycia zgodnie z inspekcją weterynaryjną, przeprowadzoną stosownie do dyrektywy 92/45/EWG ⁽¹⁾.
- (b) pojazdy lub kontenery oraz warunki ładowania niniejszej przesyłki spełniają wymagania higieniczne określone w niniejszej dyrektywie
- (c) dzika zwierzyna lub mięso z dzikiej zwierzyny ⁽²⁾ jest przeznaczone do przesłania do kraju członkowskiego po przewiezieniu przez terytorium kraju trzeciego.

Sporządzono w ....., dn. ....

.....
(podpis urzędowego weterynarza)

⁽¹⁾ Łącznie z badaniem trychinoskopowym, przewidzianym w art. 3 (3).

⁽²⁾ Pominąć, gdy punkt (b) nie znajduje zastosowania.

DYREKTYWA RADY

92/46/EEC

z dnia 16 czerwca 1992

Sformułowanie zasad dotyczących warunków sanitarnych w produkcji i wprowadzaniu na rynek mleka surowego, pasteryzowanego, oraz produktów mlecznych

RADA WSPOLNOT EUROPEJSKICH

Mając na uwadze Porozumienie ustanawiające Europejską Wspólnotę Gospodarczą, a w szczególności artykuł 43, tego Porozumienia,

Mając na uwadze propozycje Komisji¹,

Mając na uwadze opinię Parlamentu Europejskiego²

Mając na uwadze opinię Komitetu Ekonomicznego i Społecznego³

Zważywszy, że mleko surowe, pasteryzowane mleko pitne, oraz mleko przeznaczone do produkcji wyrobów mleczarskich są wymienione na liście produktów, zamieszczonej w Aneksie II Porozumienia, zważywszy, że produkcja i handel mlekiem i jego produktami jest ważnym źródłem dochodów dla ludności wiejskiej;

Zważywszy, że aby zapewnić racjonalny rozwój tego sektora, należy określić na szczeblu Wspólnoty warunki sanitarne produkcji i wprowadzania na rynek mleka oraz jego produktów.

Zważywszy, że zasada ta została określona w Dyrektywie Rady 85/397/CEC z dnia 5 sierpnia 1985 roku, o warunkach sanitarnych i problemach związanych z kondycją zdrowotną zwierząt, wpływających na handel mlekiem pasteryzowanym w państwach Wspólnoty⁴

Zważywszy, że wprowadzenie takich przepisów pomoże w zapewnieniu wysokiej jakości systemu ochrony zdrowia publicznego;

Zważywszy, że do 31 grudnia 1992 roku Wspólnota ma obrać linię postępowania w dziedzinie środków wspomagających stopniowe tworzenie rynku wewnętrznego;

Zważywszy, że wydaje się koniecznym wyłączenie z zakresu tej Dyrektywy niektórych produktów sprzedawanych przez producenta bezpośrednio konsumentowi;

---

¹ OJ No C 84, 02.04.1990 str. 112 i 130

OJ No C 306, 26.11.1991, str. 7

OJ No C 308, 28.11.1991, str. 14

² OJ No C 183, 15.07.1991, str. 60 i 61

³ OJ No C 332, 31.12.1990, str. 91 i 102

⁴ OJ Nr L 226, 24.08.1985, str. 13. Do tej Dyrektywy Dyrektywą 89/165/EEC (OJ Nr L 61, 04.03.1989, str. 57) zostały ostatnio naniesione poprawki.

Zważywszy, że aby stworzenie warunku dla rynku wewnętrznego, wymaga aby zasady i przepisy dotyczące kontroli zawarte w Dyrektywie 89/662/EEC⁵ stosować do całej produkcji wyrobów mleczarskich;

Zważywszy, że produkty, które znalazły się na rynku Wspólnoty, a które produkowane są w krajach nie należących do Wspólnoty muszą wykazywać ten sam stopień bezpieczeństwa dla zdrowia publicznego, jaki wykazują produkty mleczne pochodzące z państw członkowskich Wspólnoty; biorąc pod uwagę, że od produktów pochodzących z krajów nie należących do Wspólnoty Europejskiej należy wymagać gwarancji równoważnych z gwarancjami oferowanymi przez produkty pochodzące z państw Wspólnoty oraz, że powinny one podlegać zasadom i przepisom kontrolnym zawartym w Dyrektywie 90/675/EEC⁶;

Zważywszy, że przepisy sanitarne winny dotyczyć produkcji opakowań, przechowywania i transportu produktów objętych niniejszą Dyrektywą;

Zważywszy, że w celu zapewnienia jednolitej kontroli w kraju, z którego dany produkt pochodzi, koniecznym jest stworzenie systemów kwalifikujących zakłady produkcyjne, które przestrzegają procedur produkcyjnych i jakości warunków sanitarnych określonych przez niniejszą Dyrektywę, dla określenia czy warunki sanitarne w produkcji są zgodne z procedurami w zakresie norm sanitarnych oraz określenia warunków spełnienia norm produktów objętych niniejszą Dyrektywą w odniesieniu do tych zakładów;

Zważywszy, że małe zakłady produkujące powinny podlegać uproszczonym kryteriom w zakresie ich struktury oraz bazy materialnej pod warunkiem, że są one zgodne z przepisami sanitarnymi określonymi w niniejszej Dyrektywie;

Zważywszy, że oznakowanie jakości zdrowotnej produktów mleczarskich jest najlepszym sposobem zaspokojenia wymagań kompetentnych władz kraju do którego dany produkt jest przeznaczony oraz, że oznakowanie, odpowiada postanowieniom niniejszej Dyrektywy;

Zważywszy, że główny obowiązek zgodności z postanowieniami niniejszej Dyrektywy powinien być nałożony na producentów a kompetentne władze powinny być zobowiązane do wprowadzenia tych postanowień poprzez obserwację zgodności norm oraz poprzez sama kontrole;

Zważywszy, że aby zapewnić jednolite zastosowanie niniejszej Dyrektywy, należy ustanowić procedury kontrolne państw Wspólnoty;

Zważywszy, że na okres czasu konieczny do ustanowienia systemu inspekcji, takiego jak w państwach Wspólnoty, która pozwoliłaby na uzyskanie gwarancji na to, że produkty pochodzące z krajów nie należących do Wspólnoty Europejskiej odpowiadają normom ustalonym w niniejszej Dyrektywie, w okresie przejściowym kontynuować należy dotychczasowe zasady kontroli stosowane w danym kraju nie należącym do Wspólnoty;

---

⁵ Dyrektywa Rady 89/662/EEC z 11 grudnia 1989 roku dotycząca kontroli weterynaryjnej w handlu pomiędzy krajami Wspólnoty mająca na celu realizację rynku wewnętrznego (OJ Nr L 395, 30.12.1989, str. 13). Ostatnie poprawki wniesione do tej Dyrektywy wniesione były Dyrektywą 91/496/EEC (OJ Nr L 268, 24.09.1991, str. 56)

⁶ Dyrektywa Rady 90/675/EEC z 10 grudnia 1990 roku określająca zasady zarządzające organizacją kontroli weterynaryjnej produktów pochodzących z krajów nie należących do Wspólnoty a wchodzących na jej rynek (OJ Nr L 373, 31.12.1990, str. 1). Poprawki do tej Dyrektywy były wniesione Dyrektywą 91/496/EEC (OJ Nr L 268, 24.09.1991, str. 56)

Zważywszy, że podporządkowane całej produkcji wyrobów mleczarskich warunkom sanitarnym określonym w Dyrektywie 85/397/EEC, przyjętej w świetle doświadczeń jako koniecznej, powoduje, że omówienie tego zagadnienia w niniejszej Dyrektywie jest zbyteczne;

Zważywszy, że obecna sytuacja dotycząca warunków sanitarnych gospodarstw mleczarskich oraz produkcji i przetwórstwa jest różna w każdym państwie członkowskim;

Zważywszy, że należy wziąć pod uwagę stopniowe osiągnięcie zgodności ze standardami ustanowionymi w niniejszej Dyrektywie, należy w dalszym ciągu rozróżniać produkty przeznaczone na rynek krajowy i produkty przeznaczone na eksport;

Zważywszy, że niektóre produkty mleczarskie mogą być produkowane z mleka surowego, biorąc pod uwagę charakter tych produktów może okazać się niezbędnym ustalenie dla nich specjalnych warunków i stworzenie listy tych produktów, które mogą być dopuszczone na rynek; Zważywszy, że należy wziąć pod uwagę szczególne procesy wyrobienia serów;

Zważywszy, że nadal obowiązują: Dyrektywa Rady 79/112/EEC z 18 grudnia 1978 roku o przystosowaniu prawa państw członkowskich w sprawie etykietowania, prezentowania i reklamy produktów spożywczych sprzedawanych ostatecznemu konsumentowi⁷, oraz Dyrektywa Rady 89/396/EEC z dnia 14 czerwca 1989 roku o znakach identyfikacyjnych i oznaczeniach wskazujących do jakiej grupy należą produkty spożywcze⁸

Zważywszy, że nadal obowiązuje Dyrektywa Rady (EEC) Nr 2377/90 z dnia 26 czerwca 1990 roku, ustanawiająca w państwach Wspólnoty maksymalną zawartość substancji medycznych pochodzenia weterynaryjnego w produktach spożywczych pochodzenia zwierzęcego⁹, a w szczególności Aneksy I i III tej Dyrektywy, dotyczące maksymalnej zawartości czynnych środków farmakologicznych w mleku;

Zważywszy, że należy powierzyć Komisji zadanie określenia sposobów wprowadzania w życie niniejszej Dyrektywy; zważywszy, że należy ustanowić sposoby bliskiej i efektywnej współpracy w tym zakresie pomiędzy Komisją i państwami członkowskimi w ramach Stałego Komitetu Weterynaryjnego;

Zważywszy, że przyjęcie specyficznych zasad dotyczących produktów objętych niniejszą Dyrektywą nie koliduje z przyjęciem zasad co do warunków sanitarnych, które były przedmiotem złożonych przez Komisję propozycji ramowej Dyrektywy;

Zważywszy, że ostateczny termin wprowadzania do ustawodawstwa poszczególnych państw ustalony w artykule 32, a upływający z dniem 1 stycznia 1992 roku, nie powinien mieć wpływu na poniechanie kontroli weterynaryjnej na granicy z dniem 1 stycznia 1993 roku,

Przyjęto niniejszą Dyrektywę:

---

⁷ OJ Nr L 33, 08.09.1979, str. 1. Poprawki zostały wprowadzone Dyrektywą 91/72/EEC (OJ Nr L 42, 16.02.1991, str. 27)

⁸ OJ Nr L 186, 30.06.1989, str. 21. Poprawki do Dyrektywy zostały wprowadzone Dyrektywą 91/238/EEC (OJ Nr L 107, 27.04.1991, str. 50)

⁹ OJ Nr L 224, 18.08.1990, str. 1. Poprawki wprowadzone ostatnio przez Komisję (EEC) Nr 675/92 (OJ Nr L 73, 19.03.1992, str. 8)

Rozdział I

Przepisy ogólne

Artykuł 1

1. Zarządzenie to określa warunki sanitarne produkcji i wprowadzania na rynek mleka surowego, mleka pasteryzowanego oraz mleka do wyrobu produktów mleczarskich oraz samych produktów mleczarskich przeznaczonych do konsumpcji przez człowieka
2. Niniejsza Dyrektywa nie dotyczy zasad stosowanych w poszczególnych krajach a dotyczących bezpośredniej sprzedaży konsumentowi przez producenta mleka surowego otrzymanego od zwierząt u których oficjalnie potwierdzono, że nie są chore na gruźlicę lub brucelozę lub produktów mleczarskich wyprodukowanych z mleka surowego u producenta, wolnych od gruźlicy i brucelozy, zakładając, że warunki sanitarne zakładu spełniają minimum warunków sanitarnych określonych przez kompetentne władze
3. Niniejsza Dyrektywa będzie zastosowana bez ograniczeń, jako wytyczne warunków sanitarnych zgodnie z:
  - Przepisem Rady (EEC) Nr 804/68 z dnia 28 czerwca 1968 roku dotyczącym ogólnej organizacji rynku mleka i produktów mleczarskich¹⁰;
  - Dyrektywą Rady 76/118/EEC z dnia 18 grudnia 1975 roku dotyczącą ujednoczenia praw państw członkowskich dotyczących całkowicie lub częściowo odwodnionego mleka zakonserwowanego przeznaczonego do spożycia przez człowieka¹¹;
  - Dyrektywa Rady 83/417/EEC z dnia 25 lipca 1983 roku dotycząca przybliżenia praw Krajów Członkowskich dotyczących niektórych laktoprotein (kazeina i kazeino pochodne), przeznaczonych do spożycia przez człowieka¹²;
  - Przepisem Rady (EEC) Nr 1898/97 z dnia 2 lipca 1987 roku dotyczącym ochrony nazw używanych w marketingu mleka i jego produktów¹³.

Artykuł 2

Dla potrzeb niniejszej Dyrektywy ustalono następujące definicje:

---

¹⁰ OJ Nr L 148, 28.06.1968, str. 13. Poprawki ostatnio wprowadzone Zarządzeniem (EEC) Nr 1630/91 (OJ Nr L 150, 15.06.1991, str. 19)

¹¹ OJ Nr L 24, 30.01.1976, str. 49. Poprawki do Dyrektywy wprowadzone ostatnio Dyrektywą 83/635/EEC (OJ Nr L 357, 21.12.1983, str. 37)

¹² OJ Nr L 237, 26.08.1983, str. 25. Poprawki do Dyrektywy wprowadzone ostatnio Ustawą o Przystąpieniu z 1985 roku.

¹³ OJ Nr L 182, 03.07.1987, str. 36. Poprawki do tego Zarządzenia wprowadzone Zarządzeniem (EEC) Nr 222/88 (OJ Nr L 28, 01.02.1988, str. 1)

1. Mleko surowe: mleko otrzymywane poprzez wydzielanie gruczołów mleknych jednej lub większej ilości krów, owiec, kóz lub bawolic, które nie było podgrzane do temperatury przekraczającej 40°C i przeszło żadnego procesu, który dalby podobny efekt
2. Mleko przeznaczone do produkcji wyrobów mleczarskich: surowe mleko przeznaczone do przetwórstwa albo płynne lub zamrożone mleko uzyskane z mleka surowego, niezależnie od tego, czy było ono poddane procesom fizycznym autoryzowanym, takim jak poddanie go działaniu ciepła czy ogrzewaniu lub zmianie składu, zakładając, że te zmiany ograniczają się wyłącznie do dodania lub ujęcia naturalnych składników mleka;
3. Pasteryzowane mleko pitne: albo mleko pitne przeznaczone do sprzedaży ostatecznemu konsumentowi lub instytucji, uzyskane poprzez proces podgrzewania i oferowane w postaciach określonych w Aneksie C, Rozdział I.A. 4(a), (b), (c) i (d), albo mleka pasteryzowanego na sprzedaż w dużej ilości na życzenie indywidualnego klienta;
4. Wyroby produkowane w oparciu o mleko: produkty mleczarskie a w szczególności produkty uzyskane wyłącznie z mleka, do których produkcji użycie powszechnie uznanych składników potrzebnych do uzyskania tych produktów jest akceptowane pod warunkiem, że składniki te nie są stosowane w celu zamiany w części lub w całości składników mleka a także, że złożone produkty mleczarskie są podstawowym składnikiem czy to pod względem ilości czy też dla cech charakterystycznych danego produktu;
5. Pasteryzacja mleka: jakiegokolwiek działanie z użyciem ciepła, które powoduje natychmiast po jego zastosowaniu ujemna reakcje testu fosforazy;
6. Termizacja; ogrzewanie mleka surowego przez co najmniej 15 sekund pomiędzy 57°C a 68°C w taki sposób, że po podgrzaniu mleko wykazuje dodatnia reakcje na test fosforazowy;
7. Gospodarstwo produkcyjne: wyznaczone miejsce, w którym utrzymywana jest jedna lub więcej krów, owiec, kóz, czy bawolic;
8. Punkt skupu: wyznaczone miejsce, w którym zbiera się mleko surowe i jeśli to możliwe ochładza się je i filtruje;
9. Ośrodek standaryzacji mleka: wyznaczone miejsce, które nie jest związane z punktem skupu mleka lub zakładem przetwórczym a w którym surowe mleko może być odtłuszczone lub jego składniki naturalne zmodyfikowane;
10. Zakład obróbki mleka: wyznaczone miejsce, gdzie jest poddawane działaniu ciepła;
11. Zakład przetwórczy: wyznaczone miejsce lub zakład produkcyjny, gdzie mleko lub produkty pochodzenia mlecznego są przetworzone, wytwarzane i pakowane;
12. Kompetentne władze: centralne władze państwa członkowskiego odpowiedzialne za zdrowie publiczne i kontrole zdrowia publicznego lub inne władze, którym przekazano zarządzanie tymi problemami;
13. Pakowanie wstępne: zabezpieczenie produktów opisanych w Artykule 1(1) poprzez użycie wstępnego opakowania lub wstępnego pojemnika pozostającego w bezpośrednim kontakcie z omawianym produktem a także wstępne opakowanie i wstępny pojemnik jako takie;

14. Pakowanie: umieszczenie jednego lub więcej wstępnie opakowanych lub nie opakowanych produktów opisanych w Artykule 1(1) w pojemniku, jak również pojemnik jako taki;
15. Hermetycznie zamknięty pojemnik: pojemnik, który jest też nieprzepuszczalny;
16. Wprowadzenie na rynek: zmagazynowanie lub wystawienie z zamiarem sprzedaży, oferta sprzedaży, sprzedaż, dostarczenie lub jakikolwiek inny sposób rozlokowania w krajach Wspólnoty, za wyjątkiem sprzedaży detalicznej, która musi być przedmiotem kontroli ustalonej przez krajowe przepisy dla sprzedaży detalicznej;
17. Handel: handel towarami pomiędzy Krajami Członkowskimi w rozumieniu Artykułu 9(2) Układu;

Dodatkowo, definicje zamieszczone poniżej będą stosowane w razie potrzeby:

- Artykuł 2 Dyrektywy Rady 64/432/EEC z dnia 26 czerwca 1964 roku o problemach zdrowotności zwierząt mających wpływ na handel rogowcami i świniami¹⁴ pomiędzy państwami członkowskimi;
- Artykuł 2 Dyrektywy Rady 91/68/EEC z dnia 28 stycznia 1991 roku o warunkach zdrowotnych zwierząt w handlu kozami i owcami pomiędzy państwami członkowskimi¹⁵;
- Artykuł 3 Dyrektywy (EEC) Nr 1411/71 z dnia 29 czerwca 1971 roku ustanawiający dodatkowe zasady organizacji wspólnego rynku mleka i produktów mleczarskich zgodnie z Wspólną Umową Celną akapit 04-01¹⁶ i;
- Artykuł 2 Rozporządzenia (EEC) Nr 1898/87.

ROZDZIAŁ II

Zasady zarządzające produkcją w krajach Wspólnoty

Artykuł 3

1. Państwa członkowskie zagwarantują, że mleko surowe nie będzie stosowane do produkcji wyrobów mleczarskich oraz do pasteryzowanego mleka pitnego o ile nie spełni następujących wymogów:
  - (a) mleko pochodzi od zwierząt i z gospodarstw, które są regularnie kontrolowane przez kompetentne władze zgodnie z artykułem 13(1),

---

¹⁴ OJ Nr L 121, 29.07.1964, str. 19. Poprawki do Zarządzenia wprowadzone ostatnio Zarządzeniem 91/499/EEC (OJ Nr L 268, 24.09.1991, str. 107)

¹⁵ OJ Nr L 46, 19.02.1991, str. 19

¹⁶ OJ Nr L 148, 03.07.1971, str. 4. Poprawki do Rozporządzenia wprowadzone Rozporządzeniem (EEC) Nr 222/88 (OJ Nr L 28, 01.02.1988, str. 1)

- (b) mleko jest kontrolowane zgodnie z artykułem 10(2) i artykułami 14 i 15 oraz spełnia wymogi przedstawione w aneksie A, rozdział IV,
  - (c) mleko odpowiada warunkom przedstawionym w aneksie A, rozdział I,
  - (d) mleko pochodzi z gospodarstw, które spełnia wymagania przedstawione w aneksie A, rozdział II,
  - (e) mleko spełnia warunki sanitarne określone w aneksie A, rozdział III.
2. Państwa członkowskie zagwarantują, że mleko pochodzące od zdrowych zwierząt ze stad, które nie spełniają wymogów przedstawionych w aneksie A, rozdział I(1) (a)(i) i (b)(i) będzie mogło zostać użyte tylko do produkcji mleka pasteryzowanego lub do produkcji wyrobów mlecznych po uprzedniej jego pasteryzacji pod kontrolą kompetentnych władz

W przypadku mleka koziego i owczego przeznaczonego do handlu, pasteryzacja zostanie dokonana na miejscu.

Artykuł 4

Państwa członkowskie zagwarantują, że mleko surowe wprowadzone na rynek, przeznaczone do spożycia przez człowieka, będzie dopuszczone na rynek przez kompetentne władze danego kraju tylko pod warunkiem, że spełni ono następujące wymogi:

1. Mleko spełnia warunki określone w artykule 3, aneks A, rozdział IV.A.3 i aneksie C, rozdział II.B.1;
2. Wtedy, kiedy mleko jest sprzedane konsumentowi w okresie nie dłuższym niż dwie godziny od zakończenia udoju, będzie ono schładzane zgodnie z warunkami określonymi w Aneksie A, Rozdział III;
3. Mleko spełnia warunki wymagane w aneksie C, rozdział IV;
4. Mleko spełnia wszystkie dodatkowe warunki ustanowione zgodnie z procedurą w artykule 31. W międzyczasie krajowe ustalenia dotyczące tych wymagań będą kontynuowane zgodnie z generalnymi zasadami Traktatu.

Artykuł 5

Państwa członkowskie zagwarantują, że pitne mleko pasteryzowane nie będzie wprowadzone na rynek jeśli nie spełnia następujących warunków:

1. Mleko musi być uzyskane z mleka surowego, oczyszczone lub przefiltrowane przy pomocy sprzętu przedstawionego w aneksie B, rozdział V(e), który musi:
  - (i) pozostawić w zgodzie z artykułem 3;

(ii) w przypadku mleka krowiego, spełniać warunki wymienione w artykule 3(1)(b) i w artykule 6(3) Rozporządzenia (EEC) Nr 1411/71;

(iii) jeśli spełnia warunki, przeszło przez punkt skupu mleka spełniający warunki przedstawione w aneksie B, rozdział I, II, III, IV albo było przelane z jednego zbiornika do drugiego w dobrych warunkach sanitarnych i dobrych warunkach dystrybucyjnych;

(iv) jeśli odpowiada warunkom, mleko przeznaczone do produkcji pitnego mleka pasteryzowanego może przejść wstępny proces ogrzewania w innym miejscu, które spełnia warunki przedstawione w punkcie 2.

Jeśli odpowiada wymaganym warunkom, mleko przeznaczone do produkcji mleka sterylizowanego i UHT może przejść wstępny proces ogrzewania w miejscu spełniającym warunki przedstawione w punkcie 2. Republika Grecka jest uprawniona do przekazania mleka pasteryzowanego pochodzącego z innego państwa członkowskiego do powtórnej pasteryzacji przed wprowadzeniem go na rynek..

2. Mleko winno pochodzić z miejsca spełniającego wymogi przedstawione w aneksie B, Rozdziały I, II, V, VI i było skontrolowane zgodnie z artykułem 10(2) i artykułem 14;
3. Mleko winno zostać poddane zabiegom zgodnie z aneksem C, rozdział I,A;
4. Mleko winno odpowiadać standardom przedstawionym w aneksie C, rozdział II.B;
5. Mleko należy etykietować zgodnie z aneksem C, rozdział IV, i wstępnie pakowane zgodnie z aneksem C, rozdział III, w miejscu gdzie mleko jest poddawane ostatecznym zabiegom;
6. Mleko musi być przechowywane zgodnie z zaleceniami przedstawionym w Aneksie C, Rozdział V;
7. Mleko należy transportować w zadowalających warunkach sanitarnych zgodnych z warunkami przedstawionymi w aneksie C, rozdział V;
8. Mleko transportowane winno posiadać podczas transportu dokumenty handlowe spełniające następujące warunki:
  - poza cechami przedstawionymi w aneksie C, rozdział IV, mleko winno posiadać dodatkowo oznakowanie, które wykaże rodzaj procesu ogrzewania, któremu zostało podane oraz wskaże kompetentne władze odpowiedzialne na nadzorowanie miejsca pochodzenia mleka, o ile nie wynika to z numeru zatwierdzającego;
  - dokument musi być przechowywany przez sygnatariusza co najmniej przez jeden rok tak, że w każdej chwili może być przedstawiony na zadanie kompetentnych władz;
  - do 31 grudnia 1997 roku, w przypadku mleka pasteryzowanego przeznaczonego na rynek grecki, po transycie poprzez terytorium Wspólnoty, mleko to winno zostać zaakceptowane przez kompetentne władze punktu granicznego, na którym załatwiane są formalności związane z tranzytem, celem potwierdzenia, że to mleko odpowiada warunkom niniejszej Dyrektywy.

Jednakowoż, nie wymaga się dokumentów towarzyszących, jeśli mleko transportowane jest przez producenta do końcowego odbiorcy.

9. W przypadku mleka krowiego - mleko musi posiadać punkt zamarzania nie wyższy od $-0,520^{\circ}\text{C}$ i ważyć nie mniej niż 1,028 gramów na litr, jak określono dla mleka w temperaturze 20°C , lub równoważnika określonego dla całkowicie odtłuszczonego mleka w temperaturze 20°C oraz zawierać minimum 28 gramów protein w litrze, co uzyskuje się przez przemnożenie całkowitej zawartości azotu w mleku przez 6,38 oraz zawierać nie mniej niż 8,50% wolnych od tłuszczu substancji suchych.

Nie później niż do 1 stycznia 1994 roku wymogi te, na prośbę państwa członkowskiego, wspartą naukowymi i statystycznymi badaniami, zostaną poddane rewizji z myślą o dokonaniu poprawek zgodnie z procedurą przedstawioną w artykule 31 niniejszej Dyrektywy, biorąc pod uwagę sezonowe zmiany i rozumiejąc, że należy zachować proporcje pomiędzy wymienionymi powyżej parametrami.

Artykuł 6

Państwa członkowskie zagwarantują, że produktu mleczarskie są produkowane wyłącznie z:

1. Mleka surowego, które odpowiada wymogom ustanowionym w artykule 3 oraz standardom i specyfikacjom przedstawionym w aneksie C, rozdział I i jeśli mleko spełnia wymagania i przeszło przez punkt skupu mleka lub zlewnie mleka spełniające wymogi przedstawione w aneksie B, rozdziały I, II, III, IV, VI;
2. Jeżeli mleko jest przeznaczone do produkcji wyrobów mleczarskich z mleka surowego, które odpowiada warunkom wymienionym w paragrafie 1 oraz:
  - (a) pochodzi z miejsc obróbki, które spełniają warunki aneksu B, rozdziały I, II, IV, i VI;
  - (b) było przechowywane i transportowane zgodnie z wymogami aneksu C, rozdział V.

Artykuł 7

A. Wyroby wyprodukowane z mleka winny:

1. zostać wyprodukowane z mleka, które odpowiada warunkom przedstawionym w artykule 6 lub z produktów mlecznych, które odpowiadają warunkom określonym w niniejszym artykule;
2. Muszą zostać wyprodukowane w odpowiednim zakładzie przetwórczym, który odpowiada standardom i specyfikacjom określonym w aneksie B, rozdziały I, II, V i VI i zostać poddane kontroli zgodnie z artykułem 10(2) i artykułem 14;
3. Odpowiadać standardom określonym w aneksie C, rozdział II;

4. Zostać wstępnie i ostatecznie zapakowane zgodnie z wymogami Aneksu C, Rozdział III, jeśli wyroby te są w stanie płynnym i przeznaczone do sprzedaży ostatecznemu nabywcy, muszą odpowiadać punktowi 3 niniejszego rozdziału;
5. Artykuły winny posiadać etykiety zgodne w wymaganiami aneksu C, rozdział IV;
6. Artykuły winny być przechowywane i transportowe zgodnie z wymogami aneksu C, rozdział V;
7. Artykuły winny być kontrolowane zgodnie z zaleceniami artykułu 14 i aneksu C, rozdział VI;
8. Tam, gdzie ma to zastosowanie, inne niż mleko substancje zawarte w artykułach mleczarskich winny nadawać się do spożycia przez człowieka;
9. Wyroby te muszą winny zostać procesowi ogrzewania podczas ich wyrobu lub muszą być wytworzone z produktów, które zostały poddane tym procesom lub innym zabiegom sanitarnym, które gwarantują spełnienie kryteriów sanitarnych przez wszystkie produkty końcowe

Dodatkowo produkty mleczarskie winny spełniać warunki przedstawione w artykule 5(8) dotyczące towarzyszących im dokumentów handlowych.

- B. W związku z możliwością wprowadzenia przez Wspólnotę zasad jonizacji, mleko i wyroby mleczne przeznaczone do handlu nie mogą być wyeksponowane na promieniowanie jonizujące

Artykuł 8

1. Dla produkowania sera, którego okres leżakowania lub dojrzewania trwa co najmniej 60 dni, państwa członkowskie mogą wprowadzić indywidualne lub ogólnie następujące odstępstwa:
  - (a) w odniesieniu do właściwości mleka surowego, od wymogów przedstawionych w aneksie A, rozdział IV,
  - (b) zakładając, że końcowy produkt posiada właściwości wymagane w aneksie C, rozdział II.A. od artykułu 7.A, punkt 2 i 4;
  - (c) od aneksu C, rozdział IV.B.2.

Ogólne i szczegółowe wymagania dotyczące produkowania poszczególnych wyrobów zostaną wprowadzone jako niezbędne specyficzne standardy dla tego rodzaju produktów zgodnie z procedurami przedstawionymi w artykule 31.

2. Zgodnie z procedurami przedstawionymi w artykule 31, państwa członkowskie, ze względu na niektóre wymagania niniejszej Dyrektywy, które prawdopodobnie będą miały wpływ na wytwarzanie produktów mleczarskich o tradycyjnych cechach, mogą wprowadzić indywidualnie lub ogólnie odstępstwa od artykułu 7.A.(1) do (4), pod warunkiem, że mleko użyte do produkcji tych wyrobów spełnia warunki przedstawione w aneksie A, rozdział I.

Nie później niż 3 miesiące przed upływem terminu wyznaczonego w artykule 32, państwa członkowskie przedstawia Komisji listę produktów, w odniesieniu do których domagać się będą zastosowania pierwszego podparagrafu oraz przedstawia rodzaj wyjątków (odstępstw), o które będą się ubiegać.

Po podjęciu decyzji na podstawie pierwszego podparagrafu, zostaną określone i jeśli zajdzie taka konieczność ogólnie i szczegółowe warunki wymagane przy produkcji każdego poszczególnego produktu.

3. Lista produktów “wytwarzanych z mleka surowego” będzie ustalona zgodnie z procedurą przedstawiona w Artykule 31.

Artykuł 9

Państwa członkowskie zagwarantują, że stosowana będzie Dyrektywa Rady 92/____/EEC z dnia _____ o warunkach udzielania czasowych i ograniczonych odstępstw od specyficznych zasad sanitarnych krajów Wspólnoty dotyczących produkcji i wprowadzania na rynek mleka surowego i wyrobów mlecznych¹⁷:

- punkt skupu mleka lub zlewnia mleka odbierające mleko surowe, które nie spełniają wymogów określonych w aneksie A, rozdział IV, nie mogą być zaakceptowane zgodnie z artykułem 10 lub 11 oraz, że produkty pochodzące z takich zakładów nie mogą otrzymać oznakowania zdrowotnego wymaganego w aneksie C, rozdział IV, A.3. i nie mogą być dopuszczone do handlu;
- produkty, które nie spełniają wymagań przedstawionych w Aneksie C, Rozdział I i II lub norm wymaganych zgodnie z Artykułem 8 nie mogą być dopuszczone do handlu lub być sprowadzane z krajów nie należących do Wspólnoty

Artykuł 10

1. Każde z państw członkowskich przedstawi listę zatwierdzonych przez dany kraj zakładów obróbki mleka oraz zakładów przetwórczych, inne niż te do których odnosi się artykuł 11 - oraz listę zatwierdzonych zlewni mleka i centrów standaryzacji mleka. Każdy taki zakład lub centrum ma posiadać numer zatwierdzenia.

Kompetentne władze nie zatwierdza zakładów lub centrów, jeżeli nie spełniają one warunków przedstawionych w niniejszej Dyrektywie.

---

¹⁷ patrz strona _____ niniejszego OJ

W zakładach i centrach, w których kompetentne władze odkryją niezgodność z zasadami higieny przedstawionymi w niniejszej Dyrektywie lub napotkają na utrudnienia w przeprowadzaniu poprawnej kontroli będą uprawnione do:

- (i) podjęcia działań w stosunku do sprzętu lub nieruchomości i powzięcia odpowiednich kroków, aż do ograniczenia lub czasowego zawieszenia produkcji włącznie;
- (ii) jeżeli środki określone w punkcie (i) lub środki określone w ostatnim akapicie drugiego podparagrafu artykułu 14(1) okażą się niewystarczające, należy czasowo zawiesić pozwolenie na produkcję danego produktu, co do którego powstała wątpliwość;

Jeżeli obsługujący lub kierownik danego zakładu lub centrum nie usunie niedociągnięć w czasie określonym przez kompetentne władze, kompetentne władze wycofają zezwolenie na produkcję.

Kompetentne władze w szczególności powinny zwrócić uwagę na zgodność wyników przeprowadzonej kontroli z wymaganiami przedstawionymi w Artykule 14.

Inne państwa członkowskie oraz Komisja będą poinformowane o zawieszeniu lub odebraniu pozwolenia na produkcję danemu zakładowi

2. Kontrola i nadzór zakładów lub centrów powinna być prowadzona przez kompetentne władze zgodnie z ustaleniami aneksu C, rozdział VI.

Zakłady i centra pozostaną pod stałym nadzorem kompetentnych władz przy czym, przy określeniu potrzeb częstotliwości kontroli stałej lub okresowej, należy wziąć pod uwagę wielkość danego zakładu czy centrum, rodzaj produkcji, ocenę ryzyka i gwarancje przedstawione zgodnie z piątym i szóstym akapitem drugiego podparagrafu artykułu 14(1).

Kompetentne władze muszą zawsze mieć dostęp do wszystkich części danego zakładu lub centrum aby móc upewnić się, że działają one zgodnie z niniejszą Dyrektywą a w razie wątpliwości co do pochodzenia mleka lub produktów mlecznych, muszą mieć stały dostęp do dokumentów finansowych, które pomogą w ustaleniu, z którego gospodarstwa produkcyjnego lub zakładu pochodzi surowiec.

Kompetentne władze muszą regularnie analizować rezultaty kontroli zgodnie z wymogami przedstawionymi w artykule 14(1). Mogą one, na podstawie tych analiz przeprowadzić dalsze kontrole każdego etapu produkcji lub produktu końcowego

Sposób przeprowadzania kontroli, ich częstotliwość, metody pobierania próbek i przeprowadzania mikrobiologicznych testów winny pozostawać w zgodności z procedurami określonymi w artykule 31.

Rezultaty analiz winny być zapisane w sprawozdaniu a wnioski lub zalecenia, należy przekazać obsługującemu lub kierownikowi zakładu czy centrum, do którego będzie należało naprawienie wymienionych uchybień z jednoczesnym zwróceniem uwagi na polepszenie warunków sanitarnych.

3. W razie powtarzających się uchybień, ilość kontroli będzie zwiększoną a w przypadkach, których będzie to dotyczyć, umieszczone oznakowania dotyczące zdrowotności zostaną usunięte

4. Szczegółowe zasady zastosowania niniejszego artykułu zostaną określone zgodnie z procedurami określonymi w artykule 31.

Artykuł 11

1. Państwa członkowskie mogą wyrazić zgodę na ograniczenia postanowień artykułu 7 A.(2), artykułu 14(2) i aneksu B, Rozdziały I i V, zakładom o ograniczonej produkcji produkującym wyroby mleczarskie.

Państwa członkowskie winny informować Komisję w okresie nie dłuższym niż trzy miesiące przed upływem terminu określonego w artykule 32 o kryteriach, które przyjęły w celu oszacowania czy zakład lub kategorie zakładów mogą odnieść korzyść z ograniczeń wymienionych w pierwszym podparagrafie.

Jeżeli, po zbadaniu przyjętych kryteriów lub po zapoznaniu się z wynikami kontroli przeprowadzonej zgodnie z artykułem 17, Komisja uzna, że kryteria te będą miały negatywny skutek przy powszechnym i jednolitym zastosowaniu niniejszej Dyrektywy, mogą one zostać poprawione zgodnie z procedurami przedstawionymi w artykule 31. Warunki na jakich kompetentne władze państwa członkowskiego przeklasyfikują dane zakłady zostaną określone w ten sam sposób

2. Na podstawie informacji zebranych przez Komisję zgodnie z drugim podparagrafem paragrafu 1, jednolite kryteria zastosowania tego artykułu zostaną określone przed 1 stycznia 1997 roku zgodnie z procedurami określonymi w artykule 31.

Artykuł 12

Działające zakłady produkcyjne muszą wystąpić do kompetentnych władz w sprawie ich sklasyfikowania na podstawie artykułu 10 lub na podstawie artykułu 11 nie później niż w 3 miesiące przed upływem terminu określonego w artykule 32.

Do czasu, kiedy decyzja zostanie podjęta przez kompetentne władze państwa członkowskiego lub najpóźniej do 31 grudnia 1997 roku, wszystkie produkty pochodzące z zakładów, które nie zostały sklasyfikowane nie mogą posiadać oznakowania zdrowotności przewidzianego w aneksie C, rozdział IV, A.3 i mogą być dopuszczone do handlu tylko w kraju ich pochodzenia.

Artykuł 13

1. Państwa członkowskie zagwarantują, że:

- zwierzęta w gospodarstwach produkcyjnych będą poddane regularnym kontrolom weterynaryjnym aby zagwarantować spełnienia wymogów zawartych w aneksie A, rozdział I.

Kontrole te mogą odbywać się podczas kontroli weterynaryjnych przeprowadzanych na podstawie innych postanowień państw członkowskich.

Jeżeli istnieją podstawy do podejrzeń, że wymagania dotyczące zdrowotności zwierząt określone w aneksie A nie są spełniane, kompetentne władze skontrolują ogólny stan zdrowotności zwierząt mlecznych i jeżeli się to okaże koniecznym, przeprowadza dodatkowe badania tych zwierząt;

■ w gospodarstwach produkcyjnych przeprowadzane będą regularnie kontrole, aby upewnić się, że zasady dotyczące warunków sanitarnych są przestrzegane.

W przypadku stwierdzenia podczas inspekcji lub inspekcji, o której mowa w pierwszym podparagrafie, że warunki sanitarne są nieodpowiednie, kompetentne władze podejmą odpowiednie kroki.

2. Państwa członkowskie przedstawia Komisji działania, które mają zamiar podjąć w celu zapewnienia kontroli przewidzianej w drugim akapicie pierwszego podparagrafu paragrafu 1. O częstotliwości przeprowadzenia tych kontroli decydować będzie ocena ryzyka występującego w danym gospodarstwie produkcyjnym.

Te działania mogą być zmodyfikowane lub rozszerzone zgodnie z procedurami określonymi w Artykule 31 w celu zapewnienia jednolitego przestrzegania zasad przedstawionych w niniejszej Dyrektywie.

3. Ogólne warunki sanitarne, które muszą być przestrzegane przez gospodarstwa produkcyjne a w szczególności warunki utrzymania obojczy i warunki dojenia winny zostać spełnione zgodnie z procedurami przedstawionymi w artykule 31.

Artykuł 14

1. Państwa członkowskie zagwarantują, że obsługujący lub kierownik zakładu przetwórczego podejmie wszystkie niezbędne działania celem upewnienia się, że podczas wszystkich etapów produkcji odpowiednie zalecenia niniejszej Dyrektywy są wykonywane.

Ze swej strony obsługujący lub kierownik zakładu winien stale wykonywać kontrole we własnym zakresie, opierając się na następujących zasadach:

- zidentyfikowanie punktów krytycznych zakładu opierając się na stosowanych technologiach;
- monitorowanie i kontrolowanie punktów krytycznych przy użyciu odpowiednich metod;
- pobieranie próbek do analiz wykonywanych w laboratoriach uznanych przez kompetentne władze w celu zbadania czystości i metod dezynfekcji oraz w celu zbadania zgodności ze standardami ustanowionymi w niniejszej Dyrektywie;
- prowadzenie na piśmie rejestru informacji wymaganych zgodnie z poprzednimi akapitami z perspektywa przedstawienia ich kompetentnym władzom Szczególnie, wyniki różnych kontroli i przeprowadzanych testów powinny być przechowywane przez okres co najmniej dwóch lat a w przypadku produktów mleczarskich, które nie mogą być przechowywane w

temperaturze otoczenia, okres ten winien być skrócony do dwóch miesięcy po ich konsumpcji lub po upływie daty przydatności do konsumpcji.

- w przypadku, gdy wyniki prob. laboratoryjnych lub inne uzyskane informacje wskazują na poważne zagrożenie zdrowotności, należy o tym fakcie poinformować kompetentne władze;
- w przypadku bezpośredniego zagrożenia zdrowia człowieka, należy wycofać z rynku wszystkie produkty wykonywane przy użyciu podobnych technologii, gdyż mogą one stwarzać podobne zagrożenie. Wycofane produkty muszą znaleźć się pod nadzorem i kontrolą kompetentnych władz do czasu ich zniszczenia lub użycia do celów innych niż konsumpcja przez człowieka, lub po uzyskaniu zgody kompetentnych władz mogą być przetworzone w odpowiedni sposób celem zapewnienia bezpiecznego spożycia

Dodatkowo, obsługujący lub kierownik zakładu muszą zagwarantować prawidłową administrację oznakowaniami zdrowotnymi.

Wymagania przedstawione w drugim podparagrafie, pierwszy i drugi akapit oraz w trzecim podparagrafie muszą być przekazane kompetentnym władzom, które powinny regularnie obserwować zgodność z powyższym

2. Obsługujący lub kierownik zakładu winni ubiegać się (lub je zorganizować) o szkolenie personelu w celu umożliwienia pracownikom zdobycia umiejętności stworzenia odpowiednich warunków sanitarnych w produkcji zależnie od struktury produkcyjnej, chyba że pracownicy posiadają już odpowiednie kwalifikacje potwierdzone odpowiednimi dyplomami. Kompetentne władze odpowiedzialne za zakład winny zostać włączone w planowanie i wdrażanie programów szkoleniowych lub w przypadkach programów rozpoczętych przed wejściem w życie niniejszej Dyrektywy obserwować realizację danego programu szkoleniowego.
3. W przypadku istnienia uzasadnionych podejrzeń, co do przestrzegania wymogów określonych w niniejszej Dyrektywie, kompetentne władze przeprowadza niezbędne kontrole i jeśli podejrzania te zostaną potwierdzone, podejmą odpowiednie działania, aż do zawieszenia zezwolenia włącznie;
4. Jeśli zajdzie taka konieczność, opracowane zostaną szczegółowe zasady zastosowania niniejszego artykułu zgodnie z procedurami określonymi w artykule 31.

Artykuł 15

1. Zgodnie z wytycznymi i zasadami Dyrektywy Rady 86/469/EEC z dnia 16 września 1986 roku o badaniach zwierząt i świeżego mięsa na obecność pozostałości chemicznych¹⁸ państwa członkowskie przedstawia Komisji najpóźniej do 30 czerwca 1993 roku krajowe instrumentarium w zakresie badania mleka surowego mleka pasteryzowanego i produktów mleczarskich, które obejmie:

---

¹⁸ OJ Nr L 275, 26.09.1986, str. 36. Poprawki wprowadzone do Dyrektywy poprzez Decyzję 89/187/EEC (OJ Nr L 66, 10.03.1989, str. 37)

- pozostałości chemiczne grupy III (antybiotyki, sulfonamidy i podobne środki przeciwbakteryjne) przedstawione w aneksie I, A niniejszej Dyrektywy;
- pozostałości chemiczne grupy II (inne zanieczyszczenia) przedstawione w aneksie I, B niniejszej Dyrektywy.

2. Państwa członkowskie zagwarantują, że w kontekście kontroli przewidywanych w artykule 14 badania są wykonywane w celu wykrycia jakichkolwiek pozostałości i substancji chemicznych mających działanie farmakologiczne lub hormonalne oraz antybiotyków, pestycydów, detergentów i innych substancji szkodliwych lub tych, które mogą zmienić właściwości smakowe mleka lub produktów mleczarskich albo tych, których spożycie może być niebezpieczne i szkodliwe dla ludzkiego zdrowia, gdy ich zawartość w danym produkcie przewyższa dopuszczalny poziom.

Jeżeli badane mleko lub produkty mleczarskie wykażą śladowe pozostałości chemiczne, przekraczające dopuszczalne normy nie mogą zostać dopuszczone do konsumpcji.

Badania mające na celu wykrycie pozostałości chemicznych wykonywać za pomocą uznanych naukowo metod a w szczególności metod uznanych przez państwa Wspólnoty oraz metody o zastosowaniu międzynarodowym.

3. Kompetentne władze przeprowadzą wyrywkowe kontrole celem ustalenia zgodności z wymogami określonymi w paragrafie 2.
4. Następujące kwestie zostaną opracowane zgodnie z procedurami przedstawionymi w Artykule 31:

- szczegółowe zasady kontroli i ich częstotliwość określone w paragrafie 3;
- dopuszczalne normy i metody określone w paragrafie 3;

Zgodnie z powyższymi procedurami można podjąć decyzje rozszerzenia badań na substancje inne niż te określone w paragrafie 1.

5. Do czasu wejścia w życie środków określonych przez niniejszy artykuł, w mocy pozostają krajowe zasady, o ile pozostają one w zgodności z ogólnymi zasadami Traktatu.

Artykuł 16

1. Zbiorniki na mleko, obejście instalacje i sprzęt mogą być używane do innej żywności, pod warunkiem, że zostaną podjęte wszelkie odpowiednie środki w celu uniknięcia zanieczyszczenia lub zepsucia się mleka pitnego lub produktów mleczarskich.
2. Zbiorniki używane do mleka muszą posiadać wyraźne oznakowanie, wskazujące, że mogą one być używane wyłącznie do transportu żywności
3. Zakłady produkujące żywność zawierająca mleko lub produkty mleczarskie razem z innymi składnikami, które nie przeszły procesu ogrzewania lub innego procesu mającego taki sam skutek, winny składować mleko, produkty mleczarskie i inne składniki oddzielnie, celem ich

zabezpieczenia przed wzajemnym zanieczyszczeniem oraz prowadzić ich obróbkę i przetwarzanie w miejscach odpowiednich do tych celów

4. Szczegółowe zasady zastosowania tego Artykułu a w szczególności warunki dotyczące mycia, czyszczenia i dezynfekcji przed ponownym użyciem oraz warunki transportu, zostaną określone zgodnie z procedurami określonymi w Artykule 31.

Artykuł 17

Specjaliści Komisji, jeżeli jest to niezbędne dla jednolitego stosowania niniejszej Dyrektywy i we współpracy z kompetentnymi władzami, mogą wykonywać kontrole w zakładzie produkcyjnym. W szczególności, mogą oni weryfikować poprzez kontrolę reprezentatywnej części danego zakładu, natomiast kompetentne władze zagwarantują, że zatwierdzone zakłady stosują się do zaleceń przedstawionych w niniejszej Dyrektywie, Komisja poinformuje państwa członkowskie o wynikach przeprowadzonych kontroli.

Państwo członkowskie, na którego terytorium jest przeprowadzana kontrola udzieli wszelkiej niezbędnej pomocy specjalistom przy wykonywaniu ich obowiązków

Szczegółowe zasady stosowania niniejszego artykułu będą wprowadzone w życie zgodnie z procedurami przedstawionymi w Artykule 31.

Artykuł 18

Państwa członkowskie zagwarantują, że wytwarzanie produktów wyszczególnionych w niniejszej Dyrektywie, w których niektóre składniki mleka są zastąpione przez inne aniżeli produkty mleczne składniki podlegają zasadom sanitarnym przedstawionym w niniejszej Dyrektywie.

Artykuł 19

1. Warunki Dyrektywy 89/662/EEC mają zastosowanie, w szczególności w sprawach organizacji kontroli i czynności podejmowanych w czasie kontroli przeprowadzanych przez państwo członkowskie dla którego dany towar jest przeznaczony, podejmowanie odpowiednich środków zabezpieczających.
2. Bez wpływu na zastosowanie szczegółowych przepisów niniejszej Dyrektywy, kompetentne władze, tam gdzie istnieje podejrzenie, że zasady niniejszej Dyrektywy nie są przestrzegane lub istnieje wątpliwość czy produkty wymienione w Artykule 1 nadają się do konsumpcji przeprowadza odpowiednie kontrole.
3. Państwa członkowskie podejmą odpowiednie administracyjne lub karne działania celem ukarania każdego przypadku łamania przepisów niniejszej Dyrektywy a w szczególności tam, gdzie stwierdzono, że zaświadczenia lub dokumenty wystawione nie odpowiadają rzeczywistemu stanowi produktów wymienianych w artykule 1, że oznaczenia na tych produktach nie są zgodne z rozporządzeniami, że produkty nie były badane w sposób zalecany

przez niniejszą Dyrektywę lub, że nie były użyte zgodnie z celami do jakich były przeznaczone.

Artykuł 20

1. Zgodnie z procedurami przedstawionymi w artykule 31, należy określić co następuje:

- warunki dotyczące jakiegokolwiek produktu wprowadzonego na rynek państwa członkowskiego, którego składniki lub wygląd może powodować różnorodną interpretację w każdym z państw członkowskich;
- metody kontroli, do sprawdzania szczelności hermetycznie zapieczętowanych pojemników;
- metody odniesienia, oraz gdy zajdzie potrzeba, kryteria do zastosowania przy rutynowych metodach badania i kontroli, stosowanych w celu monitorowania zgodności z warunkami ustanowionymi przez niniejszą Dyrektywę, jak również metody pobierania próbek;
- ograniczenia i metody umożliwiające rozróżnianie pomiędzy różnymi rodzajami mleka pasteryzowanego według wymagań zawartych w aneksie C, rozdział I;
- metody przeprowadzania analiz celem ustalenia standardów przedstawionych w aneksie A, rozdział IV, i aneksie C, rozdział I i II.

W oczekiwaniu na podjęcie decyzji dotyczących pierwszego podparagrafu, jakiegokolwiek międzynarodowe zaakceptowanie metody analiz i testów będą uznane jako metody odniesienia.

2. Pomimo artykułu 3 i 6, można podjąć decyzje, zgodnie z procedurą przedstawioną w artykule 31, iż niektóre zasady przedstawione w niniejszej Dyrektywie nie będą stosowane do produktów mleczarskich zawierających inne składniki żywnościowe, gdzie procent mleka lub produktów mlecznych nie jest podstawowy zgodnie z artykułem 2(4).

Odstępstwa, wymienione w pierwszym podparagrafie nie odnoszą się do:

- (a) warunków określających zdrowie zwierząt określonych w aneksie A, rozdział I i warunków zatwierdzania zakładów określonych w aneksie B, rozdział I;
- (b) wymagań dotyczących oznakowań przedstawionych w aneksie C, rozdział IV;
- (c) wymagań dotyczących kontroli przedstawionych w aneksie C, rozdział VI.

W określeniu wyjątków bierze się pod uwagę, zarówno charakter jak i skład produktu.

3. Pomimo paragrafu 2, państwa członkowskie zagwarantują, że wszystkie produkty mleczarskie wprowadzane na rynek są produktami całkowicie wyprodukowanymi z mleka lub produktów mleczarskich i spełniają wymogi określone w niniejszej Dyrektywie.

Artykuł 21

Na wniosek Komisji, Rada, poprzez kwalifikowaną większość może wprowadzić poprawki do Aneksów, jeśli to będzie konieczne a w szczególności dostosować je do naukowego i technologicznego postępu

ROZDZIAŁ III

Import z Krajóv nie należących do Wspólnoty

Artykuł 22

Warunki, jakie stosuje się do importu z krajów nie należących do Wspólnoty dotyczące mleka surowego, mleka pasteryzowanego i produktów mleczarskich, których niniejsza Dyrektywa dotyczy, muszą być co najmniej równoznaczne z tymi przedstawionymi w rozdziale II dotyczącym produkcji w krajach Wspólnoty

Artykuł 23

1. W celu jednolitego zastosowania artykułu 22, należy stosować zasady omówione w poniższych paragrafach.
2. Aby otrzymać pozwolenie na import do Krajów Wspólnoty, mleko lub produkty mleczarskie winny spełniać następujące warunki:
  - (a) pochodzić z kraju nie należącego do Wspólnoty i umieszczonego na przygotowanej liście krajów zgodnie z paragrafem 3(a);
  - (b) winien posiadać towarzyszące mu zaświadczenie zdrowotności odpowiadające próbce pobranej zgodnie z procedurą przedstawioną w Artykule 31, podpisane przez kompetentne władze kraju eksportującego i stwierdzające, że dane mleko lub produkty mleczarskie spełniają wymagania przedstawione w Rozdziale II i stwierdzające, że dane mleko lub produkty mleczne spełniają wymagania przedstawione w Rozdziale II i jakiegokolwiek dodatkowe warunki lub ofertę równoważnych gwarancji zgodnie z paragrafem 3 i muszą pochodzić z zakładu oferującego gwarancje określone w Aneksie B.
3. Zgodnie z procedurami przedstawionymi w artykule 31 należy określić co następuje:
  - (a) tymczasowa listę krajów nie należących do Wspólnoty lub części tych krajów mogących dostarczyć państwom członkowskim i Komisji gwarancji równoważnych z tymi przedstawionymi w Rozdziale II oraz listę zakładów objętych tymi gwarancjami.

Tymczasowa lista będzie złożona z listy zakładów zatwierdzonych i skontrolowanych przez kompetentne władze, po sprawdzeniu przez Komisję, że te zakłady odpowiadają zasadom i ogólnym warunkom przedstawionym w niniejszej Dyrektywie.

(b) uaktualnienie listy na podstawie kontroli przeprowadzanych zgodnie z paragrafem 4;

(c) szczególne warunki i równoważne gwarancje ustanowione dla krajów nie należących do Wspólnoty, które nie mogą określać większych wymagań aniżeli te określone w Rozdziale II;

(d) rodzaje procesów ogrzewania określone dla niektórych krajów nie należących do Wspólnoty, w których istnieje ryzyko zdrowotne zwierząt;

4. Specjaliści Komisji oraz Krajów Wspólnoty będą przeprowadzali inspekcje w zakładach, aby potwierdzić, że gwarancje przedstawione przez kraj nie należący do Wspólnoty dotyczące warunków produkcji i wprowadzania danego towaru na rynek mogą być traktowane jako równoważne ze stosowanymi w Krajach Wspólnoty

Eksperti Komisji i państw członkowskich odpowiedzialni za przeprowadzanie tych kontroli powołani są przez Komisję, działającą na wniosek Krajów Członkowskich

Inspekcje te przeprowadza się z ramienia państw członkowskich Wspólnoty, pokryjących wszelkie koszty z nimi związane. Częstotliwość i procedury dotyczące tych inspekcji, włączając w to także inspekcje przeprowadzane w razie decyzji powziętej zgodnie z paragrafem 6, będą ustalane zgodnie z procedurami przedstawionymi w artykule 31.

5. Oczekując na organizację inspekcji, o których mowa w paragrafie 4, krajowe zasady dotyczące kontroli w krajach nie należących od Wspólnoty winny być w dalszym ciągu stosowane z uwzględnieniem zawiadomienia, poprzez Stały Komitet Weterynaryjny o jakichkolwiek przypadkach zaniedbania przestrzegania zasad sanitarnych odkrytych w czasie tych kontroli.

6. Na wniosek Komisji Rada, poprzez kwalifikowaną większość uprawniona jest do zastąpienia na podstawie porozumienia dwustronnego indywidualnego o zatwierdzenie dla zakładu obróbki bądź przetwórstwa zakładów w kraju nie należącym do Wspólnoty, które to zakłady są regularnie kontrolowane przez kompetentne władze w takim stopniu, że ww. władze są w stanie zagwarantować zgodność z wymogami przedstawionymi w paragrafie 2(b).

Artykuł 24

Wytyczne i zasady ogólnie przedstawione w Dyrektywie 90/675/EEC dotyczyć będą w szczególności organizacji kontroli uzupełniających kontrole przeprowadzane przez kraje członkowskie, oraz środków zabezpieczających, które mają być wdrożone

Artykuł 25

1. Kraje członkowskie zagwarantują, że produkty podlegające niniejszej Dyrektywie są importowane do krajów Wspólnoty jedynie wtedy, gdy:

- towarzyszy im zaświadczenie wystawione przez kompetentne władze kraju nie należącego do Wspólnoty w czasie ich załadowywania;

Okazowy egzemplarz zaświadczenia powinien być wypisany zgodnie z procedurami przedstawionymi w Artykule 31.

- spełniają one warunki kontroli wymagane w przedstawionych Dyrektywach 90/675/EEC¹⁹;
2. W oczekiwaniu na ustalenie szczegółowych zasad stosowania niniejszego artykułu, przepisy krajowe dotyczące importu z krajów nie należących do Wspólnoty, dla których takie wymogi nie były jeszcze ustalone na szczeblu Wspólnoty będą obowiązywać, o ile nie są one łagodniejsze od wymogów określonych w Rozdziale II.

Artykuł 26

Na liście omawianej w artykule 23 mogą znaleźć się tylko kraje nie należące do Wspólnoty lub ich część jeśli:

(a) import z tych krajów nie jest zakazany z powodu istnienia chorób przedstawionych w Aneksie A lub jakichkolwiek innych egzotycznych dla Wspólnoty chorób lub na podstawie artykułów 6, 7 i 14 Dyrektywy 72/462/EEC²⁰

(b) w świetle ich ustawodawstwa oraz organizacji kompetentnych władz, jak również organów kontroli uznane zostały ich uprawnienia _____władz i organów zgodnie z artykułem 3(2) Dyrektywy 72/462/EEC jako zdolnych do zagwarantowania w EEC wprowadzania ich ustawodawstwa w życie

(c) służby weterynaryjne gwarantują, że utrzymane wymogi zdrowotne są co najmniej równoważne z wymogami przedstawionymi w rozdziale II.

Rozdział IV

Postanowienia końcowe

Artykuł 27

---

¹⁹ Dyrektywa Rady 91/496/EEC z dnia 15 lipca 1991 ustanawiająca zasady dotyczące organizacji weterynaryjnych kontroli zwierząt importowanych do krajów Wspólnoty z krajów nie należących do Wspólnoty i uzupełniająca Dyrektywy 89/662/EEC, 90/425/EEC i 90/675/EEC (OJ Nr L 268, 24.09.1991, str. 56)

²⁰ Dyrektywa Rady 72/462/EEC z dnia 12 grudnia 1972 dotycząca problemów zdrowotności i kontroli weterynaryjnych związanych z importem rogowców, owini i owiężego mięsa z krajów nie należących do Wspólnoty (OJ Nr L 302, 31.12.1972, str. 28). Ostatnie poprawki wniesione przez Dyrektywę 91/497/EEC (OJ Nr L 268, 24.09.1991, str. 69)

1. Każde państwo członkowskie wyznaczy jedno lub więcej krajowych głównych laboratoriów do wykonywania analiz i badań mleka i wyrobów mlecznych oraz przekaże listę tych laboratoriów Komisji.

Laboratoria będą odpowiadać za:

- koordynowanie działalności laboratoriów, których zadaniem jest przeprowadzenie analiz celem sprawdzenia chemicznych i bakteriologicznych standardów oraz przeprowadzania badań zalecanych w niniejszej Dyrektywie;
  - pomoc kompetentnych władzom w organizacji systemu kontroli mleka i produktów mlecznych;
  - okresowe organizowanie testów porównawczych;
  - rozpowszechnianie informacji przekazywanych z głównych laboratoriów Wspólnoty, o których mowa w Artykule 28, kompetentnym władzom i laboratoriom przeprowadzającym analizy i testy mleka i produktów mlecznych.
2. Komisja opublikuje listę krajowych głównych laboratoriów i będzie ją uaktualniała w Dzienniku Urzędowym Wspólnoty Europejskiej.

Artykuł 28

Główne laboratorium Wspólnoty do przeprowadzania analiz i badań mleka i produktów mlecznych określa aneks D, rozdział I.

Obowiązki i zadania tego laboratorium są ustanowione w rozdziale II tego aneksu włączając w to koordynację działalności głównych krajowych laboratoriów omawianych w artykule 27.

Artykuł 28 Decyzji Rady 90/4424/EEC z dnia 26 czerwca 1990 roku dotyczący wydatków na zagadnienia weterynaryjne²¹ pozostaje w mocy.

Artykuł 29

1. Odwołuje się Dyrektywę 85/397/EEC z dniem 1 stycznia 1994 roku.
2. Dyrektywa Rady 89/384/EEC z dnia 20 czerwca 1989 roku ustanawiająca szczegółowe procedury wykonywania kontroli w celu upewnienia się, że punkt zamrażania nie przetworzonego mleka zgodnie z aneksem A Dyrektywy 85/397/EEC jest dopełniany, Dyrektywa Komisji 89/362/EEC z dnia 26 maja 1989 roku dotycząca zasad ogólnych warunków sanitarnych gospodarstw produkcji mleka i Decyzja Komisji 91/180/EEC z dnia 14 lutego 1991 roku ustanawiająca metody analizowania i badania mleka surowego i pasteryzowanego mają w dalszym ciągu zastosowanie w uzupełnieniu niniejszej Dyrektywy.

Zgodnie z procedurą przedstawioną w artykule 31, rozporządzenia te mogą ulec zmianom w celu przystosowania ich do treści niniejszej Dyrektywy lub przystosowania ich do postępu nauki i technologii.

---

²¹ OJ Nr L 224, 18.08.1990, str. 19. Poprawki ostatnio wniesione poperzez Decyzję 91/133/EEC (OJ Nr L 66, 13.03.1991, str. 18)

Artykuł 30

Następujące poprawki do Dyrektywy 89/662/EEC zostaną wprowadzone:

1. następujący akapit zostanie dodany do Aneksu A:

- “Dyrektywa Rady 92/_____/EEC z dnia _____ wyznaczająca zasady sanitarne przy produkcji i wprowadzaniu na rynek mleka surowego, pasteryzowanego i produktów mlecznych (OJ L _____, str. ____)”.

2. następujący akapit zostanie skreślony z Aneksu A:

- “Dyrektywa Rady 85/397/EEC z dnia 5 sierpnia 1985 dotycząca zdrowia i zagadnień zdrowotności zwierząt wpływająca na handel wewnątrz Wspólnoty mlekiem pasteryzowanym (OJ Nr L 226, 24.08.1985, str. 13), z ostatnio wprowadzonymi poprawkami poprzez Rozporządzenie (EEC) Nr 3768/85 z dnia 20 grudnia 1985 roku (OJ Nr L 362, 31.12.1985, str. 8)”.

3. skreśla się następujący akapit aneksu B:

- “mleko surowe i produkty mleczne”.

Artykuł 31

1. Tam, gdzie przewiduje się stosowanie procedur tego Artykułu, wszystkie sprawy bezzwłocznie powinny być przekazywane do Stałego Komitetu Weterynaryjnego ustanowionego na podstawie Decyzji 68/361/EEC²² w dalszej części zwanego “Komitetem”, poprzez jego Przewodniczącego, albo z jego własnej inicjatywy lub na prośbę przedstawiciela państwa członkowskiego

2. Członkowie Komisji, po konsultacjach z Komitetem zarządzającym sprawami Mleka i Produktów Mlecznych powołanym na podstawie Rozporządzenia (EEC) Nr 804/68 w wypadkach, gdzie sprawy dotyczą chemii i technologii przedstawia Komisji projekt podjęcia odpowiednich działań Komitet wyraża swoją opinie w określonym czasie, który będzie ustalony przez Przewodniczącego zależnie od pilności sprawy. Opinię podejmuje się większością głosów zgodnie z artykułem 148(2) Traktatu o decyzjach podejmowanych na wniosek Komisji. Głosy przedstawicieli państw członkowskich wewnątrz Komisji będą oceniane zgodnie z zasadami artykułu 148(2) Traktatu. Przewodniczący nie bierze udziału w głosowaniu

3. (a) Komisja ustanowi proponowane środki i natychmiast wprowadzi je w życie jeżeli pozostaną one zgodne z opinią Komitetu.

(b) W przypadkach, gdy proponowane środki nie pozostają w zgodzie z opinią Komitetu lub nie ma takiej opinii, Komisja bezzwłocznie przekaże do Rady projekt proponowanych środków. Rada podejmie uchwały kwalifikowaną większością głosów

---

²² OJ Nr L 225, 18.10.1988, str. 23

Jeśli w ciągu trzech miesięcy od daty przekazania projektu propozycji do Rady, Rada nie podejmie uchwały, proponowane działania, ustanawia Komisja, z wyjątkiem tych przypadków, kiedy Rada odrzuciła proponowane działania zwykłą większością głosów

Artykuł 32

1. Państwa członkowskie wprowadza w życie przed dniem 1 stycznia 1994 roku prawa, rozporządzenia i środki administracyjne konieczne do realizacji niniejszej Dyrektywy. Następnie państwa członkowskie poinformują Komisję o ww.
2. Państwa członkowskie prześlą Komisji tekst głównych przepisów prawa krajowego, którego punkty objęte niniejszą Dyrektywą zostaną do niej przystosowane.

Przepisy uchwalone przez państwo członkowskie winny przy ich publikacji albo też poprzedzać takie odnośniki. Dokładniejsze instrukcje, jak należy formułować odnośniki powinny być wydane przez państwo członkowskie

3. Ustanowienie ostatecznego terminu zmian w krajowym ustawodawstwie na dzień 1 stycznia 1994 roku nie powinno negatywnie wpłynąć na zaniechanie weterynaryjnych kontroli na granicy jakie są wymagane w Dyrektywie 89/662/EEC.

Artykuł 33

Niniejsza Dyrektywa odnosi się do Krajów Członkowskich

Sporządzono w Luksemburgu, 16 czerwca 1992 rok.

**W imieniu Rady
Przewodniczący
(s.) Arlindo Marques Cuhna**

Potwierdzono kopia
dla Sekretarza Generalnego

E. Chioccioli
Dyrektor Generalny

WYMAGANIA ODNOŚNIE ODBIORU SUROWEGO MLEKA W ZAKŁADACH OBRÓBKI I/LUB PRZETWÓRSTWA MLEKA

ANEKS A

ROZDZIAŁ I

Wymagania odnośnie zdrowotności zwierząt

1. Mleko surowe powinno pochodzić od:

(a) krów lub bawolic:

(i) należących do stada, co do którego, zgodnie z paragrafem 1 Aneksu A załączonego do Dyrektywy 64/432/EEC stwierdzono, że jest:

- formalnie niezarażone gruźlicą;

- niezarażone brucelozą lub formalnie niezarażone gruźlicą;

(ii) których nie występują objawy chorób zakaźnych przekazywanych człowiekowi za pośrednictwem mleka;

(iii) których mleko nie posiada odbiegających od normy właściwości organoleptycznych;

2. W przypadku gdy w jednym pomieszczeniu trzymane są zwierzęta różnych gatunków, każdy gatunek powinien spełniać takie warunki zdrowotne jakie obowiązywałyby, gdyby zwierzęta tego gatunku przebywałyby w oddzielnym pomieszczeniu.

3. Jeżeli razem z krowami trzymane są kozy, powinny one być poddane badaniu pod kątem gruźlicy zgodnie z ustaleniami dokonanyymi na podstawie zasad zamieszczonych w

Artykule 31 tej Dyrektywy.

4. Surowe mleko nie może być poddawane obróbce, przetwarzaniu, odstawiane do sprzedaży i podlegać konsumpcji jeżeli:

(a) pochodzi od zwierząt, którym podawane były nielegalnie substancje określone w Dyrektywach 81/602/EEC²³ i 88/146/EEC²⁴

(b) zawiera ślady substancji określonych w Artykule 15 tejże Dyrektywy przekraczające dopuszczalny poziom.

ROZDZIAŁ II

Zachowanie higieny w gospodarstwie

1. Mleko surowe powinno pochodzić z gospodarstw, które zostały zarejestrowane i skontrolowane zgodnie z Artykułem 13(1). W gospodarstwach, w których bawoły, kozy i owce nie są trzymane na zewnątrz, wykorzystywane w tym celu pomieszczenia powinny być zaprojektowane, skonstruowane, utrzymywane i prowadzone w taki sposób, aby:

(a) zwierzęta miały zapewnione dobre warunki lokalowe, higieniczne, czystości i zdrowotne;

(b) odpowiednie warunki higieniczne udoju, przelewania, chłodzenia i przechowywania mleka,

---

²³ Dyrektywa Rady 81/602/EEC z 31 lipca 1981 dotycząca pewnych substancji hormonalnych i wszelkich substancji o działaniu tyreostatycznym (oj Nr L 222, 7.8.1981, str. 32). Dyrektywa ta została ostatnio zastąpiona Dyrektywą 85/358/EEC (OJ Nr L 191, 23.7.1985, str. 46)

²⁴ Dyrektywa Rady 85/146/EEC z 7 marca 1988 zakazująca stosowania w hodowli zwierząt pewnych substancji o działaniu hormonalnym (OJ Nr L 70, 16.3.1988, p. 16)

2. Pomieszczenia, w których dokonuje się udoju lub w których mleko jest przechowywane, przelewane i skonstruowane w taki sposób, aby wyeliminowe zostało wszelkie ryzyko skażenia mleka

Powinny one być łatwe w czyszczeniu i dezynfekcji i posiadać co najmniej:

- a) łatwo dające się czyścić ściany i posadzki w miejscach zagrożonych zanieczyszczeniem i skażeniem;
- b) posadzki ułożone w taki sposób, aby ułatwić spływ cieczy i odpowiednie usuwanie zanieczyszczeń;
- c) odpowiednią wentylację i oświetlenie.
- d) odpowiednie i dostateczne zaopatrzenie w odpowiadającą parametrom podanym w Aneksach D i E załączonych do Dyrektywy 80/778/EEC²⁵ wodę pitną dla potrzeb udoju i mycia wyposażenia oraz sprzętu omówionych w Rozdziale III niniejszego Aneksu;
- e) należyte odizolowanie od wszystkich źródeł skażenia jak toalety i składy gnojownika;
- f) łatwe w myciu, czyszczeniu i dezynfekcji urządzenia i wyposażenie.

Ponadto pomieszczenia przeznaczone do przechowywania mleka powinny być wyposażone w odpowiednie urządzenia chłodnicze, powinny być zabezpieczone przed robactwem i odizolowane od pomieszczeń w których przebywają zwierzęta.

3. W przypadku stosowania przewoźnych obór udojowych, należy spełnić wymagania określone w punkcie 2(a) i (f), a ponadto obora powinna:

- a) być usytuowana na czystym terenie, na którym nie występują ślady odchodów lub innych odpadów;
- b) umożliwiać zabezpieczenie mleka podczas całego procesu jego produkcji.
- c) być tak skonstruowana i mieć takie wykończenie wewnętrzne aby łatwo było ją utrzymać w czystości

4 W przypadku gdy niespętane zwierzęta mleczne są przetrzymywane na zewnątrz, gospodarstwo powinno posiadać dojarnię lub teren, gdzie dokonywany jest udój, odpowiednio odizolowane od terenu zabudowań.

5. Należy zapewnić możliwość skutecznej izolacji zwierząt zakażonych, podejrzanych o zakażenie, którąkolwiek z chorób, o których mowa w Rozdziale I.1 od reszty stada.

6. Zwierzęta wszystkich gatunków powinny być przetrzymywane z dala od pomieszczeń i miejsc, w których przechowywane, przelewane lub schładzane.

ROZDZIAŁ III

Higiena udoju, zlewania mleka i jego transportu z gospodarstwa produkcyjnego do ośrodka zbiorczego lub standaryzacji lub do zakładu obróbki lub do zakładu przetwórczego-higiena personelu

---

²⁵ [Dyrektywa Rady 80/778/EEC z 15 lipca 1980 dotycząca jakości wody pitnej dla ludzi \(OJ Nr L 229, 30.8.1980, str.11\).](#) [Dyrektywa zastępująca Dyrektywę 90/656/EEC \(OJ Nr L 353, 17.12.1990, str. 59\)](#)

A. Higiena udoju

1 Udój powinien być prowadzony w sposób higieniczny w warunkach ustalonych w Dyrektywie 89/362/EEC

2. Bezpośrednio po udoju mleko powinno być umieszczone w czystym miejscu, które jest wyposażone w taki sposób, aby można było zabezpieczyć mleko przed szkodliwymi czynnikami. Jeżeli mleko nie zostało odprowadzone do zlewni w ciągu dwóch godzin od udoju, należy je schłodzić do temperatury 8°C lub niższej w przypadku codziennego odprowadzania do zlewni lub 6°C ewentualnie niższej w przypadku, gdy mleko nie jest odprowadzane codziennie do zlewni. Podczas transportu mleka do zakładu obróbki i/lub przetwórstwa jego temperatura nie powinna przekraczać 10°C.

B. Higiena pomieszczeń, wyposażenia i narzędzi

1. Wyposażenie i urządzenia iub ich powierzchnie, z którymi będzie ewentualnie stykało się mleko (przybory, zbiorniki itp. przeznaczone do udoju, zlewania iub transportu) powinny być wykonane z materiału o gładkiej powierzchni ułatwiającej czyszczenie i dezynfekcję, odpornego na korozję, z którego nie przenikają do mleka substancje w ilości stanowiącej zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, powodującej pogorszenie składu mleka lub pogarszającej jego właściwości organoleptyczne.

2. Po wykorzystaniu urządzenia stosowanego do udoju, mechaniczny sprzęt udojowy oraz zbiorniki, z którymi styka się mleko powinny być wyczyszczone i poddane dezynfekcji. Po każdym transporcie, lub po kilku transportach, gdy przerwy między kolejnymi załadunkami i wyładunkami są bardzo krótkie, ale co najmniej raz dziennie, pojemniki do transportu surowego mleka do zlewni lub ośrodka standaryzacji lub do zakładu obróbki lub przetwórstwa mleka powinny być przed ponownym użyciem oczyszczone i zdezynfekowane

C. Higiena personelu

1. Personel powinien bezwzględnie dbać o czystość, a zwłaszcza:

(a) osoby dokonujące udoju i mające bezpośredni kontakt z mlekiem powinny nosić odpowiednie czyste ubiory udojowe.

(b) dojarze powinni myć ręce bezpośrednio przed rozpoczęciem udoju i utrzymywać je na ile to możliwe w czystości przez cały czas trwania udoju.

W tym celu w pobliżu stanowisk udojowych wymagane jest zainstalowanie odpowiednich instalacji w celu umożliwiania mycia rąk i ramion osobom dokonującym udoju lub mającym do czynienia z surowym mlekiem w inny sposób.

2. Pracodawca powinien podjąć wszelkie niezbędne kroki aby nie dopuścić do skażenia surowego mleka przez osoby mające do czynienia z mlekiem, o ile nie zostanie sprawdzone ponad wszelką wątpliwość, że osoby te mogą zajmować się mlekiem bez obawy skażenia go.

Każda osoba dokonująca udoju lub zajmująca się mlekiem w inny sposób powinna być zobowiązana do udowodnienia, że z medycznego punktu widzenia jest ona zdolna do wykonywania takiej pracy. Nadzór medyczny takiej osoby będzie podlegać przepisom państwowym obowiązującym w odnośnych Państwach Członkowskich, lub, w przypadku krajów trzeciego świata, specjalnym gwarancjom ustalonym w ramach procedur przedstawionych w Artykule 31 niniejszej Dyrektywy.

D. Higiena produkcji

1. W celu uniknięcia dodawania wody do surowego mleka należy utworzyć system kontroli pozostający pod nadzorem kompetentnych władz. System ten powinien zwłaszcza obejmować regularne badania temperatury zamrażania mleka pochodzącego z każdej jednostki produkcyjnej według następujących zasad:

(a) surowe mleko z każdego gospodarstwa powinno być regularnie sprawdzane na drodze losowego pobierania próbek. W przypadkach kiedy mleko z jednego gospodarstwa jest bezpośrednio dostarczane do zakładu obróbki lub przetwórstwa próbki takie powinny być pobrane w momencie odbioru mleka z gospodarstwa, pod warunkiem podjęcia stosownych kroków w celu uniknięcia wszelkiego oszukańczego działania, lub przed wyładunkiem mleka w zakładzie obróbki lub przetwórstwa, gdy mleko jest dostarczane tam bezpośrednio przez rolnika.

Jeżeli wyniki kontroli budzą podejrzenie, że do mleka dodana została woda, kompetentne władze spowodują pobranie oryginalnej próbki mleka bezpośrednio w gospodarstwie. Próbką oryginalną jest próbka pochodząca z jednego w pełni nadzorowanego porannego lub wieczornego udoju rozpoczętego nie wcześniej niż w jedenaście godzin i nie później niż w trzynaście godzin po poprzednim udoju.

W przypadku, gdy mleko jest dostarczane z kilku gospodarstw próbki mogą być pobierane dopiero po dostarczeniu do zakładu obróbki lub przetwarzania albo zlewni lub ośrodka standaryzacji, pod warunkiem, że jednak na wrywkowe kontrole są dokonywane na miejscu w gospodarstwach.

Jeżeli wyniki kontroli budzą podejrzenie, że do mleka dodana została woda, pobrane zostaną próbki we wszystkich gospodarstwach, z których w tym przypadku surowe mleko zostało odebrane.

W razie potrzeby kompetentne władze dokonają pobrania oryginalnych próbek zgodnie z zasadami określonymi w drugim ustępie powyżej.

(b) jeżeli wyniki kontroli wykazą, że woda nie została dodana, surowe mleko może być użyte do produkcji surowego mleka pitnego, mleka poddanego obróbce termicznej lub do wyrobu produktów mlecznych przeznaczonych do konsumpcji dla ludzi.

2. W przypadku, gdy normy ilości bakterii i komórek somatycznych w mleku osiągają poziom maksymalny zakład obróbki i/lub przetwórczy powinien o tym poinformować kompetentne władze. Kompetentne władze powinny podjąć w związku z tym stosowne kroki.

(c) 3. Jeżeli w ciągu trzech miesięcy od powiadomienia o wynikach kontroli, o której mowa w punkcie 1(a) oraz dochodzenia omówionego w Rozdziale 4 D. i przekroczenie dopuszczalnych norm określonych w Rozdziale 4, mleko pochodzące z takiego gospodarstwa nie zacznie spełniać wymogów tych norm, gospodarstwu takiemu odebrane zostanie zezwolenie na dostawy mleka do czasu, gdy mleko ponownie zacznie odpowiadać normom.

(d) Mleko nie może być dopuszczone do konsumpcji jeżeli zawiera ślady antybiotyków w ilości, która w odniesieniu do którejkolwiek z substancji wymienionych w Aneksach 1 i 2 Dyrektywy (EEC) Nr 2377/90, przekracza określony w nich poziom. Łączna ilość antybiotyków nie może przekroczyć poziomu ustalonego według zasad opisanych w Artykule 3 niniejszej Dyrektywy

ROZDZIAŁ 4

Obowiązujące normy dla surowego mleka odbieranego z gospodarstwa produkcyjnego lub
przyjmowanego w zakładach obróbki lub
przetwórczych

A. Surowe mleko krowie

Przy zachowaniu ograniczeń podanych w Aneksach 1 i 3 Przepisu (EEC) Nr 2377/90:

1. Surowe mleko krowie przeznaczone do produkcji mleka pitnego poddanego obróbce termicznej, mleka fermentowanego, twarogu, galaretek mlecznych lub mleka z dodatkami zapachowymi i śmietany powinno odpowiadać następującym normom:
- 2.

Ilość bakterii w mleku przy 30°C (na ml)	100 000(a)
Ilość komórek somatycznych (na ml)	400 000(b)

(a) średnia geometryczna obliczona na przestrzeni dwóch miesięcy, przy pobieraniu co najmniej dwóch próbek na miesiąc.

(b) średnia geometryczna obliczona na przestrzeni trzech miesięcy, lub, w przypadku znacznych sezonowych różnic w produkcji, sposób obliczania wyników powinien być przyjęty w oparciu o procedury opisane w Artykule 31 niniejszej Dyrektywy.

2 Surowe mleko krowie przeznaczone do produkcji innych niż wymienione w punkcie 1 wyrobów mlecznych powinno odpowiadać następującym normom:

	od 1.1.1994	od 1.1.1998
Ilość bakterii w mleku przy 30°C(na ml)	100 000(a)	100 000(a)
Ilość komórek somatycznych (na ml)	400 000(b)	400 000(b)

(a) średnia geometryczna obliczona na przestrzeni dwóch miesięcy, przy pobieraniu co najmniej dwóch próbek na miesiąc.

(b) średnia geometryczna obliczona na przestrzeni trzech miesięcy, przy pobieraniu co najmniej jednej próbki miesięcznie, lub, w przypadku znacznych sezonowych różnic w produkcji, sposób obliczania wyników powinien być przyjęty w oparciu o procedury opisane w Artykule 31 niniejszej Dyrektywy.

3. Surowe mleko krowie przewidziane do bezpośredniej konsumpcji i surowe mleko krowie do wyrobu produktów "z surowego mleka krowiego", których produkcja nie wymaga żadnej obróbki termicznej powinny:

- (a) spełniać wymogi norm podanych w punkcie 1;
- (b) ponadto spełniać następujący wymóg:⁴

⁴ gdzie:

n = liczba jednostek próbki wchodzących w skład próbki

m = wartość progowa określająca liczbę bakterii; wynik uznaje się za zadawalający jeżeli liczba bakterii we wszystkich próbkach jednostkowych próbki nie przekracza wartości "m".

M = maksymalna wielkość liczby bakterii; wynik uznaje się za zadawalający jeżeli liczba bakterii w jednej lub kilku jednostkach próbki ma wartość "M" lub więcej;

c = liczba jednostek próbki w których ilość policzonych bakterii może mieścić się w granicach od "m" i "M", przy czym próbka jest uznana za zadawalającą jeżeli liczba bakterii policzonych w innych próbkach jednostkowych wynosi "m" lub mniej.

Zawartość *Staphylococcus aureus* (na ml):

$n = 5$ $m = 500$ $M = 2000$ $c = 2$

B. Surowe mleko bawole

Przy zachowaniu ograniczeń podanych w Aneksach 1 i 3 Przepisu (EEC) Nr 2377/90

1. Surowe mleko bawole przeznaczone do produkcji wyrobów mlecznych powinno odpowiadać następującym wymaganiom:

Ilość bakterii w mleku przy 30°C (na ml)	$\leq 1\ 000\ 000$ (a)
Ilość komórek somatycznych (na ml)	$\leq 500\ 000$ (b)

(a) średnia geometryczna obliczona na przestrzeni dwóch miesięcy, przy pobieraniu co najmniej dwóch próbek na miesiąc.

(b) średnia geometryczna obliczona na przestrzeni trzech miesięcy, przy pobieraniu co najmniej jednej próbki raz na miesiąc.

Wymagania dotyczące ilości bakterii przy 30°C oraz ilości komórek somatycznych obowiązujące od 1 stycznia 1998 zostaną określone według Artykułu 21 niniejszej Dyrektywy.

2. Surowe mleko bawole przewidziane do produkcji wyrobów "z surowego mleka", których produkcja nie obejmuje żadnej obróbki termicznej, powinno spełniać następujące wymagania:

liczba bakterii w 30°C (na ml) $\leq 500\ 000$

liczba komórek somatycznych (na ml) $\leq 400\ 000$

Staphylococcus aureus: jak dla mleka krowiego.

C Surowe mleko kozie i mleko owcze:

Przy zachowaniu ograniczeń podanych w Aneksach 1 i 3 Przepisu (EEC) Nr 2377/90:

3. Surowe mleko kozie lub owcze przeznaczone do produkcji mleka konsumpcyjnego poddawanego obróbce termicznej lub do produkcji wyrobów mlecznych powinno spełniać następujące wymagania:

	od 1.1.1994
Ilość bakterii w mleku przy 30°C (na ml)	$\leq 100\ 000$ (a)

(a) średnia geometryczna obliczona na przestrzeni dwóch miesięcy przy co najmniej dwóch próbkach na miesiąc.

Normy dotyczące ilości bakterii i komórek somatycznych obowiązujące od 1 stycznia 1998 będą określone według zaleceń Artykułu 21 niniejszej Dyrektywy.

2. Surowe mleko kozie lub owcze przeznaczone do produkcji wyrobów "z surowego mleka" nie obejmującej obróbki termicznej powinno odpowiadać następującym wymaganiom:

Ilość bakterii w mleku przy 30°C (na ml)	$\leq 100\ 000$ (a)
Ilość komórek somatycznych (na ml)	$\leq 400\ 000$ (b)

(a) średnia geometryczna obliczona na przestrzeni dwóch miesięcy przy co najmniej dwóch próbkach na miesiąc.

A. D.. W przypadku przekroczenia dopuszczalnych maksymalnych norm podanych w punktach A, B, i C i związane z tem badania wykazują potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, kompetentne władze powinny podjąć stosowne kroki.

B. E. Zgodność z normami podanymi w punktach A, B i C powinna być sprawdzana poprzez losowe pobieranie próbek podczas odbioru mleka w gospodarstwie produkcyjnym lub podczas przyjmowania mleka w zakładzie obróbki lub przetwórczym.

ROZDZIAŁ 1

Ogólne warunki dopuszczania do ruchu zakładów obróbki oraz zakładów przetwórczych

Zakłady obróbki i zakłady przetwórcze muszą posiadać co najmniej

1) obszary robocze wystarczające do wykonywania pracy w odpowiednich warunkach higienicznych. Powinny one mieć odpowiednie rozmieszczenie i układ, aby surowce i produkty objęte niniejszą Dyrektywą nie zostały skażone.

Produkcję mleka pasteryzowanego i produktów mlecznych, która mogłaby spowodować ryzyko zanieczyszczenia innych produktów objętych niniejszą Dyrektywą należy prowadzić w wyraźnie odosobnionym obszarze roboczym;

2) w obszarach, gdzie surowce poddawane są obróbce, są przygotowywane i przetwarzane i gdzie odbywa się produkcja wyrobów objętych niniejszą Dyrektywą:

- (a) stałą wodoodporną wykładzinę podłogową, łatwą do zmywania i dezynfekowania i ułożoną w sposób ułatwiający odpływ wody oraz sprzęt do usuwania wody;
- (b) ściany o gładkiej powierzchni łatwej do zmywania, trwalej i nieprzepuszczalnej, pokrytej powłoką w jasnych kolorach;
- (c) w pomieszczeniach gdzie nieopakowane, odkryte surowce poddawane są obróbce, przygotowywane i przetwarzane, stropy i stropodachy łatwe do zmywania;
- (d) drzwi z materiałów nierdzewnych, łatwe do zmywania;
- (e) odpowiednią wentylację oraz, tam gdzie to niezbędne, dobrej jakości wyciągi pary wodnej
- (f) odpowiednie oświetlenie dzienne lub sztuczne;
- (g) odpowiednią ilość urządzeń do mycia i dezynfekowania rąk z bieżącą wodą gorącą i zimną lub wcześniej zmieszaną do odpowiedniej temperatury. W pomieszczeniach produkcyjnych i umywalniach kranie powinny być typu uruchamianego bez użycia rąk. W pomieszczeniach tych należy zapewnić środki do mycia i dezynfekcji oraz higieniczne urządzenia do suszenia rąk;
- (h) Urządzenia do czyszczenia przyrządów, sprzętu i instalacji;

3) w pomieszczeniach, których magazynowane są surowce i produkty objęte niniejszą Dyrektywą, warunki zgodne z pkt. 2, z następującymi wyjątkami:

- w pomieszczeniach, do studzenia i w chłodniach, wystarczająca jest podłoga, która jest łatwa do zmywania i dezynfekowania, ułożona w taki sposób, aby ułatwić odprowadzanie wody;
- - w pomieszczeniach do zamrażania i głębokiego zamrażania wystarczająca jest podłoga wodoodporna i nierdzewna, łatwa do zmywania.

W pomieszczeniach tych muszą być zapewnione urządzenia chłodnicze o mocy wystarczającej do utrzymania surowców i produktów w temperaturach zalecanych w niniejszej Dyrektywie.

Fakt istnienia drewnianych ścian w pomieszczeniach omawianych w drugiej pozycji pierwszego podpunktu nie stanowi podstawy do nieudzielenia akceptacji, pod warunkiem że zbudowane były przed 1 stycznia 1993.

Pomieszczenia magazynowe muszą mieć pojemność zapewniającą możliwość magazynowania niezbędnych surowców i produktów objętych niniejszą Dyrektywą

- 4) urządzenia umożliwiające higieniczną obróbkę i ochronę surowców i produktów gotowych nieopakowanych bądź owiniętych podczas załadunku i rozładunku;
- 5) odpowiednie zabezpieczenie przed szkodnikami;
- 6) urządzenia produkcyjne i sprzęt, stykające się bezpośrednio z surowcami i produktami, wykonane z materiałów nierdzewnych, łatwe do zmywania i dezynfekcji;
- 7) specjalne szczelne, nierdzewne pojemniki na surowce lub produkty nie przeznaczone do spożycia przez ludzi. Jeśli takie surowce lub produkty nie usuwane są za pośrednictwem przewodów, te ostatnie muszą być tak skonstruowane i ułożone aby wyeliminować wszelkie ryzyko skażenia pozostałych surowców czy produktów;
- 8) odpowiednie urządzenia do mycia i dezynfekowania sprzętu i przyborów;
- 9) system kanalizacyjny spełniający wymagania higieniczne;
- 10) doprowadzenie jedynie wody pitnej, w rozumieniu Dyrektywy 80/778/EEC. Jednakże w wyjątkowych przypadkach dopuszczalne jest doprowadzenie wody przemysłowej dla celów produkcji pary, ochrony przeciwpożarowej i agregatów chłodniczych pod warunkiem, że instalacje przeznaczone dla tych potrzeb uniemożliwiają wykożystanie wody do innych celów i nie spowodują żadnego bezpośredniego ani pośredniego ryzyka zanieczyszczenia produktu. Przewody wodociągowe wody przemysłowej muszą być wyraźnie oddzielone od przewodów wody pitnej;
- 11) odpowiednia ilość szatni o gładkich, wodoodpornych, łatwych do zmywania ścianach i podłogach, z umywalkami i toaletami ze spłuczkami. Te ostatnie nie powinny być dostępne bezpośrednio z pomieszczeń produkcyjnych. Umywalki powinny być odpowiednio wyposażone do mycia rąk i posiadać higieniczne środki do suszenia rąk, kranie przy umywalkach powinny być uruchamiane bez użycia rąk;
- 12) Jeżeli proces obróbki produktów wymaga regularnego lub ciągłego nadzoru , odpowiednio wyposażony i dający się zamknąć pokój, do wyłącznej dyspozycji osoby upoważnionej;
- 13) pomieszczenie lub bezpieczne miejsce do przechowywania detergentów, środków dezynfekujących i podobnych substancji;
- 14) Pomieszczenie lub szafkę do przechowywania materiałów czyszczących i konserwujących;

15) Odpowiednie urządzenia do czyszczenia i dezynfekowania zbiorników używanych do transportu mleka oraz płynnych bądź sypkich produktów mlecznych. Jednak posiadanie takich urządzeń nie jest obowiązkowe, jeśli istnieje wymóg czyszczenia i dezynfekowania środków transportu w instalacjach oficjalnie zaakceptowanych przez odpowiednie władze.

ROZDZIAŁ 2

Ogólne zasady przestrzegania higieny w zakładach obróbki i w zakładach przetwórczych

A. Ogólne zasady przestrzegania higieny w odniesieniu do pomieszczeń, urządzeń i przyrządów

1. Urządzenia i aparatura używane do obróbki surowców i produktów jak również podłogi, stropy i stropodachy, ściany i przepierzenia winny być utrzymywane w odpowiedniej czystości i stanie używalności tak, by nie stanowiły źródła zanieczyszczenia surowców lub produktów.

2. Do pomieszczeń, w których produkowane lub przechowywane są produkty mleczne bądź mleko nie mogą wchodzić żadne zwierzęta.

Gryzonie, owady i wszelkie robactwo występujące w zabudowaniach lub przedostające się do urządzeń należy systematycznie tępić. Środki gryzoniobójcze, insektycydy i środki dezynfekujące oraz wszelkie inne potencjalnie toksyczne substancje muszą być przechowywane w zamkniętych pomieszczeniach lub szafkach; ich użycie może stwarzać ryzyko zanieczyszczenia produktów.

3. Pomieszczenia produkcyjne, aparatura i urządzenia produkcyjne winny być wykorzystywane jedynie do produktów zatwierdzonych.

Jednak, o ile zostanie to dopuszczone przez odpowiednie władze, mogą one być jednocześnie lub w innych terminach wykorzystywane do obróbki innych artykułów spożywczych przeznaczonych do spożycia przez ludzi.

4. Do wszystkich celów powinna być używana woda pitna, w rozumieniu Dyrektywy 80/778/EEC. Jednak wyjątkowo może być użyta woda przemysłowa do chłodzenia urządzeń, ochrony p. poż. i do produkcji pary, pod warunkiem, że instalacje przeznaczone dla tych potrzeb uniemożliwiają wykożystanie wody do innych celów i nie spowodują żadnego bezpośredniego ani pośredniego ryzyka zanieczyszczenia surowców ani produktów objętych niniejszą Dyrektywą.

5. Środki dezynfekujące muszą być zatwierdzone przez odpowiednie władze i muszą być stosowane w taki sposób, aby nie miały niekorzystnego wpływu na urządzenia, sprzęt, surowce ani produkty objęte tą Dyrektywą.

Pojemniki zawierające te środki muszą być wyraźnie rozpoznawalne i posiadać etykiety informujące o sposobie ich użycia

Po użyciu tych środków urządzenia produkcyjne i aparaturę należy bardzo dokładnie spłukać wodą pitną.

B. Ogólne zasady przestrzegania higieny w odniesieniu do personelu

1. Od personelu wymaga się bezwzględnego przestrzegania czystości.

Odnosi się to szczególnie do osób mających do czynienia z nieopakowanymi surowcami oraz produktami objętymi tą Dyrektywą. A zwłaszcza:

- (a) personel winien nosić odpowiednią czystą odzież roboczą i czyste nakrycia głowy całkowicie zakrywające włosy;
  - (b) od personelu uczestniczącego w procesie przygotowywania i obróbki surowców i produktów objętych tą Dyrektywą należy wymagać mycia rąk co najmniej przy każdorazowym podejmowaniu pracy i/lub w przypadku wystąpienia zanieczyszczenia; skażenia skóry należy zakrywać wodoodpornym opatrunkiem;
  - (c) palenie, płucie, jedzenie i picie w pomieszczeniach, w których surowce lub produkty objęte tą Dyrektywą są poddawane obróbce lub przechowywane, jest zabronione.
2. Pracodawca podejmuje wszelkie stosowne środki aby uniemożliwić kontakt z produktami objętymi niniejszą Dyrektywą osobom mogącym spowodować skażenie tych produktów do chwili uzyskania dowodu, iż osoby te nie stwarzają już niebezpieczeństwa skażenia.
  3. Przy rekrutacji każda z osób, pracujących przy obróbce i wytwarzaniu produktów objętych tą Dyrektywą, musi udowodnić, przy pomocy zaświadczenia lekarskiego, że nie stwarzają już niebezpieczeństwa skażenia.

Przy rekrutacji każda z osób, pracujących przy obróbce i wytwarzaniu produktów objętych tą Dyrektywą, musi udowodnić, przy pomocy zaświadczenia lekarskiego, że nie ma lekarskich przeciwwskazań do takiego zatrudnienia. Kontrola lekarska takiej osoby będzie zgodna z prawodawstwem obowiązującym w odnośnym Kraju Członkowskim lub, w przypadku krajów trzecich, ze szczegółowymi gwarancjami ustalonymi w myśl procedur określanych w Artykule 31 tej Dyrektywy.

ROZDZIAŁ 3

Specjalne wymagania odnośnie rejestracji zlewni

Poza ogólnymi warunkami przedstawionymi w Rozdziale 1, zlewnie muszą posiadać co najmniej:

- (a) urządzenia chłodnicze lub odpowiednie środki do schładzania mleka oraz, jeśli mleko jest przechowywane w zlewni, instalację chłodniczą;
- (b) wirówki lub wszelkie inne odpowiednie urządzenia do fizycznego oczyszczania mleka, jeśli mleko jest oczyszczane w zlewni.

ROZDZIAŁ 4

Szczególne wymagania odnośnie rejestracji punktów standaryzacji mleka

Poza ogólnymi warunkami przedstawionymi w Rozdziale 1, punkty standaryzacji muszą posiadać co najmniej:

- (a) pojemniki do składowania w chłodni surowego mleka, sprzęt do standaryzowania oraz pojemniki do przechowywania mleka standaryzowanego;
- (b) wirówki lub wszelkie inne odpowiednie urządzenia do fizycznego oczyszczania mleka.

ROZDZIAŁ 5

Szczególne warunki odnośnie zatwierdzania zakładów obróbki i zakładów przetwórczych

Poza ogólnymi warunkami przedstawionymi w Rozdziale 1, zakłady obróbki i zakłady przetwórcze muszą posiadać co najmniej:

- (a) urządzenia do mechanicznego napełniania i odpowiedniego automatycznego zamykania pojemników, które mają być użyte do pakowania pasteryzowanego mleka pitnego, po napełnieniu, z wyłączeniem konwi i zbiorników, o ile operacje te mają być przeprowadzane na miejscu;
- (b) urządzenia do chłodzenia i przechowywania w chłodni mleka pasteryzowanego, płynnych produktów mlecznych oraz, w przypadkach przedstawionych w Aneksie A, Rozdz. 3 i 4, mleka surowego, o ile operacje te przeprowadzane są na miejscu. Chłodnie muszą być wyposażone w odpowiednio skalibrowaną aparaturę do mierzenia temperatury;
- (c) w przypadku pakowania w pojemniki jednorazowe, pomieszczenia magazynowe dla takich pojemników oraz magazynowania surowców do ich produkcji;
- w przypadku pakowania w opakowania wielokrotnego użytku, oddzielne pomieszczenia do ich magazynowania oraz urządzenia do mechanicznego czyszczenia i dezynfekowania tych opakowań;
- (d) pojemniki do przechowywania surowego mleka, sprzęt do standaryzowania oraz pojemniki do przechowywania mleka standaryzowanego;
- (e) w razie potrzeby, wirówki lub wszelkie inne odpowiednie środki do fizycznego oczyszczania mleka;
- (f) urządzenia do pasteryzowania zatwierdzone lub autoryzowane przez odpowiednie władze, wyposażone w:
  - automatyczną regulację temperatury,
  - termometr rejestrujący,
  - automatyczne urządzenia zabezpieczające przed niedostatecznym ogrzaniem,
  - odpowiedni system zabezpieczający przed zmieszaniem mleka pasteryzowanego lub sterylizowanego z mlekiem niedostatecznie podgrzany, oraz
  - automatyczny przyrząd rejestrujący dla systemu zabezpieczającego wymienionego powyżej;
- (g) urządzenia do schładzania, pakowania i przechowywania mrożonych produktów mlecznych, o ile operacje te będą przeprowadzane na miejscu;
- (g) urządzenia do suszenia i pakowania produktów mlecznych w proszku, o ile operacje te będą przeprowadzane na miejscu.

ROZDZIAŁ 6

Zasady przestrzegania higieny w odniesieniu do zabudowań, urządzeń i personelu zakładów przetwórczych

Poza ogólnymi warunkami przedstawionymi w Rozdziale 2, zakłady muszą spełniać następujące warunki:

1. Należy zapobiegać skażeniom wywołanym przez urządzenia, wentylację lub personel. Jeśli jest to niezbędne, zgodnie z analizą ryzyka omówioną w Artykule 14 tej Dyrektywy, pomieszczenia produkcyjne winny być podzielone na obszary mokre i suche, z których każdy ma oddzielne warunki robocze.
2. Najszybciej, jak to możliwe po każdym przewozie, lub każdorazowo po serii przewozów, w których jest bardzo krótka przerwa między rozładunkiem i ponownym załadunkiem, lecz w każdym razie co najmniej jeden raz w każdym dniu roboczym, pojemniki i zbiorniki używane do przewozu surowego mleka do zlewni lub punktu standaryzacji mleka bądź zakładu

obróbki lub zakładu przetwórczego muszą być czyszczone i dezynfekowane przed ponownym użyciem.

3. Urządzenia, pojemniki lub instalacje, w których w czasie produkcji dochodzi do bezpośredniego kontaktu z mlekiem lub produktami mlecznymi lub innymi surowcami, które łatwo ulegają zepsuciu, muszą z zasady być czyszczone co najmniej jeden raz w ciągu dnia roboczego.
4. Pomieszczenia, gdzie mleko poddawane jest obróbce muszą z zasady być czyszczone co najmniej jeden raz w ciągu dnia roboczego.
5. Operator lub kierownik zakładu opracowuje program czyszczenia, w oparciu o analizę ryzyka omówioną w Artykule 14 niniejszej Dyrektywy, odnośnie czyszczenia innych urządzeń, pojemników i instalacji w których dochodzi do kontaktu z trwałymi mikrobiologicznie produktami mlecznymi oraz pomieszczeń, w których produkty te są przechowywane. Program ten musi spełniać wymagania omówione w Rozdziale 1 i musi również gwarantować, że nieodpowiednie metody czyszczenia nie spowodują ryzyka zdrowotnego produktów objętych tą Dyrektywą.

ROZDZIAŁ 1

Wymagania odnośnie produkcji mleka poddawanego obróbce termicznej i wyrobów mlecznych

A. Wymagania odnośnie produkcji mleka pasteryzowanego:

1. Mleko do pasteryzacji musi być otrzymywane z mleka surowego, które spełnia wymagania norm wymienionych w Aneksie A, Rozdział 4.
2. O ile mleko po przyjęciu w zakładzie pasteryzacji nie zostanie poddane obróbce w ciągu czterech godzin od dostawy, musi być schłodzone do temperatury nie przekraczającej $+6^{\circ}\text{C}$ i przechowywane w tej temperaturze aż do momentu obróbki cieplnej.

Jeżeli surowe mleko nie zostanie poddane obróbce w ciągu 36 godzin od dostawy do zakładu, przed pasteryzacją należy poddać mleko dodatkowym badaniom. Jeżeli w oparciu o metody bezpośrednie lub pośrednie zostanie stwierdzone, że liczba kolonii na płytce po posiewie takiego mleka w temperaturze 30°C przekracza 300 000 na ml nie wolno stosować takiego mleka do produkcji pitnego mleka pasteryzowanego.

3. Wyrób pitnego mleka pasteryzowanego powinien wiązać się z podejmowaniem wszelkich środków, w tym wrywkowego pobierania próbek do kontroli, dotyczących:

(a) (a) sprawdzenia posiewu aby

- w przypadku mleka nie poddanego obróbce w ciągu 36 godzin od dostawy liczba kolonii na płytce w temperaturze 30°C nie przekraczała 300 000 na ml.
- w przypadku mleka poddanego wstępnej pasteryzacji liczba kolonii na płytce bezpośrednio przed drugim etapem pasteryzacji nie przekraczała w temperaturze 30°C 100 000 na ml.

(c) obecności obcej wody w mleku

pasteryzowane mleko pitne powinno być regularnie sprawdzane pod kątem obecności obcej wody, zwłaszcza poprzez kontrolę temperatury zamrażania. W tym celu należy stworzyć system kontroli pozostający pod nadzorem kompetentnych władz. W przypadku wykrycia w mleku wody obcej kompetentne władze powinny podjąć stosowne kroki.

Tworząc system kontroli kompetentne władze powinny uwzględnić:

- wyniki badań surowego mleka o których mowa w Rozdziale 3 d. 1 Aneksu A, a zwłaszcza ich zmienności i wartości średnich;
- wpływ przechowywania i przetwarzania mleka zgodnie z Właściwymi Metodami Produkcji (WMP) na temperaturę zamrażania.

Do dnia 1- ego czerwca 1994 Kraje Członkowskie powinny poinformować Komisję szczegółowo o zasadach systemu kontroli, który stosują i uzasadnić jego wprowadzenia.

Pasteryzowane mleko pitne może być poddawane dowolnemu badaniu, które pozwala ustalić stan mikrobiologiczny mleka przed procesem pasteryzacji. Zasady stosowania takich badań i kryteria, jakie mleko powinno spełniać pod tym względem powinny być ustalane zgodnie z procedurą opisaną w artykule 31 niniejszej Dyrektywy.

4. (a) Mleko pasteryzowane powinno:

- (i) być wytwarzane na drodze krótkotrwałego procesu obróbki w wysokiej temperaturze (co najmniej w $71,7^{\circ}\text{C}$ przez 15 sekund lub inny równoważny układ) lub na drodze procesu

- pasteryzacji przy zastosowaniu innych parametrów czasu i temperatury w celu otrzymania takiego samego efektu;
- (ii) negatywnie reagować na test fosfatazowy i pozytywnie na test peroksydazowy. Jednak produkcja mleka pasteryzowanego, które wykazuje negatywną reakcję na peroksydazę jest dopuszczalna pod warunkiem, że mleko jest oznaczone jako „pasteryzowane w wysokiej temperaturze”;
- (iii) bezpośrednio po pasteryzacji zostało możliwie jak najszybciej schłodzone do temperatury nie przekraczającej 6°C.
- (b) mleko UHT powinno:
- być produkowane poprzez doprowadzanie do surowego mleka ciągłego dopływu ciepła wiążące się z zastosowaniem wysokiej temperatury przez krótki okres czasu (nie mniejszej niż +135°C przez co najmniej jedną sekundę), mającym na celu zniszczenia wszelkich szkodliwych bakterii i ich sporów, z wykorzystaniem aseptycznych nieprzezroczystych lub pojemników w nieprzezroczystym opakowaniu, ale w taki sposób aby zmiany chemicznych, fizycznych i organoleptycznych właściwości mleka były minimalne;
  - posiadać taką trwałość aby wyrywkowe badania próbek nie wykazały objawów pogorszenia jakości po 15 dniach przechowywania mleka w zamkniętym pojemniku w temperaturze +30°C; o ile to konieczne można przyjąć warunek przechowywania przez 7 dni w zamkniętym pojemniku w temperaturze +55°C. W przypadku stosowania procesu obróbki mleka w „bardzo wysokiej temperaturze” na drodze bezpośredniego kontaktu mleka z parą wodną, para powinna być wytwarzana przy użyciu wody pitnej i nie może pozostawiać w mleku śladów ciał obcych lub wpływać negatywnie na jego jakość. Proces ten nie może ponadto prowadzić do jakichkolwiek zmian zawartości wody w mleku.
- (c) Mleko sterylizowane powinno:
- być ogrzewane i sterylizowane w hermetycznie zamkniętych opakowaniach lub pojemnikach, których szczelność nie może być naruszona;
  - charakteryzować się, w przypadku wyrywkowo pobieranych próbek, taką trwałością aby nie występowały żadne objawy pogorszenia jakości po 15 dniach w zamkniętym pojemniku w temperaturze +30°C; o ile to konieczne można przyjąć warunek przechowywania przez 7 dni w zamkniętym pojemniku w temperaturze +55°C.
- (d) Mleko pasteryzowane poddane pasteryzacji w wysokiej temperaturze, mleko UHT i mleko sterylizowane mogą być produkowane z surowego mleka poddanego termizacji lub wstępnej obróbce w innym zakładzie. W takim przypadku parametrów czasu i temperatury powinny mieć niższe lub takie same wartości jak w przypadku pasteryzacji, a mleko przed drugim procesem obróbki powinno wykazać pozytywną reakcję na peroksydazę. O zastosowaniu tej metody powinny być powiadomione kompetentne władze. Pierwszy proces obróbki powinien być odnotowany w dokumencie, o którym mowa w Artykule 5(8) niniejszej Dyrektywy.
- (e) Procesy ogrzewania, temperatura i czas ogrzewania odnośnie mleka pasteryzowanego, UHT i sterylizowanego, rodzaje urządzeń grzewczych, zawór kierunkowy oraz regulatory temperatury i urządzenia rejestrujące powinny być zatwierdzone lub autoryzowane przez kompetentne władze Państw Członkowskich według norm Wspólnoty lub międzynarodowych.
- (f) Dane odnotowane przez termometry rejestrujące powinny być zapisane pod stosowną datą i przechowywane przez okres dwóch lat tak, aby mogły być przedstawione na żądanie inspektorom wyznaczonym przez kompetentne władze do przeprowadzenia kontroli zakładu, przy czym okres ten może być skrócony do dwóch miesięcy po terminie przydatności lub terminie minimalnej trwałości.

5. Mleko pasteryzowane:

- (a) powinno spełniać normy mikrobiologiczne określone w Rozdziale II;
- (b) nie powinno zawierać farmakologicznie czynnych substancji w ilościach przekraczających wartości graniczne określone w Aneksach I i III do Zarządzenia (EEC) Nr 2377/90; całkowita pozostałość wszystkich substancji nie może przekraczać wartości wyznaczonej zgodnie z procedurą przedstawioną w Artykule 3 niniejszej Dyrektywy. Całkowita pozostałość antybiotyków nie może przekroczyć wartości, która powinna być wyznaczona według procedury przedstawionej w Zarządzeniu (EEC) Nr 2377/90.

B. Wymagania odnośnie mleka do produkcji wyrobów mlecznych

Operator lub kierownik zakładu powinien podjąć wszelkie niezbędne kroki, aby surowe mleko, lub w przypadku wyrobów „z surowego mleka”, zostało poddane obróbce w ciągu 36 godzin od dostawy, jeżeli jest ono przechowywane w temperaturze nie przekraczającej 6°C, lub w ciągu 48 godzin od dostawy, jeżeli mleko jest przechowywane w temperaturze 4°C lub niższej.

1. Mleko pasteryzowane przewidziane do produkcji wyrobów mlecznych powinno być pozyskiwane z surowego mleka, które odpowiada normom określonym w Rozdziale IV Aneksu A.
2. Mleko pasteryzowane powinno spełniać następujące wymagania:

(a) Mleko poddane termizacji powinno:

- (i) być pozyskiwane z mleka surowego, które, jeżeli nie zostało poddane obróbce w ciągu 36 godzin od momentu przyjęcia przez zakład, charakteryzuje się przed procesem termizacji liczbą kolonii z posiewu nie przekraczająca 300000 na ml w temp. 30°C.
- (ii) być pozyskane drogą obróbki zgodnie z zaleceniami Artykułu 2(6) niniejszej Dyrektywy.
- (iii) spełniać przed obróbką następujące wymogi: liczba posiewu w 30°C równa lub mniejsza niż 100000 na ml, jeżeli jest stosowane do produkcji mleka pasteryzowanego, UHT lub sterylizowanego

(b) Mleko pasteryzowane powinno:

- (i) być wytwarzane na drodze krótkotrwałego procesu obróbki w wysokiej temperaturze (co najmniej w 71,7°C przez 15 sekund lub inny równoważny układ) lub na drodze procesu pasteryzacji przy zastosowaniu innych parametrów czasu i temperatury w celu otrzymania takiego samego efektu;
- (ii) negatywnie reagować na test fosfatazowy i pozytywnie na test peroksydazowy. Jednak produkcja mleka pasteryzowanego, które wykazuje negatywną reakcję na peroksydazę jest dopuszczalna pod warunkiem, że mleko jest oznaczone jako „pasteryzowane w wysokiej temperaturze”;

(c) mleko UHT powinno być produkowane poprzez doprowadzanie do surowego mleka ciągłego dopływu ciepła wiążące się z zastosowaniem wysokiej temp. przez krótki okres czasu (nie mniejszej niż +135°C przez co najmniej jedną sekundę), mającym na celu zniszczenia wszelkich szkodliwych bakterii i ich sporów, z wykorzystaniem aseptycznych nieprzezroczystych pojemników lub pojemników w nieprzezroczystym opakowaniu, ale w taki sposób aby zmiany chemicznych, fizycznych i organoleptycznych właściwości mleka były minimalne;

ROZDZIAŁ II
Kryteria mikrobiologiczne dotyczące wyrobów mlecznych i mleka pitnego

A. Kryteria mikrobiologiczne dotyczące niektórych wyrobów mlecznych przy odbiorze z zakładu przetwórczego

1. Kryteria obowiązkowe: Mikroorganizmy chorobotwórcze

Rodzaj mikroorganizmu	Wyrób	Norma(ml, g) ²⁶
-listeria monocytogenes	-ser, z wyłączeniem twardego	Brak w 25g(c) n=5, c=0
	-inne wyroby	Brak w 1g
-Salmonella spp	-wszystkie z wyjątkiem mleka w proszku	Brak w 25g(c) n=5, c=0
	-Mleko w proszku	Brak w 25g(c) n=10,c=0

Ponadto mikroorganizmy patogenne i produkowane przez nie toksyny nie powinny występować w ilościach mogących niekorzystnie wpłynąć na zdrowie konsumentów. Jeżeli normy te zostaną przekroczone, nie wolno dopuścić takich artykułów żywnościowych do spożycia przez ludzi i należy je wycofać z rynku zgodnie z zaleceniami piątego i szóstego paragrafu Artykułu 14(1) niniejszej Dyrektywy.

W zależności od rodzaju wyrobów i wyników analizy ryzyka sporządzone zostaną programy pobierania próbek.

2. Kryteria analityczne: mikroorganizmy świadczące o niskim poziomie higieny

Rodzaj mikroorganizmu	Wyrób	Norma(ml,g)
-Staphylococcus aureus	Ser z surowego mleka i z mleka poddanego termizacji	m=1000 M=10000 n=5 c=2
	Ser miękki (z mleka pasteryzowanego)	m=100 M=1000 n=5 c=2
	Ser naturalny	m=10

²⁶ Gdzie:

n=ilość próbek jednostkowych wchodzących w skład próbki

m=wartość progowa liczby bakterii; wynik uznaje się za zadowalający jeżeli liczba bakterii we wszystkich próbkach jednostkowych nie przekracza "m";

M=maksymalna wartość liczby bakterii; wynik uznaje się za niezadowalający jeżeli liczba bakterii w jednej lub kilku jednostkach próbki wynosi "M" lub więcej.

C=liczba jednostek próbki, w których wynik posiewu bakterii kształtuje się między "m" i "M", przy czym próbkę uważa się za dopuszczalną jeżeli wynik posiewu w innych próbkach jednostkowych "m" lub mniej.

	Mleko w proszku	M=100 n=5 c=2
	Mrożone wyroby mleczne (w tym lody)	
-Escherichia coli	Ser z mleka surowego	m=10000 M=100000 n=5 c=2
	Ser miękki (z mleka pasteryzowanego)	m=100 M=1000 n=5 c=2

We wszystkich przypadkach, w których normy te zostają przekroczone należy dokonać kontroli stosowanych w zakładzie przetwórczym metod realizacji monitoringu i nadzoru punktów krytycznych, zgodnie z Artykułem 14 niniejszej Dyrektywy. Kompetentne władze powinny być informowane odnośnie procedur korekcyjnych wprowadzonych do systemu monitoringu produkcji w celu uniknięcia takiej sytuacji w przyszłości.

Ponadto każdorazowe przekroczenie normatywnej wartości „M” w przypadku sera z mleka surowego i z mleka poddanego procesowi termizacji lub sera miękkiego należy wykonać badania na ewentualną obecność toksyn w tych wyrobach stosując metodę, która powinna być ustalona zgodnie z procedurą przedstawioną w Artykule 31 niniejszej Dyrektywy.

W przypadku wykrycia odmian Staphylococcus aureus lub odmian Escherichia coli, co do których charakteru istnieją podejrzenia, że są one patogenne, należy wycofać z rynku wszystkie partie wyrobu, których dotyczy to podejrzenie. W takim przypadku, zgodnie z Artykułem 14(1) niniejszej Dyrektywy, należy poinformować kompetentne władze o wynikach i krokach podjętych w celu wycofania podejrzanych partii wyrobów i wprowadzeniu procedur korekcyjnych do systemu monitoringu produkcji.

3. Mikroorganizmy wskaźnikowe: wytyczne

Typ mikroorganizmu	Wyrób	Norma(ml,g)
-Pałeczki jelitowe	Płynne wyroby mleczne M=5	m=0 n=5 c=2
	Masło z pasteryzowanego mleka lub śmietany	m=0 M=10 n=5 c=10
	Ser miękki (z mleka pasteryzowanego)	m=10 000 M=100 000 n=5 c=2

	Mrożone wyroby mleczne (w tym lody)	m=0 M=100 n=5 c=2
-Liczba posiewu	Wyroby płynne z niesfermentowanego mleka pasteryzowanego ²⁷	m=100 000 M=100 000 n=5 c=2
	Wyroby mleczne mrożone (w tym lody) ²⁸	m=100 000 M=500 000 n=5 c=2

Te wytyczne powinny pomóc producentom w zapewnieniu prawidłowego funkcjonowania ich zakładów i realizacji systemu i procedury przeprowadzania badań ich wyrobów.

4. Ponadto wyroby mleczne pasteryzowane poddane inkubacji przez okres 5 dni w temp. 30°C powinny odpowiadać następującym normom:

(a) liczba posiewu w 30°C (na 0,1 ml): ≤10

(b) badanie organoleptyczne: normalne

B. Kryteria mikrobiologiczne dla mleka pitnego

1. Surowe mleko krowie przeznaczone do spożycia w takiej postaci powinno po rozlaniu do opakowań odpowiadać następującym normom:

---

²⁷ Po inkubacji w temperaturze 6°C przez okres 5 dni (liczba posiewu w 21°C)

²⁸ Liczba posiewu w temp. 30°C

Liczba posiewu w 30°C ≤ 50 000 ²⁹
-Staphylococcus aureus (na ml)
m=100, M=500, n=5, c=2
-Salmonella: brak w 25ml
n=5, c=0

Ponadto organizmy patogenne i wytwarzane przez nie toksyny nie mogą występować w ilościach niekorzystnie oddziałujących na zdrowie konsumentów.

2. Przy badaniach opartych na pobieraniu wrywkowych próbek w zakładzie obróbki, mleko pasteryzowane powinno odpowiadać następującym normom³⁰:

Mikroorganizmy patogenne: brak w 25 mg

n=5, c=0, m=0, M=0

Pałeczki okrężnicy (na ml): n=5, c=1, m=0, M=0

Po inkubacji w temp. 6°C przez okres 5 dni

Liczba posiewu w temp. 21°C

(na ml) : n=5, c=1, m=5x10⁴, M=5=10⁵

3. Przy badaniach opartych na pobieraniu wrywkowych próbek w zakładzie obróbki, mleko pasteryzowane i mleko UHT po inkubacji w temp. 30°C przez okres 15 dni powinno odpowiadać następującym normom:

-liczba posiewu (30°C): ≤ 10 (na 0,1 ml)

-badanie organoleptyczne: wynik normalny

-substancje czynne farmakologicznie: nie przekraczają granic określonych w Aneksach I i III do Zarządzenia (EEC) Nr 2377/90

Łączna pozostałość antybiotyków nie może przekraczać wartości ustalonej według procedury przedstawionej w Rozporządzeniu Rady (EEC) Nr 2377/90.

ROZDZIAŁ III

Pakowanie

1. Pakowanie powinno odbywać się w odpowiednich warunkach higienicznych w pomieszczeniach przeznaczonych do tego celu.

²⁹ Średnia geometryczna z okresu dwóch miesięcy, przy pobieraniu co najmniej dwóch próbek na miesiąc.

³⁰ Gdzie:

n= ilość próbek jednostkowych wchodzących w skład próbki

m= wartość progowa liczby bakterii; wynik uznaje się za dowalający jeżeli liczba bakterii we wszystkich próbkach jednostkowych nie przekracza „m”;

M= maksymalna wartość liczby bakterii; wynik uznaje się za niezadowolający jeżeli liczba bakterii w jednej lub kilku jednostkach próbki wynosi „M” lub więcej.

C= liczba jednostek próbki, w których wynik posiewu bakterii kształtuje się między „m” i „M”, przy czym próbkę uważa się za dopuszczalną, jeżeli wynik posiewu w innych próbkach jednostkowych wynosi „m” lub mniej.

2. Bez uszczerbku dla Dyrektywy 89/109/EEC³¹; opakowania powinny spełniać wszelkie wymogi higieny i charakteryzować się dostateczną wytrzymałością dla zabezpieczenia wyrobów objętych niniejszą Dyrektywą.
3. Procesy napełniania butelek i pojemników mlekiem pasteryzowanym i płynnymi wyrobami mlecznymi oraz zamykania pojemników i ich pakowania powinny być przeprowadzane automatycznie.
4. W przypadku wyrobów objętych niniejszą Dyrektywą opakowania nie mogą być wykorzystane ponownie, za wyjątkiem niektórych rodzajów pojemników, które można wykorzystać powtórnie po dokładnym oczyszczeniu i wymyciu. Opakowania powinny być zamykane w zakładzie obróbki mleka, w którym obróbka termiczna była dokonywana bezpośrednio po napełnieniu opakowania, za pomocą urządzeń zamykających, które zapewniają zabezpieczenie mleka przed pogorszeniem jego właściwości na skutek oddziaływania czynników zewnętrznych. System zamykania opakowań powinien być skonstruowany w taki sposób, aby otwarcie pojemnika pozostawiało trwałe, łatwo dostrzegalny efekt.
5. Operator lub kierownik zakładu powinien ze względów kontrolnych zapewnić, aby poza informacjami wymaganymi zgodnie z Rozdziałem IV na opakowaniu z mlekiem pasteryzowanym i wyrobami mlecznymi zostały umieszczone w widocznym miejscu następujące czytelne informacje:
  - - rodzaj obróbki cieplnej jakiej mleko zostało poddane;
  - - jakakolwiek informacja umożliwiająca ustalenie daty obróbki cieplnej, a w przypadku mleka pasteryzowanego, temperatura w której wyrób powinien być przechowywany.
6. Produkcja wyrobów i procesy pakowania mogą być prowadzone w tym samym pomieszczeniu, nie naruszając postanowień punktu 1, jeżeli pakowanie przebiega zgodnie z punktem 2 i przestrzegane są następujące warunki:
  - (a) pomieszczenie powinno być dostatecznie duże i wyposażone w taki sposób, aby zapewniona była higiena procesów;
  - (b) opakowania powinny być dostarczane do zakładu obróbki lub przetwórstwa w ochronnej osłonie, w której są umieszczone bezpośrednio po ich wyprodukowaniu i która zabezpiecza je przed uszkodzeniem w czasie transportu do zakładu i tam przechowywane w higienicznych warunkach w pomieszczeniu przeznaczonym do tego celu;
  - (c) pomieszczenia przeznaczone do przechowywania opakowań powinny być zabezpieczone przed zapyleniem i robactwem oraz oddzielone od pomieszczeń, w których znajdują się substancje groźące skażeniem wyrobów. Nie wolno przechowywać opakowań bezpośrednio na podłodze;
  - (d) przed dostarczeniem opakowań do pomieszczenia należy je zestawić w higienicznych warunkach. Odstępstwo od tego wymogu może być dopuszczalne w przypadku automatycznego zestawiania opakowań, pod warunkiem, że nie występuje ryzyko skażenia wyrobów.

---

³¹ Dyrektywa Rady 89/109/EEC z 21 grudnia 1988 odnośnie zbliżenia przepisów prawnych Państw Członkowskich dotyczących materiałów i wyrobów, które mają styczność z artykułami żywnościowymi (OJ Nr L 40, 11.2 1989, str. 38)

- (e) opakowanie musi być zniesione do pomieszczenia z zachowaniem higienicznych warunków i użyte bezzwłocznie. Nie może być dotykane przez osoby mające do czynienia z nieopakowanymi produktami;
- (f) natychmiast po zapakowaniu produkty należy umieścić w pomieszczeniach magazynowych do tego przeznaczonych.

ROZDZIAŁ IV

Wymagania odnośnie oznakowania zdrowotnego i etykiet

A. Wymagania odnośnie oznakowania zdrowotnego

1. Produkty objęte niniejszą Dyrektywą muszą posiadać znak zdrowej żywności. Znakowanie musi być przeprowadzone podczas lub natychmiast po zakończeniu produkcji w zakładzie, i umieszczone w dobrze widocznym miejscu. Znak powinien być czytelny, niezmywalny i posiadać wyraźne litery. Znak zdrowej żywności powinien być umieszczony, na produkcie lub opakowaniu, jeżeli produkt opakowany jest oddzielnie, lub na etykiecie przymocowanej do tego opakowania. Jednak w przypadkach gdy towar pakowany jest w opakowania jednostkowe wystarczy umieścić znak na opakowaniu.
2. Jeżeli produkty oznakowane zgodnie z pkt. 1 umieszczane są w kolejnym opakowaniu, znak zdrowej żywności musi być umieszczony również na tym opakowaniu.
3. a) Znak zdrowej żywności musi podawać w owalnym polu następujące informacje szczegółowe:
  - (i) albo
    - u góry: wersalikami pierwszą literę lub litery państwa wysyłającego, tzn. dla Wspólnoty litery:
B-D-D-EL-E-F-IRL-I-L-NL-P-UK,
za którymi należy umieścić numer akceptacji zakładu,
    - u dołu: jeden z następujących zestawów liter: CEE-ERF-EWG-EOK-EEC-EEG;
  - (ii) lub:
    - u góry wersalikami nazwę kraju wysyłającego,
    - po środku numer akceptacji zakładu,
    - u dołu: jeden z następujących zestawów liter: CEE-ERF-EWG-EOK-EEC-EEG;
- (b) znak zdrowej żywności może być umieszczany na produkcie lub opakowaniu przez stemplowanie tuszem lub cechowanie albo może być nadrukowany lub naniesiony na etykietę. W przypadku produktów w hermetycznych pojemnikach znak musi być umieszczony w sposób niezmywalny na wieczku lub na pojemniku;
- (c) znak zdrowej żywności może również składać się z nie dającej się usunąć płytki wytrzymałego materiału odpowiadającego wszelkim wymaganiom higienicznym zawierającej wszystkie informacje wymienione w pkt.(a).

B. Wymagania odnośnie etykietowania

Bez uszczerbku dla postanowień Dyrektywy 79/112/EEC, dla potrzeb kontroli etykiety winny zawierać wyraźnie umieszczone określenia:

- 1) słowa "mleko surowe" w przypadku surowego mleka przeznaczonego do spożycia przez ludzi;
- 2) słowa "wyprodukowane z surowego mleka" w przypadku produktów mlecznych wyprodukowanych z surowego mleka, a ich proces produkcji nie obejmuje żadnej obróbki cieplnej, ani podgrzewania;
- 3) w przypadku innych produktów mlecznych- rodzaj obróbki cieplnej zastosowanej pod koniec procesu produkcji;
- 4) w przypadku produktów mlecznych w których może wystąpić rozwój mikro-organizmów, datę przydatności do spożycia lub minimalną trwałość

ROZDZIAŁ V

Warunki odnośnie magazynowania i transportu

1. Produkty objęte niniejszą Dyrektywą, które nie mogą być przechowywane w temperaturze otoczenia, muszą być, dla zachowania ich trwałości, magazynowane w temperaturach określonych przez producenta. Szczególnie mleko pasteryzowane do chwili opuszczenia zakładu i podczas transportu musi przebywać w temp. max. 6°C. Jeśli jest przechowywane w warunkach chłodniczych, temperatura przechowywania powinna być zarejestrowana, a szybkość schładzania tak dobrana, aby produkt osiągnął wymaganą temperaturę możliwie jak najszybciej.

2. Zbiorniki, konwie i inne pojemniki używane do przewożenia pasteryzowanego mleka muszą spełniać wszelkie wymagania higieniczne, a zwłaszcza:

- ich powierzchnie wewnętrzne i wszelkie inne części stykające się z mlekiem muszą być wykonane z gładkiego materiału łatwego do mycia, czyszczenia i dezynfekowania, odpornego na korozję, z którego nie przenikają do mleka substancje w ilościach mogących zagrozić ludzkiemu zdrowiu, zmienić skład mleka lub inaczej pogorszyć jego właściwości organoleptyczne;
- muszą być tak skonstruowane, aby mleko spływało całkowicie: jeżeli są wyposażone w krany, muszą one być proste do wymontowania, rozłożenia, umycia, oczyszczenia i zdezynfekowania;
- muszą one być myte czyszczone i dezynfekowane bezpośrednio po każdym użyciu i, jeśli to konieczne, przed ponownym użyciem; czyszczenie i dezynfekowanie muszą być dokonywane zgodnie z Aneks B, Rozdział VI

- przed i w czasie transportu muszą być hermetycznie zamknięte przy pomocy wodoszczelnego urządzenia uszczelniającego.

3. Pojazdy i pojemniki używane do przewozu mleka pasteryzowanego muszą być tak skonstruowane i wyposażone aby wymagane temperatury mogły być utrzymane podczas całego cyklu przewozowego.

4. Pojazdy używane do przewozu pasteryzowanego mleka pitnego oraz mleka w niewielkich pojemnikach lub w konwiach muszą być w dobrym stanie. Nie mogą być używane do przewozu żadnych innych produktów lub rzeczy, które mogłyby spowodować zepsucie się mleka. Ich powierzchnie wewnętrzne muszą być gładkie i łatwe do mycia, czyszczenia i dezynfekowania. Wnętrza pojazdów przeznaczonych do przewozu mleka muszą odpowiadać wszelkim wymaganiom w zakresie higieny. Pojazdy przeznaczone do przewozu pasteryzowanego mleka w niewielkich pojemnikach lub konwiach muszą być tak skonstruowane aby zapewnić

odpowiednią ochronę pojemników i konwi przed jakimkolwiek skażeniem i wpływami atmosferycznymi oraz nie mogą być używane do przewozu zwierząt.

5. W tym celu odpowiednie władze muszą regularnie sprawdzać, czy pojazdy i warunki załadunku są zgodne z wymaganiami higienicznymi tego Rozdziału.

6. Produkty objęte niniejszą Dyrektywą muszą być wysyłane w taki sposób, aby były zabezpieczone przed jakimikolwiek czynnikami mogącymi spowodować ich skażenie lub zepsucie, z uwzględnieniem ich trwałości i warunków transportu oraz użytych środków transportu.

7. Podczas przewozu temperatura mleka pasteryzowanego przewożonego w zbiornikach lub pakowanego w niewielkie pojemniki i w konwiach nie może przekraczać 6°C. Jednak przy dostawach do domów odpowiednie władze mogą uchylić ten warunek.

8. Zgodnie z procedurami określonymi w Art. 31 niniejszej Dyrektywy, Komisja może postawić dodatkowe wymagania odnośnie przechowywania i przewozu konkretnych produktów mlecznych.

ROZDZIAŁ VI

Kontrola sanitarna i nadzór nad produkcją

1. Zakłady podlegają nadzorowi ze strony odpowiednich władz, które muszą zapewnić spełnianie warunków tej Dyrektywy, a zwłaszcza:

(a) kontrolować:

- (I) czystość pomieszczeń i urządzeń i przestrzeganie higieny przez personel;
- (II) skuteczność kontroli przeprowadzanych przez zakłady w myśl Art. 14 tej Dyrektywy, głównie poprzez badanie wyników i pobieranie próbek;
- (III) stan mikrobiologiczny i higieniczny produktów mlecznych;
- (IV) skuteczność obróbki produktów mlecznych i pasteryzowanego mleka pitnego;
- (V) hermetycznie zamknięte pojemniki przy pomocy kontroli wrywkowej;
- (VI) skuteczność obróbki wyrobów mlecznych oraz pasteryzowanego mleka pitnego;
- (VII) hermetycznie zamknięte pojemniki metodą wrywkowego pobierania próbek;
- (VIII) odpowiednie oznaczenie zdrowej żywności na wyrobach mlecznych;
- (IX) warunki przechowywania i transportu;

(b) pobierać próbki wymagane do przeprowadzania badań laboratoryjnych;

(c) przeprowadzać badania, które uzna za niezbędne dla spełnienia wymogów niniejszej Dyrektywy;

2. Kompetentne władze powinny mieć swobodny dostęp do chłodni i wszystkich pomieszczeń roboczych w celu sprawdzenia czy wszystkie warunki są ściśle przestrzegane.

ZAŁĄCZNIK D

Część I

Laboratorium odwoławcze Wspólnoty

Centralne Laboratorium higieny żywności
Rue de Dantzig 43
75015 Paryż

CZĘŚĆ II

Zadania i obowiązki laboratorium odwoławczego Wspólnoty

1. Laboratorium odwoławcze Wspólnoty, zajmujące się analizą i kontrolą mleka i jego przetworów jest odpowiedzialne za:
  - zapewnianie krajowym laboratorium odwoławczym dostępu do szczegółowych danych dotyczących metod analitycznych i kontroli porównawczej,
  - koordynację zastosowania, przez krajowe laboratoria odwoławcze, metod , o których mowa w pierwszym punkcie , zwłaszcza poprzez organizację kontroli porównawczej,
  - koordynację badań nad nowymi metodami analitycznymi i informowanie krajowych laboratoriów odwoławczych o postępach w tej dziedzinie,
  - kierowanie wstępnymi i dalszymi szkoleniami personelu krajowych laboratoriów odwoławczych,
  - zapewnianie pomocy naukowo-technicznej Komisji, łącznie z wspólnotowym Biurem Odwoławczym, zwłaszcza w przypadkach, gdy rezultaty analiz są podważane w państwach członkowskich,
2. Laboratorium odwoławcze Wspólnoty gwarantuje spełnienie poniższych warunków związanych z jego działalnością:
  - odpowiednio wykwalifikowany personel, wyszkolony w technikach stosowanych przy analizach i kontroli mleka i jego przetworów,
  - posiada wyposażenie i substancje potrzebne do wypełnienia zadań , o których mowa w ustępie 1,
  - ma właściwą infrastrukturę administracyjną,
  - zapewnia dyskrecję personelu w zakresie działalności laboratorium
  - posiada wystarczającą wiedzę na temat międzynarodowych standardów i praktyk
  - w razie potrzeby dysponuje aktualną listą substancji odwoławczych, będących w posiadaniu Wspólnotowego Biura Referencyjnego oraz aktualną listą producentów i dostawców takich substancji